Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

ROK XL. Lwów, dnia 10 października 1936 r. NUMER 9

TREŚĆ:

1.

Ograniczenie urzędników i żołnierzy w obejmowaniu stanowisk w niektórych przedsiębiorstwach i instytucjach finansowych.

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 września 1936 r.

(*Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 500*).

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 363) postanawiam, co następuje:

Art. 1. (1) Urzędnik, do którego obowiązków służbowych należy kontrola lub nadzór nad przedsiębiorstwem lub instytucją finansową bądź wydawanie decyzyj w sprawach tego przedsiębiorstwa lub instytucji, a w szczególności zawieranie albo zatwierdzanie w imieniu Skarbu Państwa umów lub udzielanie koncesyj i t. p., nie może w ciągu 3 lat od dnia rozwiązania z nim stosunku służbowego objąć stanowiska w zarządzie, radzie nadzorczej lub komisji rewizyjnej albo jakiegokolwiek innego stanowiska w powyższym przedsiębiorstwie lub instytucji, jeżeli za pełnienie czynności na tym stanowisku miałby otrzymać wynagrodzenie pod jakąkolwiek formą.

(2) Jeżeli urzędnik wykonywał obowiązki służbowe, określone w ust. (1), nie bezpośrednio przed rozwiązaniem z nim stosunku służbowego, wówczas zakaz, ustalony w ust. (1), obowiązuje od daty zwolnienia urzędnika od powyższych obowiązków.

(3) Jeżeli urzędnik przed zwolnieniem go ze służby państwowej był przeniesiony w stan nieczynny, wówczas okres lat 3 liczy się od daty przeniesienia urzędnika w stan nieczynny.

(4) Za urzędników w rozumieniu dekretu niniejszego uważa się również pracowników kontraktowych a także pracowników przedsiębiorstw i monopolów państwowych z wyjątkiem przedsiębiorstw, wydzielonych z administracji państwowej na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195).

(5) Do przedsiębiorstw i instytucyj finansowych w rozumieniu ust. (1) zalicza się:

1) przedsiębiorstwa prywatne i ich związki, porozumienia lub zrzeszenia, towarzystwa kredytowe, przedsiębiorstwa bankowe i ubezpieczeniowe;

2) przedsiębiorstwa i monopole państwowe, przedsiębiorstwa związków samorządowych, przedsiębiorstwa instytucyj ubezpieczeń społecz-

nych, Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszędności i komunalne kasy oszczędności.

Art. 2. (1) Naruszenie zakazów, ustalonych w art. 1, pociąga za sobą dla sprawcy skutki następujące:

1) utratę wszelkich praw, wynikających ze stosunku służbowego do Państwa;

2) obowiązek płacenia od otrzymywanego w przedsiębiorstwie lub instytucji wynagrodzenia podwójnej stawki podatku dochodowego, przypadającego od tego wynagrodzenia na mocy przepisów działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z r. 1936 Nr. 2, poz. 6), a to w ciągu okresu przewidzianego w art. 1.

(2) Utrata praw, określonych w ust. (1) pkt 1), pociąga za sobą obowiązek zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kwot, wypłaconych urzędnikowi z tytułu rozwiązania z nim stosunku służbowego i przez czas pozostawania w stanie nieczynnym (art. 1, ust. (3)). Egzekucja tych kwot następuje w trybie administracyjnym.

(3) Niezależnie od skutków, wymienianych w ust. (1) i (2), urzędnik nie może być ponownie przyjęty do służby państwowej na stałe, prowizorycznie lub kontraktowo.

Art. 3. Przepisów art. 1 i 2 nie stosuje się:

1) gdy urzędnik, po rozwiązaniu stosunku służbowego, obejmuje stanowisko w przedsiębiorstwie lub instytucji (art. 1, ust. (5)) na mocy nominacji Prezydenta Rzeczypospolitej lub władzy naczelnej oraz gdy objęcie takiego stanowiska wymaga zatwierdzenia władzy naczelnej;

(2) gdy urzędnik obejmuje za zezwoleniem władzy naczelnej stanowisko w przedsiębiorstwie lub instytucji, wymienionych w art. 1, ust. (5), pkt 2);

3) gdy urzędnik, po rozwiązaniu stosunku służbowego, obejmuje w przedsiębiorstwie lub instytucji, w których pracował przed przejściem na służbę państwową, to samo stanowisko, jakie w nich poprzednio zajmował.

Art. 4. (1) Orzekanie skutków, wymienionych w art. 2, ust. (1), pkt 1) oraz w art. 2, ust. (2), należy do władzy naczelnej urzędnika, skutków zaś, wymienionych w art. 2, ust. (1), pkt 2), — do Ministra Skarbu w porozumieniu z władzą naczelną urzędnika.

(2) Odpisy orzeczeń doręcza się: osobie interesowanej, przedsiębiorstwu lub instytucji, obowiązanym do potrącania podatku dochodowego (art. 44 ustawy o państwowym podatku dochodowym), a to w celu wy-

konania przepisu art. 2, ust. (1), pkt 2) dekretu niniejszego, oraz władzom skarbowym, powołanym do wypłat na rzecz byłych urzędników (art. 2, ust. (2)) i do pobierania podatku dochodowego.

(3) Nadwyżka podatku dochodowego, ustalona w art. 2, ust. (1), pkt 2) a należna za czas od daty objęcia stanowiska w przedsiębiorstwie lub instytucji finansowej do daty zawiadomienia (ust. (2) artykułu niniejszego), powinna być przez przedsiębiorstwo lub instytucję potrącona w całości z wynagrodzenia, należnego byłemu urzędnikowi w miesiącu następującym po dacie zawiadomienia. Jeżeli wynagrodzenie to nie wystarcza na pokrycie nadwyżki, różnicę należy potrącić w miesiącach następnych.

(4) Wraz z odpisem orzeczenia doręcza się przedsiębiorstwu lub instytucji wezwanie do wykonania przepisu ust. (3).

Art. 5. Władza naczelna urzędnika obowiązana jest stwierdzić na jego prośbę, najpóźniej w terminie miesięcznym od dnia wniesienia podania, czy zamierzone przez niego objęcie stanowiska w przedsiębiorstwie lub instytucji, wymienionej w art. 1, ust. (5), pkt 1), nie jest sprzeczne z przepisami dekretu niniejszego.

Art. 6. Naruszenie obowiązków, ustalonych w art. 2, ust. (1), pkt 2) i w art. 4, ust. (3), pociąga za sobą skutki, przewidziane w Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 14, poz. 134), a w szczególności dla pracodawcy odpowiedzialność za niepotrącanie nadwyżki podatku dochodowego.

Art. 7. Przepisy dekretu niniejszego stosuje się odpowiednio do żołnierzy.

Art. 8. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

Art. 9. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: (—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów: (—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Skarbu: (—) *E. Kwiatkowski.*

2.

Zachowanie się funkcjonariuszów państwowych przy wykonywaniu inspekcji lub rozstrzyganiu zatargów.

Okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr. 53 z dnia 30 lipca 1936 r. (Nr. 48-591/1).[1]

Nr. BP. 29179/36. Proszę PP. Ministrów o zwrócenie uwagi funkcjonariuszom państwowym, którzy z ramienia władz, urzędów i instytucyj państwowych wykonywują czynności inspekcyjne i nadzorcze, że przy pełnieniu swych funkcyj, ograniczyć się winni do ściśle służbowego zakresu, unikając nawiązywania bliższego kontaktu prywatnego z przedstawicielami instytucyj nadzorowanych. W szczególności w czasie dokonywania inspekcji winny być wykluczone wszelkie zbliżenia na gruncie towarzyskim z przedstawicielami instytucyj nadzorowanych (kontrolowanych czy to w formie składania im wizyt, czy uczestniczenia w przyjęciach, urządzanych przez nich, lub z ich udziałem, bądź w domach prywatnych, bądź w lokalach publicznych, czy wreszcie przyjmowania u nich gościny (noclegów).

Wynagrodzenie za spełnioną funkcję nadzorczą (kontrolę) i tryb postępowania w tym kierunku reguluje uchwała Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1935 r. (okólnik Ministra Skarbu z dnia 11 marca 1936 r. L. D. III. 2880/1/36), w myśl której instytucje nadzorowane wpłacają w związku z dokonywaniem inspekcyj, odpowiednie kwoty na rachunek sum obrotowych Skarbu Państwa. Funkcjonariusz państwowy zaś winien otrzymać od swej władzy przełożonej jedynie tylko zwrot kosztów podróży i diety według norm, ustalonych dla funkcjonariuszów państwowych.

Szczególną powściągliwość przy nawiązywaniu kontaktu, wykraczającego poza granice konieczne dla wykonania czynności służbowej, zachować należy również przy wypełnianiu zadań, polegających na rozstrzyganiu lub łagodzeniu zatargów pomiędzy dwiema stronami.

Zwłaszcza przy zatargach zbiorowych (np. pomiędzy dworem a wsią) unikać należy nawet pozoru wejścia w porozumienie z jedną ze stron, taki zaś pozór mogłoby stwarzać np. zatrzymanie się w budynku, należącym do jednej ze stron (np. we dworze); chociażby więc budynek ten czy to ze względów wygody osobistej, czy nawet ze względów służbowych był odpowiedni, należy, o ile możności, wyszukać inny, aby nie budzić podejrzeń, że przysługa, wyświadczona przez jedną ze stron, mogłaby wywrzeć wpływ na sposób załatwienia zatargu.

Prezes Rady Ministrów: (—) *Sławoj Składkowski.*

---

[1]) Podany do wiadomości i ścisłego przestrzegania zarządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6 sierpnia 1936 r. Nr. BP. 15723/36.

3.

Polowania funkcjonariuszów państwowych w lasach prywatnych.

Okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr. 52 z dnia 30 lipca 1936 r. Nr. 48—58/1).[1]

Nr. BP. 29007/36. Zdarza się, że urzędnicy, w szczególności zajmujący wyższe stanowiska w administracji państwowej, przyjmują zaproszenia na polowania, urządzane przez właścicieli większych obwodów łowieckich, nie licząc się z tym, że w ten sposób zaciągają wobec zapraszających pewne zobowiązania towarzyskie, które mogą okazać się krępujące przy wykonywaniu obowiązków służbowych. Niejednokrotnie później, urządzających polowania, widuje się w gabinetach urzędników polujących, co w zestawieniu może budzić wątpliwości, a jest niedobrze, gdy przełożony ma dużo do myślenia o celowości zachowania się podwładnych. Prosta przyzwoitość w stosunkach towarzyskich wymaga, że tylko ten powinien jeździć na przyjęcia i polowania, kto może odwzajemnić się w równej mierze. Jeżeli natomiast możliwość ta nie istnieje, zaproszeń przyjmować nie wolno.

PP. Ministrów proszę o zarządzenie zwrócenia w tym zakresie uwagi kierowników władz podległych z zaznaczeniem, że powyższe nie dotyczy polowań urządzanych przez administrację lasów państwowych.

Prezes Rady Ministrów: (—) *Sławoj Składkowski.*

4.

Zabezpieczenie na wypadek bezrobocia robotników, zatrudnionych w zakładach naukowych.

Pismo Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 23 kwietnia 1935 r. Nr. Pzm. 114/19-5[2])

W związku z wymienionym w nagłówku pismem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego[3]) i powołując się na pisma swe z dnia 7 kwietnia 1933 r. Nr. 2356/Pzm. i z dnia 25 maja 1934 r. Nr. 2544/Pzm. Ministerstwo Opieki Społecznej, przy zwrocie załączników, wyjaśnia co następuje:

Art. 1 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia nie określił

---

[1]) Podany do wiadomości i ścisłego przestrzegania zarządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6 sierpnia 1936 r. Nr. BP. 15724/36.

[2]) Nr. BP. 33437/36. Podane do wiadomości i stosowania okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 88 z dnia 12 września 1936 r. (Nr. BP. 21520/35).

[3]) z dnia 14 marca 1935 r. Nr. BP. 3382/35.

wyraźnie co należy rozumieć pod terminem zakłady prowadzone w sposób przemysłowy, niemniej jednak, używając tego terminu, ustalił dwa kryteria, mianowicie: 1) że pojęcie zakładów, prowadzonych w sposób przemysłowy nie pokrywa się całkowicie z pojęciem zakładów przemysłowych i jest od niego szersze oraz 2) że jednak pierwsze z tych pojęć ze względu na metody, sposób prowadzenia zakładu musi posiadać z niem pewne cechy wspólne.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 468) podaje w art. 1 definicje przemysłu, mianowicie uznaje za przemysł wszelkie zatrudnienie zarobkowe lub przedsiębiorstwo prowadzone (wykonywane) samoistnie i zawodowo, niezależnie od tego, czy jest ono przetwarzające, wytwarzające, handlowe lub usługowe. Ze względu zatem na sposób prowadzenia zakładów, cytowane rozporządzenie wysuwa dwie cechy, charakteryzujące przemysł, a mianowicie: samoistność i zawodowość (ciągłość). Gdy przeto pewną kategorię zakładów pracy ustawa z dnia 18 lipca 1924 r. określa jako „prowadzone w sposób przemysłowy", przeto za takie zakłady należy uznać te, które wymienione wyżej cechy (samoistność i ciągłość — zawodowość) posiadają.

Te same cechy, jako istotne dla określenia zakładu prowadzonego w sposób przemysłowy, wysuwają orzeczenia Sądu Najwyższego (Nr. II. z r. 1483/29 z dnia 20 maja 1930 r. w sprawie A. Federa i S. Nissenbauma) oraz Najwyższego Trybunału Administracyjnego (L. Rej. 2425/28 z dnia 28 lutego 1930 r. w sprawie Kasyna Narodowego we Lwowie), według których za zakład prowadzony w sposób przemysłowy należy rozumieć miejsce zbiorowej najemnej pracy ludzkiej, wykonywanej ciągle i samoistnie, a zorganizowanej w celu wytwarzania, bądź przetwarzania, bądź też wymiany dóbr, względnie w celu dostarczania usług dla osób trzecich.

O ile więc jedną z cech istotnych przedsiębiorstwa przemysłowego jest, poza samoistnością i zawodowością, moment dochodowości, czy zysku, o tyle cechami istotnymi przedsiębiorstwa prowadzonego w sposób przemysłowy są, jak to wynika z powyższego, samoistność i zawodowość (ciągłość), natomiast moment zysku czy dochodowości nie jest momentem istotnym.

Szkoły, posiadające te cechy (samoistność, zawodowość, dostarczanie usług osobom trzecim), a przeto zatrudnieni w nich na podstawie najmu pracy robotnicy podlegają obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, o ile odpowiadają innym przewidzianym w art. 1 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia warunkom, tj. o ile mają ukończone 16 lat życia i o ile szkoła zatrudnia 5-ciu bądź więcej pracowników (robotników czy też robotników i pracowników umysłowych łącznie) pozostających w stosunku najmu pracy. W przypadku zatem, o któ-

rym mowa w zdaniu przedostatnim pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, mianowicie, gdy szkoła nie zatrudnia pięciu bądź więcej pracowników (robotników i pracowników umysłowych), pozostających w stosunku najmu pracy, zatrudnieni w niej robotnicy obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia nie podlegają.

Zarazem Ministerstwo prosi o udzielenie tych wyjaśnień wszystkim kuratoriom okręgów szkolnych do wiadomości i celem dopilnowania przestrzegania przez odnośne zakłady naukowe obowiązku zabezpieczenia na wypadek bezrobocia zatrudnionych w tych zakładach robotników.

Naczelnik Wydziału: (—) *M. Biesiekierski.*

5.

Zbiórka na rzecz niewidomych.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 17 września 1936 r. (Nr. II. W. 5820/36).

Zarząd T-wa Opieki nad Ociemniałymi zwrócił się do Ministerstwa z prośbą o udzielenie pozwolenia na zbiórkę na rzecz niewidomych w szkołach powszechnych i średnich wraz z wygłoszeniem odczytów o sprawie niewidomych.

Ze względu na wyraźne brzmienie okólnika Nr. 80 (II P. 5000/36 z dnia 22 sierpnia b. r.[1]) w sprawie składek w szkołach, Ministerstwo nie może udzielić zezwolenia na zorganizowanie zbiórki na rzecz niewidomych w szkołach powszechnych i średnich w całej Polsce, nie sprzeciwia się natomiast organizowaniu odpowiednich odczytów w sprawie niewidomych i zainteresowania nimi Komitety Rodzicielskie i Opieki Szkolne pod warunkiem, iż odczyty te nie będą kolidowały z normalnymi zajęciami szkolnymi.

Podsekretarz Stanu: (—) *Jerzy Ferek-Błeszczyński.*

6.

Zasady nowej pisowni.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 77 z dnia 17 lipca 1936 r. (BP. 14339/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 151).

Komitet Ortograficzny Polskiej Akademii Umiejętności uchwalił zasady nowej pisowni, ustalone w wydawnictwie: Uchwały Komitetu Ortograficznego Polskiej Akademii Umiejętności, Kraków, 1936 r.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 430.

W celu ujednostajnienia pisowni w urzędach państwowych zarządzam, by w podległych mi władzach, urzędach i instytucjach były stosowane nowe zasady pisowni od dnia 1 września b. r.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Świętosławski.*

7.
Zgłaszanie wycieczek szkolnych udających się zagranicę.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 81 z dnia 26 sierpnia 1936 r. (II. S. 5207/36).

Nr. 18283/36. W porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych zarządzam zgłaszanie zamierzonych wycieczek młodzieży szkół powszechnych i średnich (ogólnokształcących i zawodowych), udających się zagranicę, w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Wydział IV NS.), celem uzyskania na to zezwolenia.

Podsekretarz Stanu : (—) *Jerzy Ferek Błeszyński.*

8.
Pociągi popularne dla wycieczek szkolnych.

Zarządzenie Ministerstwa Komunikacji, Dep. Handlowo-Taryfowy, Nr. H. O. II. 42a/140 do wszystkich dyrekcyj okręgowych kolei państwowych.[1])

W bieżącym sezonie letnim dozna szczególnego poparcia akcja szerzenia propagandy kulturalnej i oświatowej śród młodzieży, dla której m. in. służą po myśli przepisów instrukcji H-l-a, poz. 18, pkt 1, (2), c), pociągi popularne.

Przepisy te doznają korzystnych dla tej akcji odchyleń, które wchodzą w życie z dniem 30 czerwca r. b. i będą miały zastosowanie do dnia 15 listopada r. b.

Przy zachowaniu ogółu przepisów podanych w pozycji 18 instrukcji H-l-a) — odchylenia te przedstawiają się następująco:

1. Uprawnieni.

(1) Jako szczególne rodzaje pociągów popularnych uruchamiane będą „pociągi popularne szkolne". Organizacja tych pociągów, podobnie

---

[1] Podane do wiadomości pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 15 września 1936 r. Nr. III. H. 4271/36.

jak ogółu pociągów popularnych, nastąpi za pośrednictwem Ligi Popierania Turystyki.

(2) Z inicjatywy co do uruchomienia tych pociągów występować mogą kuratorzy i inspektorzy szkolni.

(3) Z przejazdu w pociągach popularnych szkolnych korzystać może wyłącznie młodzież uczęszczająca do następujących szkół państwowych i mających prawa szkół państwowych lub postawionych z nimi na równi szkól prywatnych: szkół średnich ogólnokształcących (gimnazjów i liceów), szkół zawodowych typu zasadniczego i przysposobienia zawodowego (przemysłowych, rzemieślniczych, gospodarczych, handlowych, rolniczych, technicznych), szkół powszechnych (TO II § 61, pkt 1 (1), a) ust. 4, 5 i 8).

(4) Pociąg może być organizowany z kilku szkół, przy czym liczba osób z jednej szkoły powinna wynosić zasadniczo najmniej po 25 osób.

2. Obszar ważności.

(1) Minimalna łączna odległość (tam i z powrotem lub okrężna), na którą uruchamia się pociągi według niniejszych odchyleń, wynieść musi 100 km lub za taką co najmniej odległość uiszczone być muszą opłaty.

(2) Czas trwania wycieczki nie może przekraczać 1 tygodnia.

(3) Punktów zatrzymania się wycieczki nie może być więcej niż sześć, przy czym mogą one wypaść na dowolnym odcinku całej drogi.

3. Warunki stosowania.

(1) Pozwolenia na uruchomienie pociągów udziela Ministerstwo Komunikacji według trybu przewidzianego dla ogółu pociągów popularnych nie przeprowadza się natomiast propagandy zewnętrznej dla zaludnienia tych pociągów, kierując ją wyłącznie pod adresem szkół.

(2) Pociąg może być uruchomiony tylko w razie wykupienia odrazu w całości co najmniej 600 kart kontrolnych.

(3) Rozkład jazdy powinien uwzględnić w sposób jak najdogodniejszy zwiedzanie kraju przez młodzież, przewidując odpowiednio długie postoje w dogodnych miejscach, na stacjach miejscowości, w których wycieczka zatrzymuje się.

(4) W skład pociągów powinny wchodzić wagony 3 klasy korytarzowe z przedziałami, aby zabezpieczyć młodzież od wypadków, oraz celem dania możliwości odpoczynku nocnego. Na wagon 4-osiowy przypaść musi co najmniej 50 uczestników, na 3-osiowy najmniej 40, a na 2-osiowy najmniej 30.

(5) Pociągów niniejszych nie łączy się w żadnym przypadku z pociągami ruchu ogólnego.

(6) Ze względów propagandowych należy niektóre wagony pociągu oznaczyć dużymi tablicami, widocznymi na zewnątrz, z nazwą pociągu.

4. *Opłaty.*

(1) Wszystkie karty kontrolne wydawane są tylko za opłatą.

(2) Do opłaty wskazanej w karcie kontrolnej dolicza się specjalną opłatę taryfową na Fundusz Pracy według zasad przewidzianych dla biletów powrotnych oraz należność za organizację na rzecz Ligi Popierania Turystyki, która jest włączana do opłaty za przejazd.

(3) Opłatę za przewóz oblicza się osobno za faktyczną odległość taryfową przewozu od stacji wyjazdu do najodleglejszej w linii prostej stacji zatrzymania pociągu i osobno za taką odległość przejechaną w drodze powrotnej. Droga okrężna może być w odchyleniu do przepisu § 4 TO II — dłuższa o więcej niż o 50% od drogi najkrótszej, jednakże nie dłuższa niż dwukrotność drogi najkrótszej.

(5) Opłatę za przewóz oblicza się według poniższej tabeli, w której podano opłaty za jednego uczestnika (1 kartę kontrolną), w jedną stronę:

1— 50 km	0·50 zł.	701— 750 km	4·60 zł.
51— 75	0·70	751— 800	4·80
76—100	0·90	801— 850	5·00
101—125	1·20	851— 900	5·20
126—150	1·40	901— 950	5·40
151—175	1·60	951—1000	5·60
176—200	1·80	1001—1050	5·80
201—250	2·00	1051—1100	6·00
251 300	2·40	1101—1150	6·10
301—350	2·70	1151—1200	6·30
351—400	3·00	1201—1250	6·50
401—450	3·20	1251—1300	6·70
451—500	3·50	1301—1350	6·90
501—550	3·70	1351—1400	7·10
551—600	4·00	1401—1450	7·20
601—650	4·20	1451—1500	7·50
651—700	4·40		

5. *Odprawa.*

(1) Karta kontrolna zawiera oznaczenie dyrekcji, klasy 3, dokładną nazwę pociągu i nr., oraz rozkład jazdy, numer wagonu i miejsca oraz datownik, nazwisko i imię posiadacza. Ntomiast nie wymagany jest pod-

pis. Znaki T. i P. mają być pomieszczane tylko przy wycieczkach odbywających się w jedną stronę na identycznych odcinkach, nie zaś przy wycieczkach okrężnych. To samo dotyczy oznaczenia kilometrów w jedną stronę. Odpowiedniej też zmianie ulega strona odwrotna. Identyczność może być sprawdzana w inny sposób, aniżeli podpisem. Zamiast adresu może być podana nazwa szkoły.

(2) Karty kontrolne, w ilości co najmniej 600 sztuk, nabywa odrazu organizator lub spółorganizatorzy wycieczki w wyznaczonej w tym celu kasie biletowej lub w Dyrekcji O. K. P. Kart nie wydaje się w kilku kasach, ani też indywidualnie poszczególnym uczestnikom.

(3) Bez wykupienia odrazu 600 sztuk — pociągu popularnego na zasadach niniejszych nie uruchamia się.

Natomiast po wykupieniu 600 sztuk mogą być dokupywane przez organizatora (współorganizatorów) dalsze partie kart kontrolnych w ilościach po najmniej 25 sztuk.

(4) Zbiorowy bilet blankietowy wystawia kasa biletowa (dyrekcja) według zasad i w porze podanej w poz. 18 instr. H-1-a.

(5) Organizatorzy wycieczki sporządzają dla partyj złożonych z 25 uczestników imienne wykazy uczestników z podaniem imienia, nazwiska, adresu i przynależności szkolnej uczestnika. Wykazy te muszą być zatwierdzone przez zarządy szkolne. W wykazie podany i podpisany być musi cząstkowy przewodnik danej grupy 25 osób, który też wypełnia imiennie karty kontrolne i bądź wydaje je uczestnikom, bądź też zachowuje je przy sobie dla legitymowania uczestników, którymi się opiekuje.

Zatwierdzenie przez zarządy szkolne i t. p. stwierdza, iż wymienieni w liście uczęszczają do szkoły uprawnionej, przy czym podaje się także numer legitymacji szkolnej.

(6) Zamiana uprawnionych na wykazie powinna być uwierzytelniona przez zaświadczających, lub też przez kierownika wycieczki pociągiem popularnym.

Za karty kontrolne niezużyte — nie zwraca się należności.

(7) Przed odjazdem pociągu popularnego należy wykazy imienne uczestników oddać do ostemplowania datownikiem w kasie biletowej stacji odjazdu, okazując wypełnione karty kontrolne.

Ostemplowane wykazy okazywać należy wraz z kartami kontrolnymi w drodze organom służby kontrolnej.

6. Dojazdy.

Na podstawie kart kontrolnych można korzystać z dojazdu do pociągu popularnego w/g reguł poz. 18 instr. H-1-a z zastosowaniem w każdą stronę opłat ulgowych ze zniżką specjalną (tabl. 9).

(2) Dla ułatwienia odprawy dojeżdżających wystawiać można dla większych grup bilety blankietowe zbiorowe z wydaniem biletów kontrolnych. Przy czym odnotowywanie numerów kart kontrolnych na odwrocie biletu blankietowego nie jest potrzebne, natomiast karty kontrolne na odwrocie powinny być ostemplowane.

7. Przewodnicy.

(1) Przewodnikami mogą być osoby personelu nauczycielskiego. Ilość przewodników nie wlicza się do minimalnej ilości właściwych uczestników. Ilość przewodników nie może przekraczać 1 osobę na 25 uczestników. Ponadto jednak może być na każdy pociąg wyznaczony osobno kierownik wycieczki i dwóch jego zastępców.

(2) Kierownik wycieczki, zastępcy (2) oraz przewodnicy w liczbie najwyżej po 1 na 25 uczestników — korzystają z bezpłatnego przejazdu na podstawie biletów bezpłatnej jazdy, wystawionych na przebieg pociągu popularnego przez Dyrekcję O. K. P.

Dyrektor Departamentu: (—) *Ceceniowski.*

9.

Nadzór pedagogiczny nad państwowymi i prywatnymi szkołami średnimi ogólnokształcącymi i zakładami kształcenia nauczycieli

Okólnik z dnia 18 września 1936 r. Nr: II. 20055/36.

Celem wykonywania nadzoru pedagogicznego nad państwowymi i prywatnymi szkołami średnimi ogólnokształcącymi i zakladami kształcenia nauczycieli, ustanawiam na r. szk. 1936/37 następujący podział Okręgu na rejony wizytacyjne wraz z przydziałem specjalnych referatów poszczególnym wizytatorom.

Dyrekcje (Kierownictwa) zechcą w sprawach właściwych zwracać się do Panów Wizytatorów, do których należą odnośne referaty.

Rejon I. Ludwik Jus, p. o. nacz. wydziału.

Gimnazjum państwowe: 1) Lwów — IV; Gimnazjum prywat.: 1) Borysław.

Rejon II. Seweryn Bilinkiewicz, wizytator.

Gimnazja państwowe: 1) Lwów — X, 2) Lwów — XI, 3) Jaworów, 4) Kamionka Str., 5) Rawa Ruska, 6) Sokal, 7) Żółkiew.

Gimnazja prywatne: 1) Lwów — Karp-Fuchsowej, 2) Jaworów — U. T. P., 3) Jaworów — SS. Bazylianek, 4) Chodorów, 5) Radziechów, 6) Lubaczów.

Seminaria państwowe: 1) Lwów — męskie, 2) Lwów — ochroniarskie, 3) Jaworów, 4) Sokal.

Seminaria prywatne: 1) Lwów — SS. Bazylianek ochroniarskie, 2) Lwów — im. B. Prusa ochroniarskie.

Rejon III. Zygmunt Gerstman, wizytator szkół.

Gimnazja państwowe: 1) Lwów — I, 2) Lwów — IX, 3) Rohatyn, 4) Stanisławów — I, 5) Stanisławów — II, 6) Stanisławów — III, 7) Stanisławów — ruskie, 8) Tłumacz.

Gimnazja prywatne: 1) Lwów — Słowackiego, 2) Lwów — Bazylianek, 3) Rohatyn — U. T. P., 4) Stanisławów — Orzeszkowej, 5) Stanisławów — U. T. P., 6) Stanisławów — SS. Urszulanek, 7) Stanisławów — SS. Bazylianek, 8) Stanisławów — żydowskie, 9) Stanisławów — ewangelickie.

Seminaria państwowe: 1) Stanisławów — żeńskie, 2) Stanisławów — męskie.

Rejon IV. Józef Orłowski, wizytator szkół.

Gimnazja państwowe: 1) Lwów — żeńskie im. Król. Jadwigi, 2) Gródek Jagiell., 3) Przemyśl — I, 4) Przemyśl — II, 5) Przemyśl — ruskie, 6) Jarosław — I, 7) Jarosław — II.

Gimnazja prywatne: 1) Lwów — PP. Benedyktynek łać., 2) Lwów — PP. Benedyktynek orm., 3) Lwów — ewang., 4) Lwów — Notre-Dame, 5) Przemyśl — PP. Benedyktynek, 6) Przemyśl — Konopnickiej, 7) Przemyśl — żydowskie, 8) Jarosław — Słowackiego, 9) Jarosław — SS. Niepokalanek.

Seminaria państwowe: Przemyśl — żeńskie.

Rejon V. Dr. Jerzy Polański, wizytator szkół.

Gimnazja państwowe: 1) Lwów — V, 2) Lwów — VII, 3) Buczacz, 4) Czortków, 5) Śniatyn, 6) Kołomyja — I, 7) Kołomyja — ruskie, 8) Zaleszczyki.

Gimnazja prywatne: 1) Lwów — U. T. P., 2) Borszczów, 3) Czortków — U. T. P., 4) Horodenka — polskie, 5) Horodenka — U. T. P., 6) Jazłowiec, 7) Kołomyja — Urszulanki, 8) Kołomyja — żyd., 9) Kołomyja — U. T. P., 10) Kopyczyńce.

Seminaria państwowe: 1) Kołomyja — żeńskie.

Rejon VI. Stanisław Szediwy, wizytator szkół.

Gimnazja państwowe: 1) Lwów — ruskie główne, 2) Lwów — ruskie filia, 3) Brzozów, 4) Krosno, 5) Sambor — I, 6) Sambor — II, 7) Sanok.

Gimnazja prywatne: 1) Lwów — SS. Nazaretanek, 2) Lwów — SS. Sercanek, 3) Chyrów, 4) Dobromil, 5) Krosno, 6) Sambor — polskie, 7) Sambor — U. T. P., 8) Sanok, 9) Turka.

Seminaria państwowe: 1) Sambor — męskie, 2) Krosno — męskie.

Rejon VII. Ludwik Tuleja, wizytator szkół.

Gimnazja państwowe: 1) Lwów — II, 2) Lwów — XII, 3) Brzeżany, 4) Drohobycz, 5) Stryj — I, 6) Stryj — II, 7) Złoczów.

Gimnazja prywatne: 1) Lwów — Żychowiczowej, 2) Lwów — Kistryna, 3) Dolina, 4) Drohobycz — I, 5) Drohobycz — II, 6) Drohobyczbycz — U. T. P., 7) Kałusz, 8) Stryj — ż. I, 9) Stryj — ż. II, 10) Stryj — U. T. P., 11) Złoczów — U. T. P.

Rejon VIII. Tadeusz Woytoń, wizytator szkół.

Gimnazja państwowe: 1) Lwów — III) 2) Lwów — VI, 3) Leżajsk, 4) Łańcut, 5) Nisko, 6) Rzeszów — I, 7) Rzeszów — II, 8) — Tarnobrzeg.

Gimnazja prywatne: 1) Lwów — żyd. męsk., 2) Lwów — żyd. żeńsk., 3) Lwów — Karmelingowej, 4) Kolbuszowa, 5) Łańcut, 6) Przeworsk, 7) Rzeszów — pol., 8) Rzeszów — żyd., 9) Strzyżów.

Seminaria państwowe: Rzeszów — męsk.

Rejon IX. Dr. Juliusz Zaleski, wizytator szkół.

Gimnazja państwowe: 1) Lwów — VIII, 2) Brody, 3) Tarnopol — I, 4) Tarnopol — II, 5) Tarnopol — III, 6) Tarnopol — żeńsk., 7) Trembowla, 8) Zbaraż.

Gimnazja prywatne: 1) Lwów — Strzałkowskiej, 2) Lwów — SS. Urszulanek, 3) Brody, 4) Przemyśl — Ukr. Inst., 5) Przemyślany, 6) Tarnopol — U. T. P., 7) Tarnopol — T. S. L.

Seminaria państwowe: 1) Lwów — żeńsk. I, 2) Tarnopol.

Referaty specjalne.

1. Ludwik Jus, p. o. naczelnika wydziału: Budynki szkolne.

2. Seweryn Bilinkiewicz, wizytator szkół: Sprawy zakładów kształcenia nauczycieli, bursy, internaty, stancje, statystyka młodzieży.

3. Zygmunt Gerstmann, wizytator szkół: Programy nauczania, Państwowa Biblioteka Pedagogiczna, biblioteki szkolne.

4. Józef Orłowski, wizytator szkół: Pracownia fizyki i chemii, organizacje szkolne młodzieży, kursy dokształcające dla nauczycieli, film szkolny.

5. Dr. Jerzy Polański, wizytator szkół: Programy nauczania w gimnazjum z ruskim jęz. nauczania i w gimnazjach utrakwistycznych, egzaminy dojrzałości.

6. Stanisław Szediwy, wizytator szkól: Międzyszkolne komisje porozumiewawcze, teatr, kino, dojeżdżanie młodzieży, kolonie wakacyjne.

7. Ludwik Tuleja, wizytator szkól: Praktyka przedegzaminowa, pracownie biologiczne.

8. Tadeusz Woytoń, wizytator szkół: „Kuźnia Młodych“, „Straż Przednia“, przyjmowanie uczniów.

9. Dr. Juliusz Zaleski, wizytator szkól: Ogniska metodyczne i związane z nimi konferencje.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

10.

Wzór dyplomu wychowawczyni przedszkola.

Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 4 lipca 1936 r. (Nr. II. P. 3801/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 146).

Wymienione w § 5 zarządzenia z dnia 20 lutego 1936 r. (Nr. II. P. 527/36) (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 12) Państwowe Komisje Egzaminacyjne winny wydawać kandydatkom, które złożyły przewidziany w § 4 powyższego zarządzenia egzamin z wynikiem dodatnim, dyplomy według załączonego wzoru.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

Państwowa Komisja Egzaminacyjna
przy Państwowem Seminarium Ochroniarskiem w . . . . Nr. . . .

Dyplom
wychowawczyni przedszkola.

Pani . . . ., urodzona dnia . . . . . roku . . . . . w . . . . . . , pow. . . . ., wyznania . . . . . . po odbyciu w latach . . . . praktyki w przedszkolu, uznanej za zadowalającą, poddała się egzaminowi określonemu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w § 4 i § 5 zarządzenia z 20 lutego 1936 r. Nr. II. P. 527/36 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 12) przed Państwową Komisją Egzaminacyjną w Państwowym Seminarium Ochroniarskim . . . . i egzamin ten zdała z wynikiem dodatnim.

Wobec tego Pani . . . . uzyskała na podstawie art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o kwalifikacjach zawodowych wychowawczyń przedszkoli (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 645) kwalifikacje zawodowe do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach w języku polskim . . . . . .

. . . . dnia . . . . ., 1936 r.

Państwowa Komisja Egzaminacyjna przy Państwowym Seminarium Ochroniarskim
w . . . .

(pieczęć)

Przewodniczący:

Członkowie:

11.

Nazwa „świadectwo dojrzałości".

Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 4 lipca 1936 r. (Nr. II. S. 4905/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 147).

Na podsawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) oraz § 52 Regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości, wprowadzonego w życie rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19 grudnia 1925 r. (Dz. Urz. Nr. 2, poz. 8 z 1926 r.) zarządzam, co następuje:

§ 1. Nazwę „świadectwo dojrzałości" zastrzega się wyłącznie dla świadectw, wydawanych przez Państwowe Komisje Egzaminacyjne na dowód złożenia gimnazjalnego egzaminu dojrzałości w myśl przepisów Regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości z dnia 19 grudnia 1925 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 8 z 1926 r.).

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

12.

Pomoc w kształceniu wybitnie zdolnych uczniów — dzieci rolników.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 72 z dnia 6 sierpnia 1936 r. (Nr. II. P. 5162/36.)

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 126).

Umożliwienie uczniom (uczenicom) publicznych szkół powszechnych, najzdolniejszym i wybitnie wartościowym pod względem charakteru, dalszych studiów aż do akademickich włącznie, jest sprawą pierwszorzędnej wagi. Specjalną zaś troską należy otoczyć wybitnie zdolnych uczniów pochodzących ze wsi.

Zadanie to musi być podjęte przez całe społeczeństwo i poparte przez władze szkolne i organy samorządowe.

Celem zapoczątkowania tej akcji Pan Minister Spraw Wewnętrznych załączonym okólnikiem z dnia 29 lipca 1936 r. Nr. SS-53/49—1 wezwał PP. Wojewodów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych do podjęcia starań, by każda gmina wiejska ustanowiła jedno stypendium dla umożliwienia najzdolniejszym uczniom, pochodzącym z danej gminy uczęszczania do szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej, a w szczególnych wypadkach i do szkoły akademickiej.

Niezależnie od tego pożądane jest zaopiekowanie się ze strony gmin wartościowymi uczniami (uczennicami) publicznych szkół powszechnych I stopnia, szczególnie uczęszczającymi do klasy III, by im umożliwić przejście do szkół II lub III stopnia.

W związku z tym proszę PP. Kuratorów, Inspektorów Szkolnych, Dyrektorów (ki), Kierowników (czki) szkół wszystkich typów oraz ogół Nauczycielstwa o dołożenie stałych usilnych starań, by zainicjowana przez Rząd akcja wydała jak najwydatniejsze rezultaty i była zapoczątkowana już w roku bieżącym.

Dyrekcje szkół państwowych zwolnią w pierwszym półroczu stypendystów gminnych od opłaty taksy administracyjnej, a dalsze zwolnienia uzależnią od postępów ich w nauce szkolnej.

Szczegółowy tryb postępowania w sprawie udzielania wspomnianych stypendiów określa załączona instrukcja[1]).

Proszę PP. Kuratorów o wydanie dalszych koniecznych zarządzeń i przesłanie sprawozdań o wynikach akcji w terminie do dnia 15 października r. b.

Minister: (—) w z. *Jerzy Ferek Błeszyński.*

Instrukcja w sprawie przyznawania stypendiów wybitnie zdolnym uczniom — dzieciom rolników.

1. Kierownictwa publicznych szkół powszechnych wybiorą corocznie dwu wybitnie zdolnych i godnych pomocy uczniów (uczennice) — dzieci rolników, kończących szkolę, względnie odpowiednią klasę (kurs programowy), dającą podstawę do przejścia do szkoły powszechnej wyższego stopnia lub szkoły innego typu.

2. Wybranych kandydatów na stypendia kierownictwa szkół zgłoszą zarządom gmin według następującego formularza:

Publiczna Szkoła Powszechna w . . . . . .

Do Zarządu Gminy

w . . . .

Powołując się na zarządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 sierpnia 1936 r. Nr. II. P. 5162/36 oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29 lipca 1936 r. Nr. SS/53/49-1, zawiadamiam, iż z pośród uczniów szkoły, zasługujących na pomoc w dalszym kształceniu, najzdolniejszymi i najbardziej wartościowymi są:

1. . . . . zamieszkały w . . . . . . , . obecnie uczeń klasy . . . .

2. . . . . zamieszkały w . . . . . . , . obecnie uczeń klasy . . . .

Ze względu na uzdolnienia i zainteresowania tych uczniów należałoby, zdaniem kierownictwa szkoły, skierować ich do szkół następujących:

1. . . . .

2. . . . .

. . . . ., dnia . . . . . . 193 . . r.

Kierownik (czka) szkoły

(pieczęć)

---

[1]) Na skutek próśb, wnoszonych do Ministerstwa o nadanie tych stypendiów, Ministerstwo W. R. i O. P. w komunikacie ogłoszonym w Monitorze Polskim z dnia 28 sierpnia 1936 r. Nr. 199 wyjaśniło, że zwracanie się do niego w tych sprawach jest bezcelowe, ponieważ w myśl instrukcji kandydatów do stypendiów zgłaszają kierownictwa szkół powszechnych zarządom gminnym, a o przyznaniu decydują specjalne komisje, powołane przy zarządach gminnych.

3. Jeżeli w szkole brak odpowiednich kandydatów, kierownictwo szkoły powinno o tym zawiadomić zarząd gminy.

4. O przyznaniu lub odmowie pomocy gminnej zgłoszonym kandydatom decyduje specjalna komisja, powołana przy zarządzie gminnym.

5. W skład komisji wchodzą: wójt gminy, nauczyciel wskazany przez inspektora szkolnego oraz delegat gminnego samorządu szkolnego, a gdzie niema organów gminnego samorządu szkolnego — osoba powołana przez zarząd gminy.

6. Wymienione w punkcie 4 i 5 komisje winny zbadać możliwości dalszego kształcenia się zgłoszonych kandydatów i po porozumieniu się z ich rodzicami (opiekunami) wybrać z pośród nich takich, dla których pomoc jest najbardziej wskazana i właściwa, a następnie ustalić wysokość i rodzaj pomocy wybranym — w ramach określonych w budżecie gminy.

7. Zgłoszenia kandydatów winny kierownictwa szkół dokonywać w ciągu kwietnia każdego roku, decyzje zaś o przyznaniu stypendiów winny zapadać w maju, by można było normalnie wyzyskać okres przeznaczony na egzaminy i przyjmowanie uczniów do szkół.

8. Wymienione wyżej komisje winny opiekować się stypendystami i badać wyniki ich pracy szkolnej, od których należy uzależniać przyznawanie dalszej pomocy.

9. W roku bieżącym ze względu na spóźniony czas sprawę należy traktować w trybie wyjątkowym i rozpocząć akcję natychmiast. Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych w razie otrzymania zgłoszeń kandydatów — stypendystów gminnych zorganizują dodatkowe egzaminy wstępne.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. SS. 53/49-1.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podjęło inicjatywę umożliwienia dzieciom niezamożnych rolników, uczęszczającym do publicznych szkół powszechnych i odznaczającym się zdolnością i wybitną wartością pod względem charakteru, dalszych studiów, aż do akademickich włącznie.

Uznając całkowicie wagę zagadnienia ze stanowiska społecznego i państwowego zwłaszcza ze względu na potrzebę stałego zasilania kadr fachowej inteligencji ludźmi zdolnymi i wartościowymi z ośrodków wiejskich z pośród rodzin rolniczych, uważam za celowe, ażeby akcję powyższą podjęły i poparły gminy wiejskie, jako organizacje o najszerszej podstawie społecznej i bezpośrednio zainteresowane w szerzeniu oświaty wśród podstawowej grupy swych członków, jakimi są rolnicy, grupy zarówno najliczniejszej, jak i najbardziej potrzebującej pomocy.

Toteż proszę PP. Wojewodów (Przewodn. Wydz. Pow.) o ujęcie w swe ręce sprawy spopularyzowania powyższej akcji, przy uwzględnieniu następujących wytycznych:

1) każda gmina wiejska w drodze corocznej uchwały rady gminnej powinna utworzyć jedno stypendium dla najzdolniejszego i najbardziej wartościowego ucznia szkoły powszechnej, będącego dzieckiem rolników danej gminy;

2) wysokość stypendium rocznego, w zależności od warunków, wynosić powinna około 600 zł. Wydatek ten zapreliminować należy w dziale VI zwyczajnego budżetu administracyjnego;

3) tylko w razie nader ciężkiego stanu finansowego gminy, nie pozwalającego na pokrycie całkowitej kwoty stypendium, powinien w tym wypadku przyjść z pomocą Wydział Powiatowy, uzupełniając stypendium resztą brakującej kwoty z własnych funduszów;

4) akcją należy pokierować w ten sposób, by realizowanie jej obowiązkowo rozpocząć już w bieżącym roku;

5) wskazówki, dotyczące strony technicznej przyznawania stypendiów uczniom-dzieciom rolników, będą podane dodatkowo w instrukcji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, bądź podległych mu władz szkolnych.

Wyrażam przekonanie, że inicjatywa Rządu, zmierzająca do podniesienia stanu kulturalnego ośrodków wiejskich, znajdzie pełne zrozumienie wśród wszystkich gmin wiejskich na terenie Rzeczypospolitej.

Udział w powyższej akcji gmin wiejskich i powiatowych związków samorządowych nie wyklucza, oczywiście, możności podobnej inicjatywy lokalnych organizacji, związków i stowarzyszeń społecznych oraz kulturalno-oświatowych, bądź też jednostek. Zaznaczam jednak, iż akcja społeczna, o ile będzie podjęta, musi mieć charakter (samorzutny) dobrowolny, a zatem nie może doznawać jakiegokolwiek nacisku ze strony władz.

Proszę PP. Wojewodów o przyłożenie osobiście wszelkich starań ku należytemu i sprawnemu zrealizowaniu podjętej akcji i złożenie mi sprawozdań o jej przebiegu do dnia 15 września r. b.

Minister: (—) *Sławoj Składkowski*

13.

Selekcja dzieci umysłowo upośledzonych i kierowanie ich do zakładów, szkół i oddziałów specjalnych.

Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 3 sierpnia 1936 r.
(Nr. II. P. 3301/36.)
(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 132.)

§ 1. Na podstawie art. 13 i 56 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam prze-

prowadzenie selekcji dzieci umysłowo upośledzonych i kierowanie ich do zakładów specjalnych, szkół powszechnych specjalnych i oddziałów specjalnych na zasadach ustalonych w instrukcji, ogłoszonej jako załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

Instrukcja w sprawie selekcji dzieci umysłowo upośledzonych i kierowania ich do zakładów specjalnych, szkół powszechnych specjalnych i oddziałów specjalnych.

1. Selekcja dzieci umysłowo upośledzonych ma na celu:

a) wyodrębnienie z pośród dzieci w wieku obowiązku szkolnego, a zwłaszcza z pośród uczniów publicznych szkół powszechnych, tych dzieci, które ze względu na niedorozwój umysłowy nie mogą pobierać nauki w szkole powszechnej,

b) zakwalifikowanie ich do zakładów specjalnych, szkół powszechnych specjalnych i oddziałów specjalnych dla umysłowo upośledzonych.

2. Badania selekcyjne odbywają się z reguły w tych miejscowościach, w których jest zorganizowany zakład specjalny, szkoła powszechna specjalna lub oddział specjalny dla umysłowo upośledzonych.

Badaniom tym podlegają:

a) uczniowie pierwszych i drugich klas szkół powszechnych, którzy budzą wątpliwości co do normalnego rozwoju umysłowego,

b) dzieci, którym odroczono obowiązek szkolny ze względu na opóźnienie w rozwoju umysłowym.

3. Badania selekcyjne przeprowadza Pracownia Psychopedagogiczna Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie i kierownicy (nauczyciele) zakładów, szkół i oddziałów specjalnych dla dzieci umysłowo upośledzonych, o ile odbyli odpowiednie przeszkolenie praktyczne w wymienionej Pracowni lub też o ile mają zezwolenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Za zgodą Ministerstwa W. R. i O. P. mogą przeprowadzać te badania również inne pracownie psychologiczne.

Osoby przeprowadzające badania porozumiewają się w miarę potrzeby w sprawach związanych ze stosowaniem badań psychologicznych z Pracownią Psychopedagogiczną Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

4. Badania psychologiczne, mające na celu selekcję dzieci umysłowo upośledzonych, przeprowadza się zasadniczo metodą Binet-Termana, co nie wyklucza możliwości stosowania w razie potrzeby innych metod psychologicznych.

5. Na początku roku szkolnego inspektorzy szkolni organizują konferencje kierowników szkół powszechnych i nauczycieli tych szkół, prowadzących klasy pierwsze i drugie, z udziałem osób przeprowadzających badania selekcyjne, dla omówienia sprawy selekcji dzieci umysłowo upośledzonych oraz przydzielają kierownikom tych szkół kwestionariusze wstępne (wzór Nr. 1).

Kierownicy szkół powszechnych doręczają osobom, przeprowadzającym badanie selekcyjne, wykazy dzieci, którym odroczono obowiązek szkolny ze względu na opóźnienie w rozwoju umysłowym.

W ciągu pierwszego okresu szkolnego nauczyciele szkół powszechnych, prowadzący klasy pierwsze i drugie, obowiązani są: 1) zwracać szczególną uwagę na uczniów, którzy budzą wątpliwości co do normalnego rozwoju umysłowego, bez stosowania badań testowych i 2) wypełnić kwestionariusz wstępny (wzór Nr. 1).

Osoba przeprowadzająca badania selekcyjne bada dzieci, którym odroczono obowiązek szkolny ze względu na opóźnienie w rozwoju umysłowym.

Z końcem pierwszego okresu szkolnego osoba przeprowadzająca badania selekcyjne otrzymuje kwestionariusze wstępne od kierowników szkół powszechnych.

W ciągu drugiego okresu szkolnego osoba przeprowadzająca badania selekcyjne:

a) opracowuje rozkład badań uczniów wedle szkół tak, by zostały one ukończone z końcem drugiego okresu szkolnego,

b) wysyła do kierowników szkół powszechnych zawiadomienia, podając termin badania poszczególnych uczniów każdej szkoły,

c) przeprowadza badania psychologiczne, wypełniając jednocześnie protokół badania (wzór Nr. 2),

d) prowadzi wykaz dzieci zbadanych (wzór Nr. 3),

e) wydaje opinie w sprawie kwalifikowania dzieci do zakładów, szkół i oddziałów specjalnych dla umysłowo upośledzonych i przesyła je kierownikom właściwych szkół powszechnych, zwracając ich uwagę na uczniów z ilorazem inteligencji od 65 do 70, których należy poddać dalszej rocznej obserwacji w szkole powszechnej (wzór Nr. 4).

W końcu roku szkolnego osoba przeprowadzająca badania selekcyjne składa inspektorowi szkolnemu sprawozdanie o wynikach tych badań, załączając zestawienie dzieci zbadanych i dzieci kwalifikowanych do szkoły specjalnej (wzór Nr. 5).

6. Do szkół i oddziałów specjalnych dla umysłowo upośledzonych kwalifikuje się zasadniczo dzieci w wieku obowiązku szkolnego:

a) które, uczęszczając więcej niż jeden rok do szkoły powszechnej, wykazały iloraz inteligencji od 35 do 70,

b) które, uczęszczając pierwszy rok do szkoły powszechnej, wykazały iloraz inteligencji od 35 do 65,

c) które nie uczęszczały do szkoły powszechnej i wykazały iloraz inteligencji od 35 do 60.

7. Dzieci o głębokim niedorozwoju umysłowym (z ilorazem inteligencji poniżej 35) nie należy kwalifikować do szkół i oddziałów specjalnych, należy natomiast czynić starania o umieszczenie ich w specjalnych zakładach zamkniętych.

8. Dzieci, które wykazały iloraz inteligencji niższy od 45, kwalifikowane są do szkół i oddziałów specjalnych warunkowo na dłuższy okres obserwacji. Jeżeli w ciągu co najmniej jednego roku szkolnego dzieci te nie wykażą postępów w rozwoju umysłowym i nauce, rada pedagogiczna uznaje, że nie nadają się one do pobierania nauki szkolnej, przy czym należy czynić starania o umieszczenie ich w specjalnych zakładach zamkniętych.

9. Uczniowie zakładów, szkół i oddziałów specjalnych dla umysłowo upośledzonych, którzy w ciągu co najmniej jednego roku szkolnego wykazali stosunkowo znaczne postępy w rozwoju umysłowym i nauce, winni być zasadniczo poddani powtórnemu badaniu psychologicznemu i, o ile wykażą iloraz inteligencji wyższy od 70, winni być skierowani z powrotem do szkoły powszechnej.

10. Skierowywanie dzieci umysłowo upośledzonych do odpowiednich zakładów specjalnych, szkół powszechnych specjalnych i oddziałów specjalnych odbywa się na podstawie opinii osób przeprowadzających badania selekcyjne i należy do kompetencji inspektora szkolnego.

Wzór Nr. 1.

Publiczna szkoła powszechna Nr .... Adres szkoły ....
Klasa .... Telefon ....

Kwestionariusz wstępny dla celów badań selekcyjnych.

1. Nazwisko i imię dziecka ....
2. Dokładna data urodzenia (dzień, miesiąc, rok) ....
3. Wyznanie ....
4. Język ojczysty ....
5. Adres rodziców względnie nazwisko i adres opiekunów ....
6. Zawód rodziców względnie opiekunów ....
7. Który rok dziecko pobiera naukę szkolną ....
8. Frekwencja w ciągu roku szkolnego ....
9. Stan fizyczny dziecka ....
10. Warunki domowe ....
11. Postępy w nauce, pilność i zaiteresowanie pracą szkolną (ewentualnie czym)
....
12. Temperament i usposobienie ....
13. Charkterystyka zachowania się w szkole ....
14. Uwagi ....

Nauczyciel ....
(podpis)

Kierownik szkoły ....

.... dnia .... 19.......... r.
(miejscowość)

Objaśnienia.

1. Kwestionariusz wstępny należy wypełnić starannie na podstawie dłuższej obserwacji dziecka.

2. Pkt. 1. — Należy podkreślić nazwisko ucznia, którego się uważa za najgłębiej upośledzonego w klasie.

3. Pkt. 2 — datę urodzenia dziecka należy wypełnić na podstawie metryki urodzenia.

4. Pkt. 7 — należy tu wziąć pod uwagę i te szkoły, do których dziecko uczęszczało poprzednio.

5. Pkt. 8 — podać czy frekwencja dziecka jest dobra, średnia, zła i dlaczego.

6. Pkt. 9 — podać ogolny stan zdrowia i rozwoju fizycznego — choroby przebyte, skłonność do chorób.

7. Pkt. 10 — zaznaczyć warunki materialne i wpływy wychowawcze domu.

8. Pkt. 12 — zaznaczyć, czy dziecko jest ruchliwe, spokojne, apatyczne; czy jest raczej wesołe i pogodne, czy też smutne i bez humoru (wtedy, gdy brak wyraźnych powodów ku temu).

9. Pkt. 13 — zwrócić uwagę na stosunek do kolegów (ulega czy napastuje, przewodniczy czy podporządkowuje się gromadzie, czy unika wyraźnie kolegów i trzyma się z daleka od gromady czy też jest bierny i apatyczny i nikt ani nic go nie interesuje); stosunek do nauczycieli.

10. W razie braku miejsca przy wypełnianiu kwestionariusza należy pisać na odwrocie lub dokleić kartkę papieru.

Wzór Nr 2.

Protokół badania testami Binet-Termana.

Uczeń .... klasy .... szkoły powszechnej Nr .... w ....

Nr ....

Data urodzenia — Data badania

....

(nazwisko i imię dziecka)

....

(adres dziecka)

W. Ż.= .... I. I.= .... W. I.= ....

Nr testu	Ocena	Odpowiedź	Czas reakcji	Uwagi

Wzór Nr 3.

Wykaz dzieci zbadanych w r. szk. 19..........

L. p.	Nazwisko i imię dziecka	Szkoła, z której dziecko zostało skierowane do badania	Data badania	Data urodzenia	Wiek inteligencji	Iloraz inteligencji	Zakwalifikowany czy nie zakwalifikowany do szkoły specjalnej względnie pozostawiony na dalszej obserwacji w szkole powszechnej	UWAGI

Wzór Nr 4.

Zawiadomienie

Dnia ....

Do Kierownictwa

Nr ....

Publicznej Szkoły Powszechnej Nr ....

w ....

Niniejszym zawiadamiam uprzejmie o wyniku badania psychologicznego poniżej wymienionych dzieci.

L. p.	Nazwisko i imię dziecka	Orzeczenie kwalifikacyjne (osoby przeprowadzającej badania)

Wzór Nr 5

Sprawozdanie

Dzieci zbadane przez .... w roku szk. ....
i dzieci zakwalifikowane do szkół (oddziałów) specjalnych.

Ogólna liczba dzieci		W tem dzieci urodzonych w roku									
		19	19...	19...	19	19	19	19...	19	19..	19...
			roczniki będące w wieku obowiązku szk.								
zbadanych											
zakwalifikowanych do szkoły specjalnej											

Uwagi, wnioski, życzenia i wyjaśnienia osoby przeprowadzającej badania selekc.

14.

Organizacja roku szkolnego 1936/37 w szkolnictwie powszechnym.

Okólnik Ministra W. R. i O. P. Nr. 31 z dnia 7 kwietnia 1936 r. (II. P. 1814/36).

Nr. I. 6993/36. W związku z organizacją roku szkolnego 1936/37 w szkolnictwie powszechnym zarządzam, co następuje:

1. Z początkiem roku szkolnego 1936/37 wchodzą w okres obowiązku szkolnego na terenie całego Państwa dzieci urodzone w r. 1929.

Dotychczasowe rygory, związane z niespełnianiem obowiązku szkolnego, pozostają bez zmiany.

Podstawą organizacyjną pozostaje nadal, jak obecnie, liczba uczniów pobierających faktycznie naukę w publicznej szkole powszechnej, a nie liczba dzieci w wieku obowiązku szkolnego, należących do obwodu (rejonu) danej szkoły.

2. W szkołach wydziałowych podlegają likwidacji w r. szk. 1936/37 klasy V-e.

3. W związku z obowiązującym statutem publicznych szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1933 Nr. 14, poz. 194[1]), wyjaśniam:

a) przy stopniowym wprowadzaniu koedukacji (§ 5) tam, gdzie jej nie było i gdzie jej wprowadzenie jest wyraźnie wskazane, należy bezwzględnie zwrócić baczną uwagę na przystosowanie budynku, odpowiedni dobór sił nauczycielskich, sposób rozmieszczenia uczniów i uczenic w klasie, stosowanie właściwych metod i tp., przede wszystkim zaś na odpowiednie przygotowanie zainteresowanych rodziców, by jej wprowadzanie nie powodowało niepotrzebnych zadrażnień i konfliktów;

b) do czasu wydania oddzielnego zarządzenia o przekształceniu publicznych szkół powszechnych zgodnie z ustawą ustrojową — pozostają dotychczasowe orzeczenia organizacyjne poszczególnych szkół bez miany, przy czym przepisy statutu, odnoszące się do szkół I-go stopnia mają zastosowanie do szkół 1—2 klasowych, względnie do szkół o 1 i 2 nauczycielach; odnoszące się do szkół II-go stopnia mają zastosowanie do szkół 3 i 4-klasowych, względnie do szkół o 3 i 4 nauczycielach; przepisy zaś odnoszące się do szkół III-go stopnia mają zastosowanie do szkół 5, 6 i 7-klasowych, względnie do szkół o 5, 6 i 7-miu lub więcej nauczycielach;

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 498.

c) w związku z § 7 szkoły, mające więcej niż 14 oddziałów, ulegać winny dalszemu, stopniowemu zmniejszeniu liczby oddziałów, przy czym dzielenie ich winno być ostrożne i należycie przygotowane pod względem lokalowym i personalnym;

d) przewidzianego w §§ 11 b i 56 podziału klas na grupy przy nauce niektórych przedmiotów należy zaniechać, o ile potrzebne na to godziny etatowe lub nadliczbowe mogą być użyte na cele związane z normalną organizacją szkół;

e) § 13 odnosić się będzie jedynie do szkól, w których obchodzi się święta tylko jednego wyznania lub obrządku, zaś § 14 nie będzie się stosował do szkół, świętujących obok niedzieli i sabat;

f) w dążeniu do jak najekonomiczniejszego użycia czasu, przeznaczonego na pracę szkolną, ustala się czas trwania godziny lekcyjnej (§ 15 Statutu) w szkołach, w których nauka odbywa się w klasach połączonych), przy czym nie należy tu uwzględniać szkół z łączeniem klas jedynie na naukę religii, śpiewu lub ćwiczeń cielesnych) — na 50 minut, w szkołach innych — na 45 minut.

4. Wyznaczone przez ustawę o ustroju szkolnictwa zadanie może spełnić tylko ta publiczna szkoła powszechna, która ma zapewnione niezbędne warunki pracy.

W szczególności należy zwrócić uwagę, że szkoła nadmiernie przeciążona nie zapewnia koniecznej skuteczności pracy i nie może realizować w pełni wyznaczonych jej zadań, staje się niekiedy nawet fikcją szkoły, a nadto stwarza często pozory realizacji powszechności nauczania na danym terenie.

Wyłączne zatem zwracanie uwagi na powszechność nauczania i osiąganie jej przy równoczesnym, daleko idącym obniżeniu poziomu nauki, nie jest właściwe.

Wobec tego w okresie trudnych warunków budżetowych zwiększanie liczby szkół i uczniów winno być uwarunkowane liczbą rozporządzalnych sił nauczycielskich i związanych z tym kredytów, które należy spożytkowywać w pierwszym rzędzie dla uchronienia istniejących szkół od fikcyjności organizacyjnej i programowej.

Wobec szczupłości kredytów na etaty nauczycielskie przy spożytkowaniu nowych, dodatkowych etatów należy się kierować następującymi wytycznymi. W szczególności:

a) w miejscowościach bezszkolnych można organizować nowe rejony szkolne i otwierać w nich publiczne szkoły powszechne, jeśli faktycznie istnieje możność ekonomicznego spożytkowania etatu, a więc przede wszystkim odpowiednia liczba dzieci w wieku obowiązku szkolnego i dostatecznie pojemna izba szkolna, przy czym w dużej mierze

wskaźnikiem winno być zbadanie, czy za otwarciem szkoły przemawiają istotnie ważkie względy państwowe.

b) przy rozdziale etatów należy szczególną uwagę poświęcić sprawie objęcia przez szkołę dzieci, które, z powodu braku nauczyciela lub miejsca, do szkoły nie zostały w ubiegłym roku szkolnym przyjęte — mimo, że się do niej zgłosiły.

c) w celu ułatwienia dzieciom, zamieszkałym w obwodach (rejonach) szkół niżej zorganizowanych, ukończenia nauki w szkołach wyższego stopnia, należy dążyć planowo do tego, by doprowadzić do istnienia w każdej gminie wiejskiej (zbiorowej) przynajmniej jednej szkoły o 5 lub więcej nauczycielach, możliwie w miejscowości, ześrodkowującej zainteresowania i życie ludności danej gminy.

Jeśli już obecnie istnieją szkoły, zwłaszcza w miejscowościach o wyżej wspomnianym charakterze, które ze względu na liczbę uczniów winny być szkołami o 5 lub większej liczbie nauczycieli, a tylko z braku eatów mają obecnie mniejszą liczbę nauczycieli, należy już od początku nowego roku szkolnego 1936/37 przystąpić do stopniowego i planowego ich przekształcania, zgodnie z obowiązującymi przepisami, na szkoły wyższego stopnia, ze szczególną też ostrożnością należy traktować sprawy ewentualnych zmian w organizacji szkół o 3 i 5 nauczycielach, by środowisk, w których one istnieją, nie pozbawiać szkół wyższego stopnia.

d) zmierzając stopniowo do zbliżenia szkół nadmiernie obciążonych — szczególnie od 1—4 nauczycieli — do norm § 92 Statutu, należy już od września b. r. dodać im po 1 sile nauczycielskiej, poczynając od szkół obecnie najbardziej obciążonych.

5. W dążeniu do zapewnienia publicznym szkołom powszechnym odpowiednich warunków pracy i jej skuteczności, należy starać się wyzyskać wszystkie środki ułatwiające osiągnięcie tego celu. W szczególności:

a) Ponieważ z różnych przyczyn, szczególnie charakteru gospodarczego, frekwencja uczniów pociągniętych do obowiązku szkolnego nie wszędzie jest zadawalająca, należy podjąć wysiłek, o ile możności najskuteczniejszy, by dzieci, które zostały zapisane do szkoły i dla których jest w niej miejsce, uczęszczały na naukę regularnie, co pozwoli na wydatne podniesienie skuteczności nauczania i zmniejszy wysiłek nauczyciela, zmuszonego przy złej frekwencji opracowywać materiał nauczania z coraz to innym kompletem dzieci.

b) Stan liczbowy uczniów na początku i na końcu roku szkolnego wykazuje niepokojące, na niektórych zwłaszcza terenach, różnice, wobec czego należy zbadać przyczyny tego zjawiska i przedsięwziąć — gdzie zachodzi tego potrzeba — odpowiednie środki zaradcze.

c) Jakkolwiek dane dotyczące klasyfikacji zdawałyby się wskazywać, że poziom nauki w stosunku do stanu poprzedniego nieco się poprawił (mniej drugorocznych i nieklasyfikowanych, a więcej absolwentów i promowanych), należy zwrócić uwagę, by wyniki te nie były osiągane przez stosowanie sztucznych środków. Szczególnie sprawa drugoroczności musi być nadal skrupulatnie badana, a zapobieganie jej w poszczególnych przypadkach musi się opierać na poznawaniu przyczyn i szukaniu najwłaściwszych środków zaradczych. Stosowanie „środków" w rodzaju nacisku na nauczyciela przez określanie dopuszczalnego % drugoroczności w obwodzie szkolnym czy w szkole — nie może mieć miejsca.

d) Ujawniające się w ostatnich latach odmawianie miejsca w szkole uczniom, którzy przekroczyli wiek obowiązku szkolnego, a pragną ukończyć szkołę i otrzymać świadectwo jej ukończenia, należy ograniczyć do przypadków wyjątkowych, spowodowanych ostateczną koniecznością. Należy też wzmóc wysiłki w kierunku pociągnięcia do spełniania obowiązku szkolnego dzieci roczników starszych, które przerwały naukę szkolną i utrzymania właściwej frekwencji tych uczniów przede wszystkim w szkołach wiejskich zwłaszcza tam, gdzie osiągnięte w ten sposób zwiększenie liczby uczniów nie powoduje przeciążenia szkoły, a tym samym nie zmniejsza możliwości osiągnięcia koniecznych wyników nauczania i wychowania.

W związku z tym należy zwrócić pilniejszą uwagę na zbyt małą liczbę uczniów kończących szkoły, zwłaszcza I i II stopnia (1—4 nauczycieli) i na przedwczesne jej opuszczanie przez roczniki starsze. Zjawisku temu, bardzo niepokojącemu, należy jak najsilniej przeciwdziałać.

6. W staraniu o zapewnienie możliwie dobrych warunków pracy szkolnej należy nadal dążyć do dostarczenia szkołom odpowiednich pomieszczeń.

Wprawdzie wyraźnie dodatnio kształtujące się wyniki zwiększenia liczby izb własnych oraz ogólnego wymiaru powierzchni izb szkolnych wskazują, iż władze szkolne otoczyły troskliwą opieką rozbudzony ruch budowlany — niemniej jednak możność należytego wyzyskania kredytów osobowych oraz podniesienia skuteczności nauczania wymaga dalszego likwidowania izb o niedostatecznej powierzchni podłogi a nadto podniesienia warunków higienicznych.

7. Z tego samego powodu należy też w dalszym ciągu prowadzić zapoczątkowaną akcję planowego zaopatrywania szkół przede wszystkim w te środki pomocnicze i urządzenia szkolne, których brak zasadniczo utrudnia osiągnięcie wyników nauczania i wychowania. Przy organizowaniu nowych szkół należy równocześnie z troską o etat i lokal starać się o zapewnienie im najbardziej koniecznych urządzeń i pomocy naukowych.

8. W związku z realizacją nowych programów nauczania w publicznych szkołach powszechnych wszystkich stopni, zwłaszcza na wsi, zasługuje na szczególną uwagę zapewnienie szkołom używalności i należytego wyzyskania ogrodów szkolnych.

9. Ponieważ spotyka się ciągle jeszcze w szkołach powszechnych nadmiar zeszytów szkolnych i domowych oraz zbyt wielką ilość niepotrzebnej i przeważnie nie kontrolowanej pisaniny, rysowania itp., co niezależnie od podnoszenia kosztów kształcenia dzieci niewątpliwie wpływa ujemnie na wyniki pracy szkolnej, należy zwracać nadal uwagę, by pisanie, rysowanie itp. zgodne było z istotnymi potrzebami, wynikającymi z realizacji programu.

10. Łączącą się ściśle z zapewnieniem uczniom jak najlepszych warunków pracy organizację opieki nad dzieckiem biednym i w trudnych żyjącym warunkach (dożywianie, świetlice, zaopatrywanie w obuwie, odzież, podręczniki, przybory szkolne i tp.) należy nadal kontynuować i doskonalić, opierając ją o jak najszerszy udział społeczeństwa. Prowadzona na niektórych terenach akcja międzyszkolna w tym zakresie zasługuje w pełni na pogłębianie i rozszerzanie.

Nadto należy zwrócić specjalną uwagę na uczniów szkół wiejskich, zwłaszcza tych, którzy uczęszczają lub pragną uczęszczać do szkół wyższego stopnia (uczniowie „z poza obwodu (rejonu) szkoły“) oraz na tych, których należałoby kierować do szkół innego typu.

11. Należy na koniec zwrócić szczególnie baczną uwagę: a) by wszystkie, związane z przygotowaniem i organizacją nowego roku szkolnego zarządzenia i prace (przydział etatów, obsada personalna, organizacja nauki i rozkład zajęć w szkołach, wykończenie, remont lub wynajęcie izb szkolnych, dostarczenie i naprawa urządzeń szkolnych, wybór podręczników i tp.) wykonywane były jak najwcześniej, co pozwoli wszystkim publicznym szkołom powszechnym rozpoczynać nowy rok szkolny bez żadnych opóźnień, b) by od pierwszych dni roku szkolnego podejmowano odrazu systematyczną i celową pracę szkolną, zapewniającą pełną realizację programu i osiągnięcie przepisanych wyników.

12. Przy organizacji pracy w r. szk. 1936/37 będą nadal obowiązywały przepisy i plany godzin, podane w Części I-ej „Instrukcji“, dotyczącej planów godzin i programów nauki w publicznych szkołach powszechnych w r. szk. 1935/36 (Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych, Warszawa-Lwów 1935), przy czym należy:

a) w szkołach o 2 i 4 nauczycielach, w których religii uczy nauczyciel tej szkoły, stosować warianty bez godzin nadliczbowych,

b) w szkołach tych, nawet gdy religii nie uczy nauczyciel danej szkoły, należy stosować warianty bez godzin nadliczbowych, jeżeli do

nich można skierować praktykantów i w ten sposób zaoszczędzić godziny etatowe lub nadliczbowe,

c) we wszystkich szkołach, w których czy to z powodu przynależności uczniów do różnych grup wyznaniowych czy z innych przyczyn poszczególne klasy miałyby na lekcjach religii stosunkowo małą liczbę uczniów, należy na naukę religii tworzyć komplety lub zespoły, przy pełnym jednak zachowaniu w tych przypadkach przepisów § 93 Statutu i dostosowaniu organizacji nauczania do zmienionych warunków pracy. W związku z tym przy tworzeniu kompletów na naukę religii np. w szkołach o dwóch nauczycielach może być stosowany wymiar godzin według wariantu „a“ także wtedy, kiedy religii nie uczą nauczyciele tej szkoły; w szkołach o trzech nauczycielach można również zastosować wymiar godzin nauki religii według wariantu „a“ z ewentualną możliwością połączenia nadto klasy I i II, podobnie w szkołach o 4, 5, 6 i większej liczbie nauczycieli.

13. W sprawie organizacji publicznych szkół powszechnych specjalnych i oddziałów specjalnych dla umysłowo upośledzonych, moralnie zaniedbanych, głuchoniemych i niewidomych należy trzymać się wskazówek udzielonych w oddzielnych pismach poszczególnym kuratoriom w latach szkolnych 1934/35 i 1935/36.

Do czasu wprowadzenia programów nauczania wyłącznie dla szkół specjalnych różnych typów, należy zwrócić baczniejszą, niż dotąd, uwagę, by nauczyciele tych szkół zaznajomili się z obowiązującymi programami nauki w publicznych szkołach powszechnych normalnych i stosowali w pracy szkolnej zasadnicze wskazania tych programów przy zrozumiałym uwzględnieniu różnic, dyktowanych rodzajem anormalności, względnie stopniem upośledzenia uczniów. Gdy zatem w szkołach dla moralnie zaniedbanych program nauki stosowany będzie w całości, bez żadnych zmian i ograniczeń, dla umysłowo upośledzonych odchylenia zarówno w materiale nauczania jak i w osiąganych wynikach będą, oczywiście, największe.

14. Organizację szkół z niepolskim językiem nauczania oraz szkół dwujęzycznych należy oprzeć, podobnie jak w bieżącym roku szkolnym, na wskazaniach, podanych w okólniku Nr. 31 z r. 1934 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 24).

15. Do szkół o 1 i 2 nauczycielach (I-go stopnia) oraz do szkół o 3 i 4 nauczycielach (II stopnia) wprowadzone będą z początkiem roku szkolnego 1936/37 — na mocy oddzielnego zarządzenia — nowe programy nauczania, które — po wydrukowaniu — zostaną rozesłane do szkół.

Sposób wprowadzenia tych programów w życie jak i sposób wprowadzenia nowych programów nauki religii rzym.-kat., oraz wskazówki,

dotyczące programu nauczania w szkołach z niepolskim językiem nauczania i w szkołach dwujęzycznych, poda oddzielna instrukcja programowa na r. 1936/37.

16. W sprawie przydziału etatów i godzin nadliczbowych otrzymają kuratoria oddzielne pisma.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Swiętosławski.*

15.

Wybór książek szkolnych i środków naukowych oraz zmiana podręczników dla szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 14 sierpnia 1936 r. (Nr. II. 5532/36).

(Dz. Urz. W. R. i O. P. Nr. 7, poz. 127).

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389), art. 1 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343), art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304), oraz w związku z § 36 i § 37 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 lutego 1934 r. Nr. IPr. 462/34 o ocenie i używaniu książek szkolnych i środków naukowych dla szkól powszechnych, średnich ogólnokształcących, liceów pedagogicznych, seminariów i liceów dla wychowawczyń przedszkoli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 37) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wybór podręczników, książek pomocniczych dla uczniów i środków naukowych dla uczniów i szkoły należy do Rad Pedagogicznych szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących. W szkołach powszechnych o jednym nauczycielu wybór należy do tego nauczyciela, w szkołach powszechnych o dwu nauczycielach przeważa zdanie kierownika.

Wybór odbywa się na podstawie wniosku nauczyciela, uczącego tego przedmiotu i w tej klasie, dla których ma służyć dana książka lub środek naukowy; w razie, gdy zakres stosowania książki lub środka naukowego jest rozleglejszy, inicjatywę w tym względzie reguluje zarządzenie dyrektora, względnie kierownika.

W szkołach o dwu nauczycielach i o jednym nauczycielu (pierwszego stopnia) wybór wymaga aprobaty inspektora szkolnego.

§ 2. Wybór nowego podręcznika szkolnego winien się odbywać wówczas, gdy podręcznik, używany dotychczas, nie jest zamieszczony w spisne książek dozwolonych na nowy rok szkolny. We wszystkich innych przypadkach należy zasadniczo unikać zmian w podręcznikach; zmiana może być dokonywana tylko wówczas:

a) gdy w spisie na dany rok szkolny jest ogłoszony nowy podręcznik, który można uznać za bardziej odpowiadający warunkom środowiska i potrzebom szkoły;

b) gdy zostało stwierdzone takie wyczerpanie nakładu, że nabywanie dotychczas stosowanego podręcznika nawet w postaci używanej nasuwa zbyt wielkie trudności.

Minister W. R. i O. P. w. z. *(—) Jerzy Ferek-Błeszyński.*

16.

Program nauki w publicznych szkołach powszechnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 76 z dnia 7 sierpnia 1936 r. (II. Pr. 5229/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7, poz. 128).

Zarządzam, aby od dnia 3 września 1936 r. stosować:

1) we wszystkich klasach publicznych szkól powszechnych o 5 i więcej nauczycielach — programy nauki, ustalone rozporządzeniem z dnia 12 lipca 1934 r. Nr. IPr-1857/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 93) i ogłoszone w oddzielnym wydawnictwie p. t. „Program nauki w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania (Tymczasowy)“;

2) we wszystkich klasach publicznych szkól powszechnych o 4 i 3 nauczycielach programy nauki, ustalone rozporządzeniem z dnia 11 lipca 1936 r. Nr. IIPr-4468/36 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 114) i ogłoszone w oddzielnym wydawnictwie p. t.: „Program nauki w publicznych szkołach powszechnych drugiego stopnia z polskim językiem nauczania“;

3) we wszystkich klasach publicznych szkól powszechnych o 2 i o 1 nauczycielu programy nauki, ustalone rozporządzeniem z dnia 11 lipca 1936 r. Nr. IIPr-4469/36 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 113) i ogłoszone w oddzielnym wydawnictwie pt. „Program nauki w publicznych szkołach powszechnych pierwszego stopnia z polskim językiem nauczania“;

— przy tym w roku szkolnym 1936/37 należy uwzględnić dostosowania, uzupełnienia i ograniczenia, wskazane w załączonej instrukcji.

W zakresie wszystkich przedmiotów o budowie cyklicznej programu ustala się kolejność następującą.

W dwuletniej klasie VI szkół o 4 i 3 nauczycielach i dwuletniej klasie III szkół o 2 i o 1 nauczycielu (oraz w kompletach dwuletnich przy nauce śpiewu w szkołach o różnej liczbie nauczycieli): w r. szk. 1936/37 przechodzi się kurs A, względnie część przemienną A; w r. szk. 1937/38 przechodzi się kurs B, względnie część przemienną B; w r. szk. 1938/39 przechodzi się kurs A, względnie część przemienną A; itd.

W trzyletniej klasie IV szkół o 2 i o 1 nauczycielu (oraz w komplecie z klas V i VI szkół o 4 i 3 nauczycielach i w komplecie z klas III i IV szkół o 2 i o 1 nauczycielu przy nauce śpiewu): w r. szkol. 1936/37 przechodzi się kurs A, wzgl. część przemienną A; w r. szk. 1937/38 przechodzi się kurs B, wzgl. część przemienną B, w r. szk. 1938/39 przechodzi się kurs C, wzgl. część przemienną C; w r. szk. 1939/40 przechodzi się kurs A, wzgl. część przemienną A itd.

Minister W. R. i O. P.: w z. (—) *Jerzy-Ferek-Błeszyński.*

Instrukcja, dotycząca programów nauki w publicznych szkołach powszechnych w roku szkolnym 1936/37.

(Dostosowania, uzupełnienia i ograniczenia).

I. Szkoły powszechne z polskim językiem nauczania

A. 1. Klasa I szkół o 3 i więcej nauczycielach.

Religia rzymskokatolicka.

Obowiązuje program, ustalony dla klasy I rozporządzeniem z dnia 1 października 1935 r. Nr. II Pr. 5481/35 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z dnia 10 marca 1936 r., poz. 4) i ogloszony w oddzielnym wydawnictwie p. t. „Program nauki religii rzymsko-katolickiej w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania".

2. Klasa I szkół o 2 i o 1 nauczycielu.

Religia rzymskokatolicka,

Zarówno w klasie I, uczącej się osobno w szkołach o 2 nauczycielach, jak w komplecie z klas I i II, obowiązuje w roku szk. 1936/37 program nauki w klasie I szkół III stopnia, wskazany powyżej w dziale I. A. 1.

Rysunek.

Tam, gdzie na lekcje osobne tego przedmiotu przeznacza się tylko $1/2$ godziny co dwa tygodnie (szkoła o 1 nauczycielu, wariant c), należy wydatniej stosować rysunek, zwłaszcza z wyobraźni, na lekcjach innych przedmiotów.

W tych przypadkach, w których niema osobnych lekcyj rysunku (szkoła o 1 nauczycielu, wariant b), należy w miarę potrzeby stosować rysunek z wyobraźni i o ile możności uwzględniać rysunek z pamięci na lekcjach innych przedmiotów — w związku z ich naturalnym tokiem nauczania.

Zajęcia praktyczne.

Tam, gdzie na zajęcia praktyczne przypada $1/2$ godziny co dwa tygodnie (szkoła o 1 nauczycielu, wariant c), należy w miarę możności wydatniej stosować zajęcia rękodzielnicze na lekcjach innych przedmiotów, zwłaszcza języka polskiego i arytmetyki.

W tych przypadkach, w których nie przewiduje się osobnych lekcyj zajęć praktycznych (szkoła o 1 nauczycielu, wariant b), zajęcia z zakresu kultury życia codziennego należy uwzględnić przede wszystkim w obrębie nauki języka polskiego, zajęcia rękodzielnicze w miarę możności w związku z naturalnym tokiem nauki języka polskiego i arytmetyki.

Śpiew

Tam, gdzie na śpiew przypada $1/2$ godziny co dwa tygodnie (szkoła o 1 nauczycielu, wariant c), należy przyswoić w ciągu roku co najmniej 5 pieśni (zamiast 8 przewidzianych przy półgodzinie tygodniowo).

W tych przypadkach, w których nie przewiduje się osobnych lekcyj śpiewu (szkoła o 1 nauczycielu, wariant b), należy stosować śpiew przy nauce religii i języka polskiego oraz przy różnych okolicznościach (np. na wycieczkach itp.).

Ćwiczenia cielesne.

Tam, gdzie na naukę wspólną klas I i II przeznacza się tylko $1/2$ godziny co dwa tygodnie (szkoła o 1 nauczycielu, wariant c), należy stosować część „A. Zabawy" programu dla klas I i II szkół pierwszego stopnia oraz uwzględniać ćwiczenia porządkowe: ustawianie się i zbiórkę w gromadce, w rzędzie i szeregu, w dwójkach i w kole, chodzenie parami.

W tych przypadkach, w których nie przewiduje się osobnych lekcyj ćwiczeń cielesnych (szkoła o 1 nauczycielu, wariant b), należy stosować zabawy i ćwiczenia porządkowe przy nadarzających się sposobnościach (np. na wycieczkach itp.

Organizacja pracy.

W szkołach o 1 nauczycielu, w których na naukę rysunku, zajęć praktycznych, śpiewu oraz ćwiczeń cielesnych przewiduje się łącznie 1 godzinę tygodniowo (wariant c) planu godzin), nauczanie tych przedmiotów należy w zasadzie zorganizować tak, by kolejno w jednym tygodniu odbywała się nauka rysunku i zajęć praktycznych w wymiarze po 1/2 godziny, w drugim zaś śpiewu i ćwiczeń cielesnych.

W szkole o 1 nauczycielu, stosującej wariant b) lub c) planu godzin, należy w czasie okresu przygotowawczego stosować również plan odpowiedni (str. 35 i 36 „Instrukcji, dotyczącej planów godzin i programów nauki w publicznych szkołach powszechnych w roku szkolnym 1935/36").

13. 1. Klasa II szkół o 3 i więcej nauczycielach.

Religia rzymskokatolicka.

Obowiązuje program, ustalony dla klasy II rozporządzeniem z dnia 1 października 1935 r. Nr. II Pr.-5481/35 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z dnia 10 marca 1936 r., poz. 4) i ogłoszony w oddzielnym wydawnictwie pt. „Program nauki religii rzymsko-katolickiej w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania".

2. Klasa II szkół o 2 i o 1 nauczycielu.

Religia rzymskokatolicka.

Jeżeli klasa II szkoły o 2 nauczycielach uczy się osobno, obowiązuje nowy program, ustalony dla klasy II szkół trzeciego stopnia w wydawnictwie, przytoczonym w dziale I. B. 1. W komplecie z klas I i II obowiązuje w roku szkolnym 1936/37 program nauki w klasie I szkół trzeciego stopnia, wskazany powyżej w dziale I. A. 1. Nauczyciel religii poświęci jednak w drugim półroczu pewną ilość czasu na przygotowanie dostatecznie rozwiniętych dzieci do Sakramentów św. Pokuty i Ołtarza.

Rysunek.

J. w. w dziale I. A. 2.

Zajęcia praktyczne.

J. w. w dziale I. A. 2.

Śpiew.

J. w. w dziale I. A. 2.

Ćwiczenia cielesne.

J. w. w dziale I. A. 2.

C. 1. Klasa III szkół o 5 i więcej nauczycielach.

Religia rzymskokatolicka.

Obowiązuje nowy program, ustalony w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy III szkół trzeciego stopnia.

Zajęcia praktyczne.

Wszędzie tam, gdzie wymiar czasu, przeznaczonego na osobne lekcje zajęć praktycznych, spada do 2 godzin tygodniowo, należy w miarę potrzeby wydatniej uwzględniać na lekcjach języka polskiego i arytmetyki ćwiczenia i czynności pomocnicze z tego zakresu.

2. Klasa III szkół o 4 i 3 nauczycielach.

Religia rzymskokatolicka.

Jeżeli klasa III pobiera naukę religii osobno, obowiązuje nowy program, ustalony w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy III szkół trzeciego stopnia.

Przy nauce kompletu z klas III i IV obowiązuje w roku szkolnym 1936/37 również program, przewidziany w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy III.

3. Klasa III szkół o 2 i 1 nauczycielu.

Religia rzymskokatolicka.

Przy nauce klas III i IV bądź w komplecie, bądź osobno, każda z tych klas wykonywa własny program. W klasie III obowiązuje w roku szkolnym 1936/37 nowy program, przewidziany w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy III.

D. 1. Klasa IV szkół o 5 i więcej nauczycielach.

Religia rzymskokatolicka.

Obowiązuje w r. szkol. 1936/37 dotychczasowy program nauki religii rzymsko-katolickiej dla oddziału IV szkoły powszechnej siedmioklasowej (Program nauki w publicznych szkołach powszechnych, wyd. z roku 1931, str. 9—11).

Zajęcia praktyczne.

Wszędzie tam, gdzie wymiar czasu, przeznaczonego na osobne lekcje zajęć praktycznych, spada do 2 godzin tygodniowo, należy w miarę po-

trzeby wydatniej uwzględniać na lekcjach języka polskiego i arytmetyki z geometrią ćwiczenia i czynności pomocnicze z tego zakresu.

2. Klasa IV szkół o 4 i 3 nauczycielach.

Religia rzymskokatolicka.

Jeżeli klasa IV pobiera naukę religii osobno, obowiązuje w r. szkol. 1936/37 dotychczasowy program nauki religii rzymsko-katolickiej dla oddziału IV szkoły powszechnej siedmioklasowej (Program nauki w publicznych szkołach powszechnych, wyd. z roku 1931, str. 9—11).

Przy nauce kompletu z klas III i IV obowiązuje w r. szkol. 1936/37 nowy program, przewidziany w wyżej przytoczonym wydawnictwie dla klasy III.

3. Klasa IV szkół o 2 i o 1 nauczycielu.

Religia rzymskokatolicka.

W klasie IV, pobierającej naukę bądź osobno, bądź w komplecie z klasą III, obowiązuje w r. szkol. 1936/37 dotychczasowy program religii rzymsko-katolickiej dla oddziału IV szkoły powszechnej siedmioklasowej (Program nauki w publicznych szkołach powszechnych, wyd. z roku 1931, str. 9—11).

E. 1. Klasy V, VI i VII szkół o 5 i więcej nauczycielach.

Religia rzymskokatolicka.

W klasach V, VI i VII, zarówno pobierających naukę religii osobno jak i w komplecie, obowiązują w r. szkol. 1936/37 dotychczasowe programy nauki religii rzymsko-katolickiej dla oddziałów V, VI i VII szkoły powszechnej siedmioklasowej (Program nauki w publicznych szkołach powszechnych, wyd. z r. 1931, str. 11—14).

2. Klasy V i VI szkól o 4 i 3 nauczycielach.

W klasie V obowiązuje tak samo, jak w szkołach o 5 i więcej nauczycielach, dotychczasowy program nauki religii dla oddziału V szkoły powszechnej siedmioklasowej; w klasie VI w dalszym ciągu przemienność programów dla oddziałów VI i VII, jak dotychczas w grupie, złożonej z oddziałów VI i VII w szkołach pięcio, cztero- i trzyklasowych (Program nauki w publicznych szkołach powszechnych, wyd. z r. 1931, str. 12—14, 105,106).

II. Szkoły z niepolskim językiem nauczania i dwujęzyczne.

Programy nowe wchodzą do tych samych klas, co w szkołach z polskim językiem nauczania — po odpowiednim przystosowaniu.

17.

Program nauki w gimnazjach państwowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 75 z dnia 7 sierpnia 1936 r. (II. Pr. 5228/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7, poz. 129).

Zarządzam, aby w klasach I, II, III i IV gimnazjów państwowych od dnia 3 września 1936 r. stosować programy nauki, ustalone rozporządzeniem z dnia 12 lipca 1934 r. Nr. I. Pr.-2858/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 92) i ogłoszone w oddzielnym wydawnictwie pt. „Program nauki w gimnazjach państwowych z polskim językiem nauczania (Tymczasowy"),

przy tym w r. szkol. 1936/37 należy uwzględnić dostosowania, uzupełnienia i ograniczenia, wskazane w załączonej instrukcji.

Minister W. R. i O. P. w z. (—) *Jerzy Ferek-Błeszyński.*

Instrukcja dotycząca programów nauki w klasach I, II, III i IV gimnazjów panstwowych w roku szkolnym 1936/37.

(Dostosowania, uzupełnienia i ograniczenia.

1. Gimnazja z polskim językiem nauczania.

A. Przedmioty obowiązkowe.

Klasa I.

1. W zakresie religii rzymsko-katolickiej obowiązuje nowy program nauki, ustalony rozporządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 1 października 1935 r. Nr. II. Pr.-5480 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z dnia 10 marca 1936 r., poz. 5), oraz ogłoszony w oddzielnym wydawnictwie pt. „Program nauki religii rzymskokatolickiej w gimnazjach państwowych ogólno-kształcących z polskim językiem nauczania".

2. W gimnazjach z polskim językiem nauczania, w których odbywa się obowiązkowe nauczanie języka ruskiego, należy aż do czasu ustalenia programu nauki tego przedmiotu dostosować nauczanie do miejscowych warunków. Zależnie więc od tego, czy uczniowie uczyli się już w latach poprzednich języka ruskiego czy też nie, należy albo przerabiać

początki nauki tego języka, albo też prowadzić dalej naukę już rozpoczętą.

Klasy II i III.

W zakresie religii rzymsko-katolickiej obowiązuje w klasie II program nauki w klasie IV dawnego gimnazjum wyższego, w klasie zaś III program nauki w klasie V dawnego gimnazjum wyższego. (Patrz: Program gimnazjum państwowego. Gimnazjum wyższe. Religia rzymsko-katolicka. Warszawa 1926).

2. W gimnazjach z polskim językiem nauczania, w których odbywa się obowiązkowe nauczanie języka ruskiego, należy aż do czasu ustalenia programu tego przedmiotu prowadzić dalej naukę według zasad, dotychczas stosowanych, z uwzględnieniem — w miarę możności — różnic w przygotowaniu poszczególnych uczniów.

Klasa IV.

1. W zakresie religii rzymsko-katolickiej obowiązuje program nauki w klasie VI dawnego gimnazjum wyższego. (Patrz: Program gimnazjum państwowego. Gimnazjum wyższe. Religia rzymsko-katolicka. Warszawa 1926).

2. Język łaciński: a) W gimnazjach państwowych z polskim językiem nauczania, z wyjątkiem gimnazjów, przekształconych na nowy ustrój z zakładów dawnego typu klasycznego, należy stosować nowy program.

b) W gimnazjach, przekształconych na nowy ustrój z zakładów dawnego typu klasycznego, należy w zasadzie opierać się na programie klasy V gimnazjum dawnego typu klasycznego, przy czym należy ugruntować i uzupełnić dotyczczas opracowany materiał z zakresu gramatyki i wiadomości leksykalnych.

3. W nauce języka obcego nowożytnego obowiązuje program nauki w klasie VI dawnego gimnazjum wyższego.

(Patrz: Program gimnazjum państwowego. Wydział humanistyczny. Wydanie piąte. Lwów 1931 r.; Program gimnazjum państwowego. Wydział klasyczny. Wydanie trzecie. Lwów 1931; Program gimnazjum państwowego. Wydział matematyczno-przyrodniczy. Wydanie piąte. Lwów 1931 r.).

4. W gimnazjach z polskim językiem nauczania, w których odbywa się obowiązkowe nauczanie języka ruskiego, należy aż do czasu ustalenia programu tego przedmiotu prowadzić dalej naukę według zasad, dotychczas stosowanych, z uwzględnieniem — w miarę możności — różnic w przygotowaniu poszczególnych uczniów.

B. Przedmioty nadobowiązkowe.[1])

W nauce drugiego języka obcego nowożytnego należy aż do dalszych zarządzeń stosować program, ustalony okólnikiem Nr. 108 z dnia 23 grudnia 1935 r. (II. Pr.-7036/35).

II. Gimnazja z ruskim i białoruskim językiem nauczania oraz gimnazja utrakwistyczne.

1. W zakresie nauki religii i języka ruskiego, względnie białoruskiego utrzymuje się w roku szkolnym 1936/37 w klasie I według nowego ustroju program dawnej klasy III, w klasie II według nowego ustroju program dawnej klasy IV, w klasie III według nowego ustroju dawnej klasy V, w klasie IV według nowego ustroju program dawnej klasy VI.

2. We wszystkich innych przedmiotach należy w miarę możności dostosować nauczanie do układu materiału oraz wskazówek metodycznych, obowiązujących gimnazja, których dotyczy dział I niniejszej instrukcji.

Jeżeli liczba godzin, przeznaczona na dany przedmiot jest — w stosunku do gimnazjów z polskim językiem nauczania — mniejsza, należy odpowiednio ograniczyć materiał.

III. Gimnazja z niemieckim językiem nauczania.[2])

1. W nauce religii, języka polskiego i języka niemieckiego utrzymuje się w roku szkolnym 1936/37 w klasie I według nowego ustroju program dawnej klasy III, w klasie II według nowego ustroju program dawnej klasy IV, w klasie III według nowego ustroju program dawnej klasy V, w klasie IV według nowego ustroju program dawnej klasy VI.

2. We wszystkich innych przedmiotach należy w miarę możności dostosować nauczanie do układu materiału oraz wskazówek metodycznych, obowiązujących gimnazja, których dotyczy dział I niniejszej instrukcji.

IV. Wskazania, dotyczące uczniów klasy VI dawnego gimnazjum, którzy nie uzyskali promocji do klasy VII.

Zgodnie z okólnikiem Nr. 32 z dnia 7 kwietnia 1936 r. (II. S.-1861/36) oraz zarządzeniem z dnia 2 lipca 1936 r. (II. S.-3222/36) uczniowie klasy VI dawnego gimnazjum, którzy nie uzyskali promocji do klasy VII, posiadają kilka możliwości prowadzenia dalszej nauki, a mianowicie:

---

[1]) W klasach czteroletniego gimnazjum oraz w klasach VII i VIII dotychczasowego gimnazjum wyższego nauczanie przedmiotów nadobowiązkowych może być prowadzone dla grupy lub zespołu w zasadzie nie mniejszego niż 15 uczniów.

[2]) W planie godzin, ogłoszonym w okólniku Nr. 32 z dnia 7 kwietnia 1936 r. (II. S.-1861/36), podano w klasie IV skutkiem przeoczenia liczbę godzin geografii 0/3 zamiast 3/0.

A) Uczęszczanie na normalną naukę w klasie IV gimnazjum według nowego ustroju i uzupełnienie różnicy programów oraz braków w przygotowaniu w ciągu nauki.

B) Poddanie się z końcem roku szkolnego 1936/37 egzaminowi specjalnemu po przygotowaniu bądź przez naukę domową, bądź przez zorganizowaną w tym celu naukę szkolną.

C) W przypadkach wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie, zdawanie egzaminu poprawczego, jeśli uczeń otrzymał z końcem r. szkol. 1935/36 postęp niedodostateczny z 1 lub co najwyżej z 2 przedmiotów.

A. Uczęszczanie na normalną naukę w klasie IV nowego gimnazjum.

Jeżeli uczeń wybierze tę drogę, winien uzupełnić przygotowanie w zakresie j. polskiego, historii oraz (z wyjątkiem uczniów, którzy uczęszczali poprzednio do wydziału matematyczno-przyrodniczego dawnego gimnazjum), z fizyki i chemii, względnie tylko z chemii. Opanowanie przez ucznia odpowiedniego materiału sprawdzić winien nauczyciel danego przedmiotu w terminach niżej podanych, przy czym sprawdzenie to nie powinno nosić charakteru oficjalnego egzaminu.

Poniżej podaje się dla orientacji materiał, który winien uczeń opanować, z zaznaczeniem, że zakresu tego nie należy rozszerzać w żadnym wypadku.

J ę z y k p o l s k i. (Uzupełnienie i sprawdzenie winno nastąpić do 1 listopada).

Lektura. Mickiewicza: Hej radością oczy błysną, jedna z ballad (np. Świteź, Świtezianka, Lilie), Dziady cz. III (wyjątki, np. opowiadanie Sobolewskiego).

Słowackiego: Hymn o zachodzie słońca, wyjątki z Balladyny.

W związku z lekturą znajomość — na tle epoki — najważniejszych faktów z życia Mickiewicza i Słowackiego. Powtórzenie materiału gramatycznego w zakresie niezbędnym dla normalnego przerobienia kursu klasy IV.

H i s t o r i a. (Uzupełnienie i sprawdzenie winno nastąpić przed końcem pierwszego półrocza).

Materiał, ujęty w punktach od 2 do 5 programu klasy III nowego gimnazjum[1]).

F i z y k a i c h e m i a. (Uzupełnienie i sprawdzenie winno nastąpić przed końcem stycznia).

Dla uczniów z wydziału klasycznego dawnego gimnazjum: materiał z fizyki i chemii, objęty programem klasy III nowego gimnazjum.

Dla uczniów z wydziału humanistycznego dawnego gimnazjum: materiał z chemii, objęty programem klasy III nowego gimnazjum.

W wymaganiach należy ograniczyć się do rzeczy najbardziej podstawowych, szczególnie w zakresie zastosowań praktycznych.

---

[1]) Por. program str. 102—103.

B. Egzamin specjalny z końcem roku szkolnego 1936/7.

1. Wymagania przy egzaminie.

Religia rzymsko - katolicka. Materiał objęty programem klasy VI dawnego gimnazjum.

Język polski. Lektura. Mickiewicza: Hej radością oczy błysną, wybór ballad (np. Świteź, Świtezianka, Lilie), Dziady cz. III (wyjątki, np. opowiadanie Sobolewskiego). Słowackiego: Hymn o zachodzie słońca, wyjątki z Balladyny. Wybór nowel Sienkiewicza (np. Janko Muzykant, Bartek Zwycięzca). Prusa: Wybór nowel np. Sen, Nawrócony), Placówka. Żeromskiego: Wybór nowel (np. Siłaczka, Doktor Piotr), Echa leśne. Wyspiańskiego: wyjątki z Wesela. Wybór poezyj Tetmajera. Wybór poezyj Kasprowicza. Wybór z pism Marszałka Józefa Piłsudskiego Nadto 5—10 utworów literatury współczesnej, wybranych z listy lektury uzupełniającej dla klasy III i IV nowego gimnazjum.

Wzwiązku z lekturą: a) Znajomość — na tle danej epoki — najważniejszych faktów z życia Mickiewicza, Słowackiego, Prusa, Sienkiewicza, Żeromskiego, Wyspiańskiego, b) Umiejętność rozróżniania spotykanych w lekturze gatunków literackich ze szczególnym uwzględnieniem noweli i powieści.

Nauka o języku. Materiał, objęty programem klasy IV nowego gimnazjum.

W zakresie ćwiczeń w mówieniu i pisaniu. Umiejętność krótkiego wypowiadania się w mowie i piśmie w formie opowiadań, opisów, sprawozdań, dyskusji itp. na tle zdarzeń z życia własnego, obserwacji świata otaczającego, lektury szkolnej i domowej, tematów lekcyjnych itp.

Język łaciński. Umiejętność przetłumaczenia nieznanego łatwego tekstu prozaików łacińskich z pomocą słownika.

Biegłość w deklinacji imion, zaimków i przymiotników z pominięciem rzadziej spotykanych wyjątków. Biegłość w koniugacji łacińskiej w jej całości. Znajomość regularnego i nieregularnego stopniowania przymiotników, tworzenia i stopniowania przysłówków, znajomość liczebników głównych i porządkowych. Elementarne orientowanie się w budowie wyrazów łacińskich (przedrostek, rdzeń, przyrostki; rola końcówek).

Orientowanie się w składni przypadków, zwłaszcza tam, gdzie użycie ich w języku łacińskim różni się od użycia w języku polskim. Umiejętność rozróżniania w tekście rodzajów zdań podrzędnych, umiejętność uzasadnienia użycia trybu i czasu w tych zdaniach, jak również użycia koniunktywu w zdaniach niezależnych; umiejętność objaśnienia łacińskich zwrotów imiesłowowych, accus. i nomin. cum inf.

Umiejętność objaśnienia budowy heksametru i pentametru.

Opanowanie najważniejszych wiadomości o ustroju rodziny rzymskiej, wychowaniu młodzieży w Rzymie, urządzeniu domu rzymskiego; podstawowe wiadomości o religii Rzymian, jej związkach z religią starożytnych Greków; podstawowe wiadomości o ustroju społeczeństwa rzymskiego w dobie Rzeczypospolitej i pryncypatu, o stanach, zgromadzeniach, senacie, najważniejszych urzędach; najważniejsze wiado-

mości o wojsku rzymskim, jego organizacji i uzbrojeniu; umiejętność scharakteryzowania kilku najwybitniejszych postaci z dziejów starożytnego Rzymu.

Język obcy nowożytny. Materiał, objęty programem klasy VI dawnego gimnazjum.

Historia. Materiał ujęty w punktach od 2 do 5 programu klasy III nowego gimnazjum[1]), oraz materiał klasy IV nowego gimnazjum.

Geografia. Materiał, objęty programem klasy IV nowego gimnazjum.

Biologia. Materiał, objęty programem klasy IV nowego gimnazjum.

Fizyka i chemia. Uczniowie winni wykazać się podstawowymi wiadomościami z zakresu tych działów przedmiotu, których nie przerabiali w dawnym gimnazjum. Egzaminować należy: a) uczniów wydziału klasycznego z całości materiału fizyki i chemii; b) uczniów wydziału humanistycznego z chemii oraz wiadomości o drganiach i falach, nauki o prądzie elektrycznym i o świetle; c) uczniów wydzialu matematyczno-przyrodniczego z wiadomości o drganiach i falach, nauki o prądzie elektrycznym i o świetle.

Ogólną wytyczną co do zakresu materiału we wszystkich trzech przypadkach winien być program klasy III i IV nowego gimnazjum. Zakresu tego w żadnym razie nie należy przekraczać, w zasadzie zaś należy go wydatnie ograniczyć do rzeczy najbardziej podstawowych.

W szczególności wypadnie zrezygnować ze znacznego materiału zastosowań praktycznych, ograniczając się do rzeczy najprostszych i niezbędnych.

Matematyka. Materiał, objęty programem klasy IV nowego gimnazjum.

2. Przedmioty egzaminu.

Egzamin z języka łacińskiego zdają tylko uczniowie, którzy uczęszczali do gimnazjum humanistycznego i klasycznego, egzamin z biologii — tylko uczniowie, którzy uczęszczali do gimnazjum matematyczno- przyrodniczego. Egzaminu z zajęć praktycznych i ćwiczeń cielesnych nie przewiduje się.

Wszyscy uczniowie zdają egzamin uzupełniający z języka polskiego, historii, geografii, fizyki i chemii, względnie tylko z fizyki. Jeżeli w zakresie tych przedmiotów uczeń otrzymał przy klasyfikacji rocznej w dawnej klasie VI ocenę niedostateczną, należy przy egzaminie wymagać nietylko uzupełnienia, podanego wyżej dla poszczególnych przedmiotów w punkcie 1, ale również znajomości materiału, przewidzianego dla danego przedmiotu w programie klasy VI gimnazjum według dawnego ustroju, o ile ten materiał jest zawarty również w programie nauki tego przedmiotu w klasach I—III gimnazjum.

Przy egzaminowaniu z religii, języka łacińskiego albo biologii, języka obcego nowożytnego i matematyki uczniów, którzy nie uczęszczali do klasy specjalnej, należy ograniczyć się do ogólnego sprawdzenia wiadomości. Jedynie w tym przypadku, gdy uczeń otrzymał z któregoś z tych przedmiotów przy klasyfikacji rocznej w dawnej

---

[1]) Por. program str. 102—103.

klasie VI stopień niedostateczny, winien być przeprowadzony szczegółowy egzamin z tego przedmiotu. Co do uczniów, uczęszczających na naukę w klasie specjalnej, należy w zakresie tych przedmiotów za ocenę egzaminacyjną uważać ocenę, osiągniętą przez nich w ciągu nauki w klasie specjalnej, jeżeli ta ocena jest co najmniej dostateczna. Jeżeli ocena jest niedostateczna, obowiązuje również egzamin szczegółowy z danego przedmiotu.

3. Plan godzin i organizacja nauki w klasach specjalnych.

Przedmiot	Liczba godzin tygodniowo dla ucznia
Religia 1)	2
Język polski	4
„ łaciński albo biologia 2)	2
„ obcy nowożytny 3)	4, 2 lub 0
Historja	4
Geografia	2
Fizyka i chemia 4)	4 lub 6
Matematyka	2
Ćwiczenia cielesne	2
Ogółem	22—28

Uczniowie klasy specjalnej winni ponadto, o ile to nie spowoduje trudności organizacyjnych, brać udział w dziesięciominutowych codziennych ćwiczeniach gimnastycznych oraz w obowiązkowych audycjach muzycznych.

1) Na naukę religii oraz na ćwiczenia cielesne mogą uczniowie klasy specjalnej uczęszczać wspólnie z uczniami klasy IV nowego gimnazjum.

2) Na naukę języka łacińskiego uczęszczają tylko uczniowie z dawnego gimnazjum humanistycznego i klasycznego, na naukę zaś biologii tylko uczniowie z dawnego wydziału matematyczno-przyrodniczego. Nauka biologii dla uczniów klasy specjalnej może się odbywać wspólnie z normalną nauką uczniów klasy IV nowego gimnazjum. Lekcje języka łacińskiego powinny się w zasadzie odbywać równocześnie z lekcjami biologii.

3) Przy organizowaniu nauki języka obcego nowożytnego należy wziąć pod uwagę trzy możliwości:

a) jeżeli wszyscy uczniowie klasy specjalnej uczyli się w dawnej klasie VI tego języka, względnie tych języków, których uczy się w klasie IV danego gimnazjum nowego, może nauka tych dwóch klas odbywać się wspólnie (4 godz. tyg.);

b) jeżeli uczniowie klasy specjalnej uczyli się w dawnej klasie VI innego języka, względnie innych języków, niż te, których uczy się w klasie IV danego gimnazjum nowego, można dla nich zorganizować naukę tego przedmiotu oddzielnie (2 godz. tyg.);

c) jeżeli wreszcie uczniowie klasy specjalnej uczyli się w dawnej klasie VI różnych języków, liczba zaś uczniów jest za mała, by tworzyć np. 3 oddzielne grupy

dla nauki poszczególnych języków, można nie organizować nauki języka obcego nowożytnego, lecz polecić uczniom odbywanie jej w domu, co pewien zaś okres czasu sprawdzać postępy i pilność uczniów w nauce tego przedmiotu.

4) 1) Jeżeli klasa specjalna składa się z uczniów, którzy uczęszczali do gimnazjów humanistycznych i matematyczno- przyrodniczych, należy uczyć fizyki i chemii w 4 godzinach tygodniowo, przy czym kolejność poszczególnych działów nauki winna być następująca: chemia, drgania i fale, o prądzie elektrycznym, o świetle. Uczniowie z gimnazjów matematyczno- przyrodniczych mogą być zwolnieni z uczęszczania na naukę chemii.

2) Jeżeli klasa specjalna składa się z uczniów, pochodzących z gimnazjów: a) humanistycznych i klasycznych, albo b) klasycznych i matematyczno-przyrodniczych, albo c) wszystkich trzech typów, — należy uczyć fizyki i chemii w 6 godzinach tygodniowo, przy czym należy przewidzieć kolejność działów nauki oraz uczęszczania na nią uczniów według tabelek, podanych poniżej.

Przypadek a.

Kolejność działów	Na naukę uczęszczają uczniowie z wydziału
1. Wstęp 2. O cieple 3. O równowadze cieczy i gazów 4. O siłach, pracy i ruchu (bez drgań i fali)	tylko klas.
5. Chemia 6. Drgania i fale 7. O prądzie elektrycznym 8. O świetle	klas. i hum.

Przypadek b.

Kolejność działów	Na naukę uczęszczają uczniowie z wydziału
1. Wstęp 2. O cieple 3. O równowadze cieczy i gazów 4. O siłach, pracy i ruchu (bez drgań i fal) 5. Chemia	tylko klas.
6. Drgania i fale 7. O prądzie elektrycznym 8. O świetle	klas. i hum.

Przypadek c.

Kolejność działów	Na naukę uczęszczają uczniowie z wydziału
1. Wstęp 2. O cieple 3. O równowadze cieczy i gazów 4. O siłach, pracy i ruchu (bez drgań i fal)	tylko klas.
5. Chemia	klas. i hum.
6. Drgania i fale 7. O prądzie elektrycznym 8. O świetle	klas. i mat.-przyr.

Uwaga do punktu 3. Każdy z nauczycieli, uczących w klasie specjalnej, winien przed rozpoczęciem kursu zorientować się, którzy z uczniów otrzymali przy klasyfikacji rocznej w dawnej klasie VI ocenę niedostateczną z jego przedmiotu. Uczniów tych winien otoczyć szczególną opieką, zwłaszcza, jeżeli stopień niedostateczny dotyczy języka polskiego, historii, geografii, fizyki i chemii.

Uwaga ogólna do działu IV.

W stosunku do uczniów, którzy uczęszczali do gimnazjów z niepolskim językiem nauczania lub utrakwistycznych, wskazania, zawarte w dziale IV, winny ulec odpowiednim dostosowaniom i uzupełnieniom, które określą właściwe kuratoria w myśl działów II i III niniejszej instrukcji.

14.

Nadzór pedagogiczny nad szkołami i kursami zawodowymi.

Nr. III. 19892/36. W roku szkolnym 1936/37 będą mieli nadzór pedagogiczny:

I. Inż. Stefan Frisch, wizytator szkół.

1) Szkoły techniczne w Drobyczu (pryw.) i we Lwowie (państw.).

2) Państw. gimnazja mechaniczne we Lwowie i Tarnopolu, elektryczne we Lwowie.

3) Państw. Szkoła Wiertnicza w Borysławiu.

4) Państw. Szkoła Mechaniczna i Stolarska w Kamionce Strumiłowej.

5) Pryw. Szkoła Mechaniczna w Stryju.

6) Szkoły rzemieślniczo-przemysłowe we Lwowie (państw. i pryw. im. Korkisa), Przedzielnicy, Rzeszowie i Stryju.

7) Państwowe szkoły tkackie w Krośnie i Stryju.

8) Szkoły dokształcające męskie w Bolechowie, Borysławiu (2), Bóbrce, Błażowej, Brzozowie, Chodorowie, Chyrowie, Dobromilu, Dolinie, Drohobyczu (2), Gródku Jagiell., Kałuszu, Kamionce Strum., Kolbuszowej, Korczynie, Krośnie, Lesku, Miejscu Piastowem, Potoku, Rymanowie, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Skolem, Sokalu, Sokołowie, Starym Samborze, Stryju, Strzyżowie, Tarnopolu, Turce n. Str., Ustrzykach i Żółkwi.

II. Inż. Jan Masior, p. o. wizytatora szkół.

1) Państw. Liceum Rolnicze z ukr. jęz. naucz. w Czernicy.

2) Wszystkie (22) szkoły i kursy rolnicze i ogrodnicze.

3) Państw. Kursy Gorzelnicze w Dublanach.

4) Pryw. Żeńska Szkoła Gospod. w Snopkowie, Seminarium Gospodarcze w Jazłowcu.

5) Państw. Szkoła Mleczarska w Rzeszowie.

6) Kursy Zielarskie M. T. Z. we Lwowie.

III. Dr. Janina Oroszówna, p. o. wizytatora:

1) Państw. Gimnazjum Krawieckie we Lwowie, pryw. gimnazja krawieckie T. W. R. Ż. we Lwowie, T. S. L. w Przemyślu i Rzeszowie.

2) Państw. Szkoła Krawiecko-Bieliźniarska we Lwowie, pryw. szkoły kraw.-biel. T. W. R. Ż. we Lwowie i Przemyślu, T. S. L. w Borysławiu i Rzeszowie, Z. P. O. K. w Kołomyi, żydowska w Żółkwi.

3) Państw. Szkoła Zawodowa Żeńska we Lwowie (dział koronkarski, modniarski, hafciarski i galanteryjny), pryw. szkoły zawodowe żeńskie T. S. L. w Borysławiu, Z. P. O. K. w Drohobyczu i Stryju, SS. Bazylianek i SS. Opatrzności Bożej we Lwowie, T. W. R. Ż. w Przemyślu i Stanisławowie, T. S. L. w Rawie Ruskiej, T. S. Z. w Samborze, im. Gotthelfa w Samborze, T. S. P. w Stanisławowie, T. S. L. w Tarnopolu.

4) Pryw. Szkoła Rzemiosłowa Żeńska „Trud“ we Lwowie.

5) Państw. Szkoła Przysposob. w gopodarstwie rodzinnym II stopnia we Lwowie, Pryw. Szkoła Przysposob. gosp. rodzinnego I stopnia SS. Opatrzności Bożej we Lwowie, T. S. L. w Przemyślu i Rzeszowie, Z. P. O. K. w Kołomyi.

6) Wszystkie kursy gospodarstwa domowego.

7) Szkoły dokszt. zawodowe żeńskie w Borysławiu (Nr. 3), Drohobyczu (Nr. 3), Kołomyi (Nr. 2), Lwowie (Nr. 3), Łańcucie (Nr. 2), Przemyślu (Nr. 3), Rzeszowie (Nr. 3), i Stanisławowie (Nr. 4).

IV. Juliusz Piasecki, p. o. wizytatora:

1) Pryw. gimnazja kupieckie T. S. H. w Drohobyczu, Jarosławiu, Kołomyi, Samborze, Stryju, T. S. L. w Rzeszowie i Tarnopolu, Zw. N. P. w Sanoku, St. Kochanowskiego w Sokalu.

2) Pryw. trzykl. szkoły handlowe T. P. S. H. w Borysławiu, T. S. H. w Brzeżanach, D. Loewina w Brodach, G. Buchsgang w Czortkowie, Żyd. T. S. H. i Tow. U. T. P. „Ridna Szkoła" we Lwowie, T. S. Z. w Rozwadowie, im. Gotthelfa w Samborze, Fr. Świderskiego w Stryju, Z. P. O. K. w Złoczowie.

3) Pryw. Jednor. Szkoła Handl. z ukr. jęz. naucz. i Jednor. Szkoła Przyspos. Kup. I stopnia Tow. „Ridna Szkoła" w Jaworowie.

4) Szkoły dokszt. handlowe w Kołomyi (Nr. 1) i Lwowie (Nr. 3).

V. Inż. Wiesław Sarad, wizytator szkół.

1) Państw. Szkoła Budownictwa i Państw. Szkoła Majstrów Budowlanych w Jarosławiu.

2) Państw. Szkoła Stolarska w Jaworowie i Rudniku n. S., Pryw. Szkoła Stolarska T. S. Z. w Brzeżanach.

3. Państw. Szkoła Przemysłu Drzewnego w Kołomyi i Stanisławowie.

4) Pryw. Szkoła Mechaniczna Tow. „Wuzet" w Stanisławowie.

5) Państw. Szkoła Szewcka w Kołomyi.

6) Instytut Przemysłowy dla Małopolski Wsch. we Lwowie.

7) Szkoły dokształcające zawodowe w Bołszowcach, Brodach, Brzeżanach, Buczaczu, Bursztynie, Czortkowie, Horodence, Janowie, Jarosławiu, Jaworowie, Kołomyi (Nr. 3), Kosowie, Komarnie, Kutach, Lubaczowie, Lwowie (5), Leżajsku, Łańcucie (Nr. 1), Mikołajowie n. Dn., Mościskach, Nadwórnej, Nisku, Przemyślu (2), Przemyślanach, Przeworsku, Radymnie, Rawie Ruskiej, Rudniku n. S., Rohatynie, Rozwadowie, Śniatynie, Stanisławowie (3), Tłumaczu, Tarnobrzegu, Tarnopolu (ruska), Tyśmienicy, Winnikach, Zborowie i Złoczowie.

VI. Dr. Karol Zagajewski, wizytator szkół, p. o. naczelnika wydziału:

1) Państw. gimnazja kupieckie we Lwowie (męskie i żeńskie), Przemyślu i Stanisławowie, Pryw. Gimnazjum Kupieckie T. S. H. we Lwowie.

2) Pryw. licea handlowe T. S. H. we Lwowie i Przemyślu.

3) Państw. Jednor. Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I i II stopnia we Lwowie, I stopnia w Przemyślu, Pryw. Szkoła P. K. T. S. H. I stopnia w Stanisławowie.

4) Państw. Jednor. Szkoła Przysposobienia Administracyjno - handlowego we Lwowie.

5) Szkoły dokształcające handlowe w Przemyślu (Nr. 1) i Stanisławowie (Nr. 3).

Kurator O. S. (—) *Jerzy Gadomski.*

Organizacja szkół.

Szkoły powszechne.

Pan Kurator O. S. udzielił praw publicznych szkół powszechnych:

1) rozporządzeniem z dnia 28 sierpnia 1936 r. Nr. I. 14400/36 7-klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej Ewangelickiej Gminy Wyznaniowej we Lwowie;

2) rozporządzeniem z dnia 28 sierpnia 1936 r. Nr. I. 14916/36 7-klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej, utrzymywanej przez Zgromadzenie SS. Boromeuszek w Łańcucie;

3) rozporządzeniem z dnia 31 sierpnia 1936 r. Nr. I. 15141/36 7-klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej, prowadzonej przez Konwent PP. Benedyktynek w Przemyślu.

Kursy zawodowe.

Nr. III. 19465/36. Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 7 września 1936 r. Nr. III. O. 3822/36 przyznało nadal na rok szkolny 1936/37 prawa publiczności Prywatnej Szkole Dokształcającej Zawodowej Tow. „Ridna Szkoła“ w Przemyślu.

Wykaz szkół prywatnych, które w roku szkolnym 1936/37 posiadają prawa szkół państwowych,

nadane na podstawie rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 1 maja 1929 Nr. II. 2875 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 75).

(*Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 153*).

A. Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące.

Województwo Lwowskie.

Bąkowice pod Chyrowem — Pryw. Gimn. męskie OO. Jezuitów, — pełne prawa.

Borysław-Tustanowice — Pryw. Gimn. koedukacyjne T-wa Prywat. Polskiego Gimn. realnego dla Borysławia i Tustanowic S-ka z ogr. odpow. w Borysławiu, — pełne prawa.

Chodorów — Pryw. Gimn. koedukacyjne im. Artura Grottgera, — niepełne prawa.

Dobromil — Pryw. Gimn. koedukacyjne Miejskie im. Herburtów, — niepełne prawa.

Drohobycz — Pryw. Gimn. koedukacyjne im. Leona Sternbacha, — niepełne prawa.

Drohobycz — Pryw. Gimn. koedukacyjne im. H. Sienkiewicza, — niepełne prawa.

Drohobycz — Pryw. Gimn. koedukacyjne im. Iwana Franki — Ukr. T-wa Pedagog. „Ridna Szkoła“, — pełne prawa.

Jarosław — Pryw. Gimn. żeńskie im. Juliusza Słowackiego, — niepełne prawa.

Jarosław — Pryw. Gimn. żeńskie im. M. Marceliny Darowskiej SS. Niepokalanego Poczęcia N. M. P., — niepełne prawa.

Jaworów — Pryw. Gimn. koedukacyjne im. Józefa Makoweja — Ukr. T-wa Pedagog. „Ridna Szkoła“, — niepełne prawa.

Lubaczów — Pryw. Gimn. koedukacyjne Powiatowego T-wa Szkoły Średniej, — niepełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie SS. Bazylianek, — niepełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie z ukr. jęz. nauczania im. E. i J. Kokurudzów Ukr. T-wa Pedagog. „Ridna Szkoła“, — niepełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie Józefy S. Goldblatt Kamerlingowej, — pełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie D-ra Adeli Karp-Fuchsowej, — niepełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie im. Adama Mickiewicza — Olgi Żychowiczowej, — pełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie Zgromadz. SS. Najświętszej Rodziny z Nazaretu, — pełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie im. Zofii Strzałkowskiej — Spadkobierców Zofii Strzałkowskiej, — pełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie Zgromadz. SS. de Notre Dame, — pełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie Konwentu SS. Sercanek, — pełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie im. Juliusza Słowackiego — T-wa Pryw. Gimn. Żeńsk. im. J. Słowackiego, — pełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie Zgromadz. SS. Urszulanek, — pełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. męskie Żydowskiego T-wa Szkoły Ludowej i Średniej, — pełne prawa.

Lwów — Pryw. Gimn. żeńskie Żydowskiego T-wa Szkoły Ludowej i Średniej, — niepełne prawa.

Łańcut — Pryw. Gimn. żeńskie SS. Boromeuszek, — niepełne prawa.

Przemyśl — Pryw. Gimn. żeńskie PP. Benedyktynek, — pełne prawa.

Przemyśl — Pryw. Gimn. żeńskie im. Marii Konopnickiej, — pełne prawa.

Przemyśl — Pryw. Gimn. żeńskie Ukraińskiego Instytutu dla Dziewcząt w Przemyślu, — pełne prawa.

Przemyśl — Pryw. Gimn. koedukacyjne Żydowsk. T-wa Szkoły Ludowej i Średniej, — niepełne prawa.

Przeworsk — Miejskie Gimn. koedukacyjne im. Kr. Władysława Jagiełły, — niepełne prawa.

Rzeszów — Pryw. Gimn. żeńskie T-wa Pryw. Gimnazjum żeńskiego, — pełne prawa.

Sambor — Pryw. Gimn. żeńskie im. Marii Konopnickiej, — pełne prawa.

Sanok — Pryw. Gimn. żeńskie im. Emilii Plater, — niepełne prawa.

Województwo Stanisławowskie.

Dolina — Polskie Pryw. Gimn. koedukacyjne im. Zygmunta Krasińskiego, — pełne prawa.

Horodenka — Polskie Pryw. Gimn. koedukacyjne T-wa Szkoły Średniej, — niepełne prawa.

Kałusz — Miejskie Gimn. koeudukacyjne, — niepełne prawa.

Kołomyja — Pryw. Gimn. żeńskie Zgromadz. SS. Urszulanek, — pełne prawa.

Kołomyja — Pryw. Gimn. żeńskie Koła Ukr. T-wa Pedagog. „Ridna Szkoła“, — niepełne prawa.

Kołomyja — Pryw. Gimn. żeńskie Żydowsk. T-wa Szkoły Ludowej i Średniej, — niepełne prawa.

Stanisławów — Pryw. Gimn. żeńskie im. Elizy Orzeszkowej, — pełne prawa.

Stanisławów — Pryw. Gimn. żeńskie Zgromadz. SS. Urszulanek, — pełne prawa.

Stanisławów — Pryw. Gimn. żeńskie SS. Bazylianek, — niepełne prawa.

Stanisławów — Pryw. Gimn. koedukacyjne Żydowsk. T-wa Szkoły Ludowej i Średniej, — niepełne prawa.

Stryj — Pryw. Gimn. żeńskie T-wa Pryw. Gimn. Żeńskiego, — pełne prawa.

Stryj — Polskie Pryw. Gimn. żeńskie T-wa Szkoły Ludowej, — niepełne prawa.

Turka n. Str. — Pryw. Gimn. koedukacyjne im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, — niepełne prawa.

Województwo Tarnopolskie.

Borszczów — Polskie Pryw. Gimn. koedukacyjne, — niepełne prawa.

Brody — Pryw. Gimn. żeńskie im. E. Orzeszkowej, — pełne prawa.

Jazłowiec — Pryw. Gimn. żeńskie Konwentu SS. Niepokalanego Poczęcia N. M. P. im. Matki Marceliny Darowskiej, — niepełne prawa.

Przemyślany — Polskie Pryw. Gimn. koedukacyjne im. Kr. Jadwigi, — niepełne prawa.

Radziechów — Pryw. Gimn. koedukacyjne im. Marszałka Badeniego, — niepełne prawa.

Tarnopol — Pryw. Gimn. żeńskie T-wa Szkoły Ludowej, — niepełne prawa.

Tarnopol — Pryw. Gimn. koedukacyjne Ukr. T-wa Pedagog. „Ridna Szkoła", — niepełne prawa.

Złoczów — Pryw. Gimn. koedukacyjne Ukr. T-wa Pedagog. „Ridna Szkoła", — niepełne prawa.

B. Prywatne seminaria ochroniarskie.

Lwów — Pryw. Semin. Ochroniarskie SS. Bazylianek, — niepełne prawa.

Lwów — Pryw. Semin. Ochroniarskie im. Bolesława Prusa, — niepełne prawa.

Organizacja państwowych gimnazjów mechanicznych.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 13 lipca 1936 r. Nr. III. U. Pr. 388/36.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 133).

Na podstawie art. 2, ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zgodnie z zasadami, podanymi w § 18 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. Nr. I Pr. 4051/33) o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202), ustala się organizację państwowych gimnazjów mechanicznych według załączonego statutu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. W miarę wprowadzania nowej organizacji tracą moc przepisy, sprzeczne z załączonym statutem.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

Statut Państwowego Gimnazjum Mechanicznego.

I. Zadania szkoły.

§ 1. Zadaniem szkoły jest praktyczne i teoretyczne przygotowanie młodzieży do wykonywania w przemyśle metalowym robót kowalskich, ślusarskich i tokarskich oraz wychowanie na zamiłowanych w swym zawodzie pracowników i świadomych swych obowiązków obywateli Państwa Polskiego.

II. Ogólne zasady organizacji.

§ 2. Szkoła jest przeznaczona dla młodzieży męskiej, która ukończyła co najmniej drugi szczebel programowy szkoły powszechnej.

§ 3. Kurs nauki rozłożony jest na 4 klasy. Czas nauki w każdej klasie trwa jeden rok.

§ 4. Program klas niższych uwzględnia w odpowiednim stopniu zarówno kowalstwo, ślusarstwo, jak i obróbkę mechaniczną (głównie tokarstwo). Program klas wyższych uwzględnia kierunki: a) obróbki mechanicznej (głównie tokarstwo) w klasie III i IV, b) kowalski w klasie IV, c) ślusarski w klasie IV.

Kierunek ślusarski w klasie IV może w poszczególnych szkołach uwzględniać bądź ślusarstwo ogólne, bądź też wprowadzać uczniów w jedną ze specjalności, podyktowanych potrzebami życia, jak np. mechanikę samochodową, kolejową, narzędziarstwo itd.

Gimnazja mechaniczne mogą też uwzględniać tylko jeden z wymienionych kierunków.

§ 5. Liczba nauczycieli własnych, tj. nauczycieli, którzy zarówno liczbą godzin, jak swą pracą związani są przede wszystkim z daną szkołą, nie powinna być mniejsza, łącznie z dyrektorem, niż liczba oddziałów w tej szkole.

§ 6. Organizację roku szkolnego oraz liczbę uczniów w klasie lub oddziale ustala się osobnymi przepisami.

III. Dyrektor, kierownik warsztatów, nauczyciele, Rada Pedagogiczna.

§ 7. Na czele szkoły stoi dyrektor. Do obowiązków dyrektora należy: a) reprezentowanie szkoły na zewnątrz, b) przewodniczenie Radzie Pedagogicznej, c) bezpośrednie zwierzchnictwo nad wszystkimi osobami, pracującymi w szkole, d) organizowanie pracy wychowawczej i dydaktycznej, kierowanie nią i czuwanie nad jej planowym wykonaniem, e) zarządzanie sprawami administracyjno-gospodarczymi szkoły, f) wykonywanie przepisów i poleceń władz szkolnych, g) nauczanie w odpowiedniej liczbie godzin, h) utrzymywanie kontaktu szkoly z życiem gospodarczym środowiska, w którym się szkoła znajduje.

§ 8. Kierownik warsztatu szkolnego jest nauczycielem, który organizuje pracę w warsztatach szkolnych i kieruje nią pod względem dydaktycznym i administracyjno-gospodarczym. Za wyniki tej pracy jest odpowiedzialny przed dyrektorem i władzami szkolnymi.

§ 9. Nauczyciele i instruktorzy wychowują oraz uczą powierzoną ich opiece młodzież według zasad pedagogicznych, biorą czynny udział w pracach Rady Pedagogicznej i realizowaniu jej uchwał, utrzymują kontakt z życiem gospodarczym w zakresie specjalności szkoły, wreszcie pełnią funkcje administracyjno - gospodarcze powierzonego sobie działu pracy.

§ 10. Dyrektor, kierownik warsztatów, nauczyciele, lekarz szkolny i instruktorzy tworzą Radę Pedagogiczną szkoły, która jest stałym organem wewnętrznego życia szkolnego.

§ 11. Rada Pedagogiczna współpracuje z dyrektorem nad podnoszeniem poziomu wychowawczego i dba o właściwy poziom naukowy szkoły, omawia i opracowuje ważniejsze sprawy, związane z życiem szkolnym.

W szczególności do jej obowiązków należy: a) opracowywanie planów pracy wychowawczej i dydaktycznej, b) ustalanie opinii o uczniach i oceny ich zachowania się, c) ustalanie ogólnej oceny rocznej uczniów, d) przyjmowanie i usuwanie uczniów, e) ustalanie regulaminu uczniowskiego, f) załatwianie spraw, przekazanych jej przez osobne przepisy.

§ 12. Dyrektorowi przysługuje prawo zawieszania uchwał Rady Pedagogicznej, które uzna za niezgodne z przepisami lub przeciwne dobru szkoły.

O decyzji zawieszenia uchwały Rady Pedagogicznej dyrektor obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić władze szkolne.

IV. Organizacja nauczania i wychowania.

§ 13. Program nauczania szkoły opiera się na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej.

§ 14. Nauczanie odbywa się według obowiązującego programu.

§ 15. Plan pracy wychowawczej, dostosowany do wieku i rozwoju młodzieży, powinien uwzględniać cele wychowawcze, zakreślone w § 1 niniejszego statutu.

§ 16. Dyrektor łącznie z gronem nauczycielskim osiąga cele wychowawcze szkoły przez: a) bezpośredni swój wpływ na uczniów w szkole i poza szkołą, b) nauczanie i odpowiednią organizację pracy, c) organizowanie współpracy domu i szkoły w akcji wychowawczej.

V. Uczniowie.

A. Zadania i obowiązki uczniów.

§ 17. Uczeń sposobi się przez wychowanie i kształcenie w szkole na świadomego swych obowiązków i twórczego obywatela Państwa Polskiego.

W tym celu uczeń powinien dążyć do wyrobienia religijnego, urabiać należycie swój charakter oraz zdobywać wiedzę i umiejętności. Do osiągnięcia tego zmierza przede wszystkim przez wytrwałą pracę nad sobą i przez sumienne spełnianie obowiązków.

§ 18. Uczeń obowiązany jest stosować się do regulaminu, który określa szczegółowo zadania i obowiązki uczniów.

B. Przyjmowanie uczniów.

§ 19. Do klasy I przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia VI klasy szkoły powszechnej III lub II stopnia, albo inne świadectwo, uznane przez władze szkolne za równoważne, b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia, c) posadają odpowiedni rozwój fizyczny, d) złożą egzamin wstępny z następujących przedmiotów: języka polskiego, geografii, arytmetyki z geometrią i rysunków; w czasie egzaminu z języka polskiego sprawdzane jest również przygotowanie kandydatów z historii, w czasie egzaminu z geografii — przygotowanie z przyrody.

§ 20. Egzamin wstępny ma na celu sprawdzenie ogólnego rozwoju umysłowego oraz przygotowania naukowego kandydata. Za podstawę orientacji będzie służyło świadectwo szkoły powszechnej; o zakresie wymagań egzaminacyjnych stanowi program II szczebla szkoły powszechnej.

§ 21. Jeżeli egzamin wstępny zdało więcej kandydatów, niż jest miejsc wolnych w klasie, przyjmowani są kandydaci lepiej przygotowani i bardziej zdolni.

§ 22. W poczet uczniów szkoły mogą być przyjęci kandydaci, którzy przedłożą świadectwo pomyślnego złożenia egzaminu do klasy I innej

szkoły zawodowej stopnia gimnazjalnego lub gimnazjum ogólnokształcącego i złożą egzamin z rysunków.

§ 23. Kandydat, który zdał egzamin do klasy I i nie został przyjęty do szkoły z powodu braku miejsca, może być przyjęty w tym samym roku bez ponownego składania egzaminu do klasy I każdego gimnazjum zawodowego lub ogólnokształcącego najdalej w ciągu pierwszego miesiąca nauczania.

§ 24. Do klas wyższych niż I przyjmowani są kandydaci w przypadkach, gdy w klasach są wolne miejsca, oraz gdy kandydaci uzyskają zezwolenie władz szkolnych.

Kandydat może być przyjęty do szkoły, o ile zda egzamin ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych klas poprzednich (z wyjątkiem ćwiczeń cielesnych), wykaże odpowiedni stopień ogólnego rozwoju oraz właściwą umiejętność w zakresie programu pracy warsztatów i pracowni szkolnych.

§ 25. Uczniów, przechodzących z jednego gimnazjum mechanicznego o takim samym programie nauczania, nie obowiązuje składanie egzaminu wstępnego.

§ 26. Uczniowie, przechodzący z gimnazjum ogólnokształcącego lub szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego, zdają egzamin w zakresie różnicy programów.

§ 27. Kandydaci mogą być przyjmowani do szkoły najpóźniej w ciągu pierwszego miesiąca nauczania.

C. Ocena uczniów.

§ 28. Przy końcu każdego okresu szkolnego nauczyciel (instruktor) ustala ocenę wyników, osiągniętych przez ucznia, biorąc za podstawę wymagania obowiązującego programu.

Ocena powinna być oparta na systematycznym badaniu postępów i wyników pracy ucznia.

§ 29. Przy końcu pierwszego półrocza oraz z końcem roku szkolnego uczeń otrzymuje świadectwo, które zawiera wyrażoną w stopniach ocenę wyników nauki ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych oraz ocenę zachowania się.

O wynikach nauki w innych okresach szkolnych zawiadamia się rodziców lub opiekunów ucznia.

Oceny, ustalone z końcem ostatniego okresu, są zarazem ocenami rocznymi.

§ 30. Promowanie uczniów do klas następnych odbywa się na podstawie ocen rocznych co najmniej dostatecznych ze wszystkich przed-

miotów. W wyjątkowych wypadkach Rada Pedagogiczna może promować do klasy następnej ucznia, mającego ocenę niedostateczną z jednego przedmiotu, z wyjątkiem zajęć warsztatowych. Jakiekolwiek egzaminy uzupełniające lub promocyjne do klasy następnej nie mogą być stosowane.

§ **31.** Uczeń, który nie uzyskał promocji do klasy następnej, może na podstawie decyzji Rady Pedagogicznej powtarzać klasę lub może być usunięty ze szkoły. Dwukrotne powtarzanie tej samej klasy jest zasadniczo niedopuszczalne.

VI. Ukończenie szkoły.

§ **32.** Uczeń, który otrzymał w klasie IV oceny roczne co najmniej dostateczne ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych oraz z zachowania się, otrzymuje zamiast świadectwa rocznego — świadectwo ukończenia szkoły.

§ **33.** Ukończenie gimnazjum mechanicznego uprawnia absolwentów do przystąpienia do egzaminu czeladniczego.

Organizacja państwowych gimnazjów elektrycznych.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 13 lipca 1936 r. Nr. III. UPr. 389/36.

(*Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 134*).

Na podstawie art. 2, ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ **1.** Zgodnie z zasadami, podanymi w § 32 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. (Nr. I. Pr. 4051/33) o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202), ustala się organizację państwowych gimnazjów elektrycznych według załączonego statutu.

§ **2.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. W miarę wprowadzania nowej organizacji tracą moc przepisy, sprzeczne z załączonym statutem.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski,*

Statut Państwowego Gimnazjum Elektrycznego.

I. Zadania szkoły.

§ 1. Zadaniem szkoły jest praktyczne i teoretyczne przygotowanie młodzieży do wykonywania w przemyśle elektrycznym robót elektromonterskich oraz wychowanie na zamiłowanych w swym zawodzie pracowników i świadomych swych obowiązków obywateli Państwa Polskiego.

II. Ogólne zasady organizacji.

§ 2. Szkoła jest przeznaczona dla młodzieży męskiej, która ukończyła co najmniej drugi szczebel programowy szkoły powszechnej.

§ 3. Kurs nauki rozłożony jest na 4 klasy. Czas nauki w każdej klasie trwa jeden rok.

§ 4. Program pierwszych trzech klas uwzględnia praktyczne i teoretyczne zagadnienia, związane z elektrotechniką ogólną. Program klasy IV wyodrębnia kierunki: a) techniki prądów silnych, b) tele- i radiotechniki.

Gimnazja elektryczne mogą też wyodrębniać tylko jeden z wymienionych kierunków.

§ 5. Liczba nauczycieli własnych, t. j. nauczycieli, którzy zarówno liczbą godzin, jak swą pracą związani są przede wszystkim z daną szkołą, nie powinna być mniejsza, łącznie z dyrektorem, niż liczba oddziałów w tej szkole.

§ 6. Organizację roku szkolnego oraz liczbę uczniów w klasie lub oddziale ustala się osobnymi przepisami.

III. Dyrektor, kierownik warsztatów, nauczyciele, Rada Pedagogiczna.

§ 7. Na czele szkoły stoi dyrektor. Do obowiązków dyrektora należy: a) reprezentowanie szkoły na zewnątrz, b) przewodniczenie Radzie Pedagogicznej, c) bezpośrednie zwierzchnictwo nad wszystkimi osobami, pracującymi w szkole, d) organizowanie pracy wychowawczej i dydaktycznej, kierowanie nią i czuwanie nad jej planowym wykonaniem, e) zarządzanie sprawami administracyjno-gospodarczymi szkoły, f) wykonywanie przepisów i poleceń władz szkolnych, g) nauczanie w odpowiedniej liczbie godzin, h) utrzymywanie kontaktu szkoły z życiem gospodarczym środowiska, w którym się szkoła znajduje.

§ 8. Kierownik warsztatu szkolnego jest nauczycielem, który organizuje pracę w warsztatach szkolnych i kieruje nią pod względem dydaktycznym i administracyjno-gospodarczym. Za wyniki tej pracy jest odpowiedzialny przed dyrektorem i władzami szkolnymi.

§ 9. Nauczyciele i instruktorzy wychowują oraz uczą powierzoną ich opiece młodzież według zasad pedagogicznych, biorą czynny udział w pracach Rady Pedagogicznej i realizowaniu jej uchwał, utrzymują kontakt z życiem gospodarczym w zakresie specjalności szkoły, wreszcie pełnią funkcje administracyjno-gospodarcze powierzonego sobie działu pracy.

§ 10. Dyrektor, kierownik warsztatów, nauczyciele, lekarz szkolny i instruktorzy tworzą Radę Pedagogiczną szkoły, która jest stałym organem wewnętrznego życia szkolnego.

§ 11. Rada Pedagogiczna współpracuje z dyrektorem nad podnoszeniem poziomu wychowawczego i dba o właściwy poziom naukowy szkoły, omawia i opracowuje ważniejsze sprawy, związane z życiem szkolnym.

W szczególności do jej obowiązków należy: a) opracowywanie planów pracy wychowawczej i dydaktycznej, b) ustalanie opinii o uczniach i oceny ich zachowania się, c) ustalanie ogólnej oceny rocznej uczniów, d) przyjmowanie i usuwanie uczniów, e) ustalanie regulaminu uczniowskiego, f) załatwianie spraw, przekazanych jej przez osobne przepisy.

§ 12. Dyrektorowi przysługuje prawo zawieszania uchwał Rady Pedagogicznej, które uzna za niezgodne z przepisami lub przeciwne dobru szkoły.

O decyzji zawieszenia uchwały Rady Pedagogicznej dyrektor obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić władze szkolne.

IV. Organizacja nauczania i wychowania.

§ 13. Program nauczania szkoły opiera się na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej.

§ 14. Nauczanie odbywa się według obowiązującego programu.

§ 15. Celem umożliwienia praktycznego szkolenia uczniów w zakresie instalacyj elektrycznych, organizowana jest w klasach II i III pozaszkolna praktyka instalacyjna, trwająca w każdej klasie po 2 miesiące. W ciągu roku szkolnego w klasach II i III nauka łącznie z praktyką okresową trwa 11 miesięcy.

§ 16. Plan pracy wychowawczej, dostosowany do wieku i rozwoju młodzieży, powinien uwzględniać cele wychowawcze, zakreślone w § 1 niniejszego statutu.

§ 17. Dyrektor łącznie z gronem nauczycielskim osiąga cele wychowawcze szkoły przez: a) bezpośredni swój wpływ na uczniów w szkole i poza szkołą, b) nauczanie i odpowiednią organizację pracy, c) organizowanie współpracy domu i szkoły w akcji wychowawczej.

V. Uczniowie.

A. Zadania i obowiązki uczniów.

§ **18.** Uczeń sposobi się przez wychowanie i kształcenie w szkole na świadomego swych obowiązków i twórczego obywatela Państwa Polskiego.

W tym celu uczeń powinien dążyć do wyrobienia religijnego, urabiać należycie swój charakter oraz zdobywać wiedzę i umiejętności. Do osiągnięcia tego zmierza przede wszystkim przez wytrwałą pracę nad sobą i przez sumienne spełnianie obowiązków.

§ **19.** Uczeń obowiązany jest stosować się do regulaminu, który określa szczegółowo zadania i obowiązki uczniów.

B. Przyjmowanie uczniów.

§ **20.** Do klasy I przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia VI klasy szkoły powszechnej III lub II stopnia, albo inne świadectwo, uznane przez władze szkolne za równoważne, b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia, c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny, d) złożą egzamin wstępny z następujących przedmiotów: języka polskiego, geografii, arytmetyki z geometrią i rysunków; w czasie egzaminu z języka polskiego sprawdzane jest również przygotowanie kandydatów z historii, w czasie egzaminu z geografii — przygotowanie z przyrody.

§ **21.** Egzamin wstępny ma na celu sprawdzenie ogólnego rozwoju umysłowego oraz przygotowania naukowego kandydata. Za podstawę orientacji będzie służyło świadectwo szkoły powszechnej; o zakresie wymagań egzaminacyjnych stanowi program II szczebla szkoły powszechnej.

§ **22.** Jeżeli egzamin wstępny zdało więcej kandydatów, niż jest miejsc wolnych w klasie, przyjmowani są kandydaci lepiej przygotowani i bardziej zdolni.

§ **23.** W poczet uczniów szkoły mogą być przyjęci kandydaci, którzy przedłożą świadectwo pomyślnego złożenia egzaminu do klasy I innej szkoły zawodowej stopnia gimnazjalnego lub gimnazjum ogólnokształcącego i złożą egzamin z rysunków.

§ **24.** Kandydat, który zdał egzamin do klasy I i nie został przyjęty do szkoły z powodu braku miejsca, może być przyjęty w tym samym roku, bez ponownego składania egzaminu, do klasy I każdego gimnazjum zawodowego lub ogólnokształcącego, najdalej w ciągu pierwszego miesiąca nauczania.

§ **25.** Do klas wyższych niż I przyjmowani są kandydaci w przy-

padkach, gdy w klasach są wolne miejsca, oraz gdy kandydaci uzyskają zezwolenie władz szkolnych.

Kandydat może być przyjęty do szkoły, o ile zda egzamin ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych klas poprzednich (z wyjątkiem ćwiczeń cielesnych), wykaże odpowiedni stopień ogólnego rozwoju oraz właściwą umiejętność w zakresie programu pracy warsztatów i pracowni szkolnych.

§ 26. Uczniów, przechodzących z jednego gimnazjum elektrycznego do drugiego gimnazjum elektrycznego o takim samym programie nauczania, nie obowiązuje składanie egzaminu wstępnego.

§ 27. Uczniowie, przechodzący z gimnazjum ogólnokształcącego lub szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego, zdają egzamin w zakresie różnicy programów.

§ 28. Kandydaci mogą być przyjmowani do szkoły najpóźniej w ciągu pierwszego miesiąca nauczania.

C. Ocena uczniów.

§ 29. Przy końcu każdego okresu szkolnego nauczyciel (instruktor) ustala ocenę wyników, osiągniętych przez ucznia, biorąc za podstawę wymagania obowiązującego programu.

Ocena powinna być oparta na systematycznym badaniu postępów i wyników pracy ucznia.

§ 30. Przy końcu pierwszego półrocza oraz z końcem roku szkolnego uczeń otrzymuje świadectwo, które zawiera wyrażoną w stopniach ocenę wyników nauki ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych, oraz ocenę zachowania się.

O wynikach nauki w innych okresach szkolnych zawiadamia się rodziców lub opiekunów ucznia.

Oceny, ustalone z końcem ostatniego okresu, są zarazem ocenami rocznymi.

§ 31. Promowanie uczniów do klas następnych odbywa się na podstawie ocen rocznych co najmniej dostatecznych ze wszystkich przedmiotów. W wyjątkowych wypadkach Rada Pedagogiczna może promować do klasy następnej ucznia, mającego ocenę niedostateczną z jednego przedmiotu, z wyjątkiem zajęć warsztatowych. Jakiekolwiek egzaminy uzupełniające lub promocyjne do klasy następnej nie mogą być stosowane.

§ 32. Uczeń, który nie uzyskał promocji do klasy następnej, może na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej powtarzać klasę lub może

być usunięty ze szkoły. Dwukrotne powtarzanie tej samej klasy jest zasadniczo niedopuszczalne.

IV. Ukończenie szkoły.

§ 33. Uczeń, który otrzymał w klasie IV oceny roczne co najmniej dostateczne ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych oraz z zachowania się, otrzymuje zamiast świadectwa rocznego — świadectwo ukończenia szkoły.

Ruch służbowy

Kuratorium O. S. Lw.

Ministerstwo W. R. i O. P. zamianowało:

1) rozporządzeniem z dnia 3 grudnia 1935 r. Nr. BP. 26346/35 p. Mgra Stanislawa Lasiotę, referendarza, radcą w Kuratorium O. S. Lw.;

2) rozporządzeniem z dnia 28 lipca 1936 r. Nr. BP. 14583/36 p. Mgra Tomasza Humelicza, referendarza, radcą w Kuratorium O. S. Lw.

Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe, powszechne.

Mianowani.

Bogdański Leonard, kierownikiem 5-klasowej szkoły w Jaśliskach (Sanok); Bożykówna Olga, kierowniczką 3-klasowej szkoły w Szołomienicach (Rudki);

Ciura Antoni, kierownikiem 7-klasowej szkoły w Szczercu (Lwów);

Fischerówna Zofia, kierowniczką 3-klasowej szkoły w Chotylubiu (Lubaczów);

Hołdanowicz Ewaryst, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Dmytrowie (Radziechów);

Kosiński Antoni, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Horodence na Kącie Folwarkowym (Horodenka);

Latawiec Jan, kierownikiem 7-klasowej szkoły im. Kr. Sobieskiego w Rawie Ruskiej;

Dr. Maleczyńska Ewa, nauczycielką gimnazjum VII im. Tadeusza Kościuszki we Lwowie; Marusejowa Maria, kierowniczką 2-klasowej szkoły w Woli Miechowej (Lesko);

Sawczyn Michał, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Rzeczycy Długiej (Tarnobrzeg); Szczupaczyński Franciszek, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Miżyńcu (Przemyśl);

Trżnadl Marian, kierownikiem 7-klasowej szkoły w Sokołowie (Kolbuszowa);

Ziołkowski Medard, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Wiązowej (Żółkiew).

Przeniesieni:

Babczyszynowa Urszula, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Rudnikach (Podhajce), do 3-klasowej szkoły w Oleszycach Starych (Lubaczów); Bauer Maria, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Hołoszyńcach (Zbaraż), do 5-klasowej szkoły w Nowosiółce Kostiukowej (Zaleszczyki); Bielawska Jadwiga, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Oleszy (Buczacz), do 1-klasowej szkoły w Lipie (Dolina); Bieniekowa Jadwiga, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Świstelnikach (Rohatyn), do 2-klasowej szkoły w Pniowie (Nadwórna); Blechingerówna Jadwiga, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Derewni (Żółkiew), do 4-klasowej szkoły w Dobrowlanach (Zaleszczyki); Ks. Bochenek Stanisław, nauczyciel szkoły w Baranowie (Tarnobrzeg), do szkoły im. Kr. Barbary w Bochni; Bursztą Maria, nauczycielka szkoły w Lubieniu Wielkim (Gródek Jag.), do szkoły powszechnej w Porąbce (Będzin);

Czarkowska Maria, nauczycielka kierująca w Głuchowcu, na stanowisko p. o. nauczycielki do 3-klasowej szkoły w Pawłowie (Radziechów); Czop Bronisław, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Raszkowie (Horodenka), do 7-klasowej szkoły męskiej w Podhajcach (Podhajce); Czuchrajowa Janina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Srebrnie (Dubno), do 2-klasowej szkoły w Żabiniu (Zborów); Czyżewski Adam, nauczyciel gimnazjum II im. Juliusza Słowackiego w Tarnopolu, do gimnazjum w Piekarach Śląskich;

Danknerówna Lea, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Zaleszczykach, do 6-klasowej szkoły w Potoku Złotym (Buczacz); Dankowa Irena, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Rzeszowicach (Sokal), do 4-klasowej szkoły w Czerwonce (Sokołów); Dubrawska Władysława, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Żurowcach (Rawa Ruska), do 1-klasowej szkoły w Przedrzymichach Małych (Żółkiew); Dudzińska Maria, nauczy-

cielka 4-klasowej szkoły w Dmytrowie (Radzieców), do 2-klasowej szkoły w Sarnkach Średnich (Rohatyn); Dzieduszko Bronisława, nauczycielka szkoły w Przedrzymichach Małych (Żółkiew), do 5-klasowej szkoły w Żurawcach (Rawa Ruska);

Ederówna Zofia, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Dobrosinie (Żółkiew), do 7-klasowej szkoły w Złoczowie;

Fałekówna Janina, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Raniżowie (Kolbuszowa), do 4-klasowej szkoły w Skwarzawie (Złoczów); Fałowiczówna Natalia, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Gliniku Górnym (Krosno), do 1-klasowej szkoły w Smolniku ad Lutowiska (Lesko);

Głowa Andrzej, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Zagórzu (Sanok), do 2-klasowej szkoły w Chruśnie Starym (Lwów); Gołdowa Zofia, nauczycielka szkoły w Syngałach (Nieśwież), do 1-klasowej szkoły w Michałówce (Stanisławów); Grimmówna Stanisława, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Turzy Małej (Dolina), do 1-klasowej szkoły w Podobłociu (Garwolin);

Harasymowa Antonina, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej w Komarnie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej w Komarnie; Hawlowa Józefa, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. Piramowicza w Drohobyczu, do 7-klasowej szkoły Nr. 2 w Turku (Kalisz); Hefkaluk Bronisław, kierownik 2-klasowej szkoły w Komarnikach (Turka), do 2-klasowej szkoły w Ilniku (Turka); Herbstówna Stefania, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Podobłociu (Garwolin), do 4-klasowej szkoły w Ceniawie (Dolina; Hrybowicz Teodor, nauczyciel, p. o. kierownika 3-klasowej szkoły w Czerczu (Rohatyn), do 7-klasowej szkoły w Sasowie (Złoczów); Ilnicka Jadwiga, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Złojcu (Zamość) do 6-klasowej szkoły w Gołogórach (Złoczów);

Jaworska Katarzyna, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Lisowicach **(Stryj)**, do 5-klasowej szkoły w Iwanowcach (Kołomyja); Dr. Jedliński Jacek, nauczyciel gimnazjum im. Marszałka J. Piłsudskiego w Jarosławiu, do gimnazjum koedukacyjnego w Solcu n. Wisłą; Jezioro Tadeusz Bronisław, nauczyciel 6-klasowej szkoły w Podmichalu (Kałusz), zrezygnował z przeniesienia do 1-klasowej szkoły w Strymbie, p. Nadwórna (Dz. Urz., str. 343);

S. Kalicka Janina, kierowniczka 7-klasowej szkoły w Bełzie, do 7-klasowej szkoły w Drohowyżu (Żydaczów); Kardasz Józef, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Porohach Tartaku (Nadwórna), do 2-klasowej szkoły w Popowcach (Brody); Kędzierska Julia, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Mirowie (okręg szkol. Kraków), do 7-klasowej szkoły w Świ-

rzu (Przemyślany); Klinowska Stanisława, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Liszniówce (Kowel), do 2-klasowej szkoły w Jaworowie (Turka); Kobylarzówna Wiktoria, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Dźwinogrodzie (Borszczów), do 1-klasowej szkoły w Mstyszynie Czeskim (obwód szkol. Łuck); Kolaczkowa Anna, nauczycielka szkoły w Sajkowie (Lwów), do szkoly w Marcinkowcach (Brzesko); Kolankowska Jarosława, nauczycielka szkoły w Majdanie Średnim (Nadwórna), do 4-klasowej szkoły w Świstelnikach (Rohatyn); Kopyto Franciszek, nauczyciel 4-klasowej szkoły w Deniskowiczach (Łuniniec), do 1-klasowej szkoły w Kończycach (Nisko); Kosowycz Maria, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Wierzbowie (Podhajce), do 1-klasowej szkoły w Horocholinie-Las (Stanisławów); Kowal Bazyli, nauczyciel seminarium naucz. męskiego w Czortkowie, na stanowisko nauczyciela 7-klasowej szkoły męskiej im. Sobieskiego w Czortkowie; Kozakówna Janina, nauczycielka szkoły w Zaborecznem (Tomaszów), do 2-klasowej szkoły Błędowej Tyczyńskiej (Rzeszów); Ks. Krukowski Jan, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Janowie (Gródek Jag.), do 7-klasowej szkoły w Delatynie (Nadwórna);

Langenfeld Janina, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Oleszycach Starych (Lubaczów), do 1-klasowej szkoły w Rudnikach (Podhajce); Lenarski Romuald, nauczyciel szkoły w Świrzu (Przemyślany), do szkoły w Mirowie (Częstochowa); Lewicka Anastazia, nauczycielka szkoły w Bilczu (Drohobycz), do 7-klasowej szkoły w Markowej (Przeworsk); Lisowska Zofia, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Dobrowlanach (Zaleszczyki), do 3-klasowej szkoły w Derewni (Żółkiew);

Łenczyn Leonia, nauczycielka szkoły w Hryniawie (Kosów), do 5-klasowej szkoły w Warężu (Sokal); Łucki Mikołaj, kierownik 5-klasowej szkoły w Przybyszówce (Rzeszów), do 3-klasowej szkoły w Bednarowie (Stanisławów);

Makarewicz Stanisław, kierownik 4-klasowej szkoły w Horożance (Podhajce), do 4-klasowej szkoły w Podhorodcach (Stryj); Malis Leon, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Skowierzynie (Tarnobrzeg), do 7-klasowej szkoły w Bystrzejowicach (Lublin); Marczykowa Zofia, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Błędowej-Tyczyńskiej (Rzeszów), do 1-klasowej szkoły w Zabrecznem (Tomaszów); Matkowska Maria, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Giedni (Mława), do 3-klasowej szkoły w Rakowej (Sambor); Mauer Władysław, nauczyciel szkoły w Wiśniowczyku (Przemyślany), do 1-klasowej szkoły w Kurowie (Rohatyn); Ks. Murdza Władysław, nauczyciel religii rzym.-kat. szkoły w Turce, do szkoły powszechnej w Tarnawie Niżnej (Turka);

Nawojska Wanda, nauczycielka szkoły w Łyścu Starym (Stanisławów), do 7-klasowej szkoły im. T. Kościuszki w Rzeszowie; Ks. Nawrocki Marian, nauczyciel szkoły w Oleszycach (Lubaczów), do szkoły

powszechnej w Podhajcach; Neff Marian, nauczyciel gimnazjum I im. Marszałka J. Piłsudskiego w Stryju, do gimnazjum II im. J. Mościckiego w Stryju; Nieznańska Stanisława, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Hłuboczku Wielkim (Tarnopol), do 1-klasowej szkoły w Seredyńcach (Tarnopol);

Oleszek Bronisław, nauczyciel 3-klasowej szkoły w Perekosach (Kałusz), do 3-klasowej szkoły w Nowosielcach (Bóbrka);

Panasiowa Janina, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Rugurach (Kołomyja), do 1-klasowej szkoły w Klepkach (Stanisławów); Poprocka Janina, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Kąkowej Woli (Włocławek), do 4-klasowej szkoły w Kosienicach (Przemyśl); S. Pawlak Kazimiera, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Św. Józefie (Kołomyja), do 7-klasowej szkoły żeńskiej w Żółkwi; Perikok Maria, nauczycielka szkoły w Okocimiu (Brzesko), do szkoły powszechnej w Zabialej (Lubaczów); Petertillowa Stefania, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Grabiczu (Rohatyn), do 7-klasowej szkoły w Horodence; Pidleśniuk Stefan, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Sarnkach Średnich (Rohatyn), do 4-klasowej szkoły w Dmytrowie (Radziechów); **Piskozub Władysław,** dyrektor (a nie nauczyciel jak mylnie podano na str. 411) gimnazjum im. Fr. Karpińskiego w Śniatynie, do gimnazjum III im. St. Staszica w Stanisławowie; Ks. Prasoł Stanisław, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Lubaczowie, do 7-klasowej szkoły w Nadwórnej;

Rabianka Stanisława, nauczycielka szkoły w Botyniu (Łuck), do 1-klasowej szkoły w Czartorii (Tarnopol); Reicherowa Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 33 im. Sobieskiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr.32 im. Sienkiewicza we Lwowie; Rostowicz Helena, nauczycielka szkoły w Kurzynie Średniej (Nisko), do 2-klasowej szkoły w Dolhem (Tłumacz); Różycka Aniela, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Kutach (Horochów), do 7-klasowej szkoły w Albigowej (Łańcut);

Samojednowa Stefania, nauczycielka szkoły w Działtowiczach (Łuniniec), do 2-klasowej szkoły w Narcie Starym (Nisko); Schneiderowa Józefa, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Nowosiółce Kostiukowej (Zaleszczyki), do 1-klasowej szkoły w Hołoszyńcach (Zbaraż); Siarzewski Kazimierz, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Drohowyżu-Zakładzie (Żydaczów), do 7-klasowej szkoły Nr. 11 im. Piramowicza we Lwowie; Skawiński Jan Rajmund, nauczyciel gimnazjum w Katowicach, do gimnazjum I im. Juliusza Słowackiego w Przemyślu; Skrzynecka Salomea, nauczycielka szkoły w Zabiałej (Lubaczów), do 7-klasowej szkoły w Okocimiu (Brzesko); Śliwa Roman, kierownik 2-klasowej szkoły w Ilniku (Turka), do 2-klasowej szkoły w Komarnikach (Turka); Sło-

towa Maria, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Majdanie Pieniackim (Brody), do 4-klasowej szkoły w Pstrągowej Dolnej (Rzeszów); Sowińska Zofia, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Równem, do 7-klasowej szkoły żeńskiej im. Kr. Jadwigi w Stanisławowie; Stecka Elżbieta, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Albigowej (Łańcut), do 4-klasowej szkoły w Skobełce (obw. szk. Horochów); Stroff Otokar, nauczyciel szkoły w Muninie (Jarosław), do szkoły powszechnej Nr. 3 w Bielszowicach (Katowice); Susko Maria, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Pstrągowej Dolnej (Rzeszów), do 1-klasowej szkoły w Majdanie Pieniackim (Brody); Sypień Kazimierz, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Pomorzanach za „Górą“ (Zborów), do 1-klasowej szkoły w Porohach Tartak (Nadwórna); Sypkowa Helena, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Oleszycach (Lubaczów), do 4-klasowej szkoly w Mokrzycach (Włoclaw); Szechowicz Bohdan, profesor gimnazjum I. im. J. Słowackiego w Przemyślu, do gimnazjum z r. j. n. w Przemyślu; Szerszeniówna Maria, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Mstyszynie Czeskim (Łuck), do 1-klasowej szkoły w Dźwinogrodzie (Borszczów); Szumilakowa Władysława, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Wiązownicy, do 4-klasowej szkoły w Trzcieńcu (Mościska);

Ślezakowa Irena, nauczycielka 4-klasowej szkoly w Kosmaczu (Kołomyja), do 5-klasowej szkoły w Lisowicach (Stryj); Ks. Świdkiewicz Kazimierz, nauczyciel szkoły żeńskiej im. Kr. Jadwigi w Rawie Ruskiej, do 7-klasowej szkoły męskiej w Chorostkowie (Kopyczyńce);

Turczyński Bolesław, nauczyciel, p. o. kierownika 4-klasowej szkoły w Podhorodcach (Stryj), do 4-klasowej szkoły w Horożance (Podhajce), Wiczewska Jadwiga, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Ciechanowie (okr. szkol. warszawski), do 7-klasowej szkoły męskiej im. Stefana Żeromskiego w Czortkowie; Wierzbicki Stanisław, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Hukalowcach (Zborów), do 1-klasowej szkoły w Hucie (Brzeżany), a nie do 4-klasowej szkoły w Kuropatnikach (Brzeżany); Więckowska Stefania, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Rusiłowie (Buczacz), do 2-klasowej szkoły w Zadubrowcach (Śniatyn); Wladykowa Maria, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Czartorii (Tarnopol), do 1-klasowej szkoły w Botyniu (obw. szkol. łucki); Wodoslawski Włodzimierz, nauczyciel szkoły w Kubajówce (Nadwórna), do 5-klacowej szkoły w Pistyniu (Kosów); Woliński Józef, nauczyciel szkoly w Podwysokiem (Zamość), do 1-klasowej szkoly w Niesłuchowie (Kamionka Strum.);

Zablocka Władysława, nauczycielka 2-klasowej szkoly w Młodyniach (Radom), do 3-klasowej szkoły w Werchracie (Rawa Ruska); Zajączówna Maria, nauczycielka seminarium naucz. żeńskiego w Jaworowie, przydzielona do 7-klasowej szkoly żeńskiej w Jaworowie, do 7-klasowej szkoły w Jaworowie; Zarańska Maria, nauczycielka 7-klasowej szkoły

w Tyśmienicy (Tłumacz), do 7-klasowej szkoły w Bolechowie (Dolina); Zielińska Wanda, nauczycielka, p. o. kierowniczki 2-klasowej szkoły w Hołobutowie (Stryj), do 2-klasowej szkoły w Budkowie (Bóbrka); Ziemiańska Zofia, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Czerwonce (Sokołów), do 1-klasowej szkoły w Rzeszowicach (Sokal); Zubek Janina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Marcinkowicach (Rzeszów), do 1-klasowej szkoły w Sajkowie (Lwów);

Żaczkiewiczówna Janina, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Zarudziu (Zborów), do 3-klasowej szkoły w Pikułowicach (Lwów); Żurek Stanisław, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Połoczyskach (Horodenka), do 1-klasowej szkoły w Monastyrku (Horodenka); Żwirówna Janina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Smolniku ad Lutowiska (Lesko), do 4-klasowej szkoły w Wróbliku Królewskim (Krosno).

Przydzieleni na rok 1936/37, powierzenie obowiąków.

Ks. Komusiewicz Franciszek, profesor seminarium męskiego w Stanisławowie, do szkoły ćwiczeń seminarium męskiego w Stanisławowie;

Stefanów Marian, nauczyciel, p. o. dyrektora seminarium żeńskiego w Stanisławowie, do pełnienia obowiązków kierownika szkoły ćwiczeń przy seminarium żeńskim w Stanisławowie; Stipalówna Helena, nauczycielka seminarium żeńskiego I w Przemyślu, do pełnienia obowiązków przełożonej I seminarium żeńskiego w Przemyślu (w miejsce Janiny Melchertówny, nauczycielki, zwolnionej od pełnienia obowiązków przełożonej);

Wróbel Władysław, nauczyciel seminarium męskiego im. St. Staszica w Rzeszowie, do szkoły ćwiczeń seminarium męskiego im. St. Staszica w Rzeszowie.

Spensjonowani.

Brill Stefan, kierownik 2-klasowej szkoły w Tudorowie (Kopyczyńce);

Całyniuk Bazyli, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Woli Raniżowskiej (Kolbuszowa); Cuprykówna Emilia, kierowniczka 3-klasowej szkoły w Podwysokiem-Demni (Brzeżany);

Izdebska Jadwiga, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Probabinie (Horodenka);

Kisilewiczowa Olga, kierowniczka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Kamionce Strum.; Klementowski Michał, kierownik 3-klasowej szkoły w Lutowiskach (Sanok); Kołodziej Józef, nauczyciel 7-klasowej szkoły Nr. 4 we Lwowie; Kowalska Maria, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Grzęsce (Przeworsk);

Monczakówna Maria, nauczycielka szkoły w Cewkowie (Lubaczów);

Niderówna Eleonora Wanda, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Buczaczu;

Superatowa Maria, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Krasówce (Tarnopol); Surówka Augustyn, instruktor Państwowej Szkoły Przemysłu Drzewnego w Jaworowie;

Winnicka Karolina, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Nowosielcach (Bóbrka); S. Wróblewska Ludmiła, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Kulczycach (Trembowla).

Wystąpili dobrowolnie.

Ks. Mazierski Roman, profesor seminarium I im. Adama Asnyka we Lwowie;

Nowakowska Janina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Płowem (Kamionka Str.);

Ks. dr. Pobihuszko Filomon, nauczyciel gimnazjum w Brzeżanach.

Zwolnieni.

Drabczyńska Maria, pozostająca w stanie pozasłużbowym nauczycielka seminarium naucz.;

Kotlarczykowa Irena, pozostająca w stanie pozasłużbowym nauczycielka szkoły w Zabłotowcach (Żydaczów).

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publ. szkół powszechnych.

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. im. ... szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z ... ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Dobromil**	Posada Nowomiejska	4 kl.	koed	—	polski	4 ubik.	417 h	Konkurs 2-gi
2	**Horodenka**	Jakóbówka	3 „	„	—	pol.-r.	2 „	10 a	
3	**Przeworsk**	Gorliczyna	4 „	„	—	polski	3 „	2 morgi	Konkurs-3-ci

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca listopada 1936 r.

Konkurs na stanowisko dyrektora gimnazjum.

W Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 154, z dnia 28 sierpnia 1936 r. został ogłoszony konkurs na stanowisko dyrektora Państw. Gimnazjum I im. J. Słowackiego w Przemyślu (typ humanistyczny).

Podania, zaopatrzone potrzebnymi dokumentami, skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P., wnosić należy w drodze służbowej do Kuratorium O. S. Lw. najpóźniej w 6 tygodni od daty wyjścia wymienionego Dz. Urz. Min. W. R. i O. P.

Ogłoszenia.

Naprawa sprzętu p-gazowego.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 22 sierpnia 1936 r.
(Nr. B. P. 16231/36).

Nr. O. 17905/36. Kierownictwo Zaopatrzenia Uzbrojenia komunikuje, że wobec zastosowania do masek p-gazowych R. S. C., naprawianych w Warszt. Napr. Sprz. P-gazowego przy składnicach uzbrojenia, nagłowi sprężynkowych (zamiast taśm gumowych) i szybek okularo-

wych szklanych (zamiast celofanowych), koszt naprawy masek pgaz. R. S. C. jest obecnie wyższy i wynosi:

1) dla maski nieużywanej (z zapasów)	3.00 zł
2) dla maski użytku bieżącego (dawna I grupa)	3.50 zł
3) regeneracja pochłaniacza węglowego	2.10 zł
4) naprawa pochłaniacza „S“	0.10 zł

Maski p-gazowe, wymienione pod 1) i 2) rozumieją się jako maski właściwe, t. j. maski w puszkach, lecz bez pochlaniaczy.

Regenerację pochlaniaczy węglowych i naprawę ubrań ochronnych w dalszym ciągu uskuteczniać będzie tylko Filia Nr. 1 Głównej Składnicy Uzbrojenia Nr. 1 w Zegrzu.

Koszty naprawy ubrań ochronnych i innego sprzętu p-gaz. ustalane będą każdorazowo po dokonanej naprawie.

Koszty naprawy sprzętu p-gazowego są pokrywane przez instytucje (oddziały), nadsyłające sprzęt do naprawy, na podstawie rachunków składnic uzbrojenia, przy których sprzęt był naprawiony.

Koszty transportów sprzętu p-gaz. do naprawy i po naprawie pokrywają instytucje (oddziały), których własnością jest przesyłany sprzęt.

O powyższym zawiadomić należy zainteresowane urzędy, szkoły, zakłady i instytucje.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *W. Przybyłowicz.*

Kino objazdowe Legii Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 31 sierpnia 1936 r. Nr. IV. Szt. 7742/36).

Nr. O. 18854/36. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zezwala Legii Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich im. Gen. J. Sowińskiego w myśl okólnika Nr. 84 z dnia 30 września 1935 r. (I. Pol. 2474/35 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10, poz. 182[1]) na wyświetlanie filmów: „Zew Trembity“, „Na dalekiej północy“ i „Tajemnice Dziewiczej Puszczy“ we wszystkich szkolach Rzeczypospolitej na przeciąg roku szkol. 1936/37 pod warunkiem ścislego przestrzegania treści wspomnianego okólnika, a w szczególności pod warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa podczas wyświetlania filmów, sprawności w organizowaniu pokazów oraz posługiwania się taśmami filmowymi w zupelnie dobrym stanie. Zarazem Ministerstwo zaznacza, że zezwolenie niniejsze zgodnie z punktem 7 wymienionego okólnika, nie może być uważane za polecenie i w niczym nie ogranicza swobody kierow-

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1935 r., str. 391.

nictw i dyrekcyj szkół w dopuszczaniu powyższych filmów do wyświetlania w obrębie poszczególnych zakładów naukowych.

Naczelnik Wydziału: (–) *Dr. Wł. Zawistowski.*

Film „Pasteur".

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 9 września 1936 r. Nr. IV. Szt. 10436/36.

Nr. O. 19776/36. Ministerstwo W. R. i O. P. poleca uwadze film pt. „Pasteur", uznany przez Komisję Oceny Filmów za „dozwolony dla młodzieży od lat 10" oraz za „kształcący". Film ten nadaje się głównie dla młodzieży szkół średnich.

Liga Morska i Kolonialna.

Sprawozdanie za rok 1935/36 i program pracy na rok 1936/37 Sekcji Szkolnej Okręgu Lwowskiego Ligi Morskiej i Kolonialnej.

Nr. O. 17618/36. Zarząd Sekcji Szkolnej Okręgu Lwowskiego Ligi Morskiej i Kolonialnej we Lwowie (ul. Podlewskiego 1, II. p.) pismem z dnia 7 lipca 1936 r. L. dz. VIII/S. Szk. 1405/36 przesłał Kuratorium O. S. Lw. sprawozdanie z działalności w roku szkolnym 1935/35 oraz program prac na rok 1936/37.

W r. 1935/36 Zarząd Sekcji rozesłał do dyrekcyj szkół i inspektoratów szkolnych odezwę w sprawie organizowania kół szkolnych L. M. K.; z okazji rocznicy „Odzyskania dostępu do morza" zorganizował wystawę morską; urządził siłami młodzieży, zrzeszonej w kołach, akademię ku czci morza; w szeregu kól zorganizował odczyty z przeźroczami o morzu, Gdyni i handlu zamorskim; zorganizował zjazd opiekunów, prezesów, prezesek kół szkolnych, kurs kajakowy i żeglarski; w czerwcu b. r. odbyła się wycieczka kół L. M. K. nad morze, w której wzięło udział 130 młodzieży.

Na rok szkolny 1936/37 Zarząd przygotował ruchome biblioteczki dla szkół powszechnych i średnich, zorganizował wypożyczalnię aparatu projekcyjnego oraz przeźroczy, w czercu 1937 r. zostanie zorganizowana wycieczka młodzieży nad morze, oraz masowy kurs kajakowy i żeglarski. Z okazji zjazdu Pomorzo-znawczego będzie urządzona wystawa morska, w której wezmą udział koła szkolne L. M. K.

Na skutek wymienionego pisma Zarządu Okręgu zechcą Dyrekcje, Kierownictwa, szkól

1) zarządzić, by Koła Szkolne przesłały sprawozdania i karty rejestracyjne do Biura Okręgu Lwowskiego L. M. K., Lwów, Podleskiego 1, do dnia 15 października b. r., oraz

2) poprzeć akcję w kieruku rozwoju Kół Szkolnych, jeśli takie już istnieją, lub w kierunku organizacji Kół L. M. K. Składka członkowska w szkołach średnich zostaje obniżona do gr. pięciu, w szkołach powszechnych do 1 grosza.

Za każde nadesłane 10 groszy składki, po zatrzymaniu 10% na potrzeby Koła, Liga wysyła miesięcznik „Polska na Morzu".

Celem zorganizowania wystawy morskiej, wszystkie szkoły winny już zbierać eksponaty.

Podział administracyjny województwa tarnopolskiego.

W Tarnopolskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 2 września 1936 r. Nr. 9, poz. 80, został ogłoszony podział administracyjny województwa tarnopolskiego na powiaty, miasta, gminy wiejskie i gromady według stanu na dzień 1 sierpnia 1936 r.

Według tego podziału powiat 1) borszczowski tworzą miasta: Borszczów, Mielnica, Skała nad Zbruczem i 14 gmin wiejskich, 2) brodzki — miasto Brody i 8 gmin wiejskich, 3) brzeżański — miasta: Brzeżany, Kozowa i 9 gmin wiejskich; 4) buczacki — miasta: Buczacz, Barysz, Monasterzyska i 12 gmin wiejskich; 5) czortkowski — miasto Czortków i 10 gmin wiejskich; 6) kamionecki — miasta: Kamionka Strumiłowa, Busk i 8 gmin wiejskich; 7) kopyczyniecki — miasta: Kopyczyńce. Husiatyn, Chorostków i 9 gmin wiejskich; 8) podhajecki — miasto Podhajce i 12 gmin wiejskich; 9) przemyślański — miasta: Przemyślany, Gliniany i 9 gmin wiejskich; 10) radziechowski — miasta: Radziechów, Łopatyn i 9 gmin wiejskich; 11) skałacki — miasta: Skałat, Grzymałów, Podwołoczyska i 10 gmin wiejskich; 12) tarnopolski — miasta: Tarnopol, Mikulińce i 15 gmin wiejskich; 13) trembowelski — miasta: Trembowla, Budzanów i 8 gmin wiejskich; 14) zaleszczycki - miasta: Zaleszczyki, Tłuste Miasto i 8 gmin wiejskich; 15) zbaraski — miasto Zbaraż i 9 gmin wiejskich; 16) zborowski — miasta: Zborów, Pomorzany, Założce i 7 gmin wiejskich; 17) złoczowski — miasta: Złoczów, Olesko, Sassów i 12 gmin wiejskich.

Komisje egzaminacyjne dla naucz. szkół powszech.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego zamianował na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P, Nr. 28, poz. 258) oraz w myśl § 3 zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 14 grudnia 1928 r. Nr. I. 7702/28 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1929 Nr. 1 str. 19, poz. 3), zawierającego przepisy o praktycznym egzaminie na nauczyciela publicznych szkół powszechnych,

p. Władysława Wasilewskiego, nauczyciela 7 kl. publicznej szkoły powsz. w Stryju, członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej (rejon VIII) na resztę okresu tj. do końca grudnia 1937 r.

p. Romana Rypołowskiego, kierownika szkoły w Magierowie, p. Eustachego Ukraińskiego, kierownika szkoły w Bełzu, p. Jana Grelę, podinspektora szkolnego w Rawie Ruskiej, członkami Państ. Komisji Egzaminacyjnej w Sokalu (rejon IX)

Instytut Oświaty Dorosłych.

Instytut Oświaty Dorosłych przeprowadził się z ulicy Nowogrodzkiej 21 na ulicę Reja 9, dom Zrzeszenia Organizacyj Oświatowo Kulturalnych (dojazd tramwajami: 25, 17, 7). Telefon 8.78 03.

Wykluczenie uczniów.

Nr. II. 18638/36. Kuratorium O. S. Lw. zawiadamia, że Sztupler Majer, b. uczeń kl. VI Państwowego Gimnazjum XII we Lwowie. ur. dnia 24 sierpnia 1917 w Mińsku (Z. S. R. R), rel. mojżeszowej, nie może być przyjęty do żadnego zakładu, ani dopuszczony do egzaminu bez zezwolenia Kuratorium.

Uchwałą Rady Pedagogicznej Państ. Gimnazjum I w Samborze, Hammer Izrael, urodzony 4 grudnia 1915 r. w Samborze, religii mojżeszowej, uczeń klasy VII, został wykluczony z zakładu.

Książki, czasopisma.

Spis książek szkolnych i środków naukowych na rok szkolny 1936/37.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 78 z dnia 14 sierpnia 1936 r. (II. Pr. 5485/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7, poz. 131).

Zatwierdzam spisy książek szkolnych i środków naukowych dla szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących, podane w załącznikach.

Spisy te uwzględniają:

1) podręczniki, dostosowane do nowych programów i dozwolone do użytku w r. szkol. 1936/37 w klasach I i II szkół powszechnych wszystkich kategoryj, III, IV i V szkół powszechnych o 3 i więcej nauczycielach, VI i VII szkół o 5 i więcej nauczycielach, III i IV szkół o 1 i o 2 nauczycielach, VI szkół o 3 i 4 nauczycielach;

2) podręczniki, dostosowane do nowych programów i dozwolone do użytku w r. szk. 1936/37 w klasach I, II, III i IV gimnazjum według nowego ustroju;

3) podręczniki dla klas VII i VIII gimnazjum według dawnego ustroju, dozwolone po ogłoszeniu spisu na r. szk. 1935/36;

4) książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe dla uczniów i szkoły, a w zastosowaniu do szkoły powszechnej także książki pomocnicze dla nauczycieli, zatwierdzone po ogłoszeniu spisów na r. szk. 1935/36;

5) wskazania tych kategoryj podręczników, książek pomocniczych i środków naukowych, ogłoszonych w spisach na r. szk. 1935/36, które mogą być jeszcze używane w szkołach.

Minister W. R i O. P.: w z. (—) *Jerzy Ferek-Błeszyński.*

Spis książek szkolnych i nowych środków naukowych, dozwolonych do użytku w szkołach powszechnych na rok szkolny 1936/37, oraz spis książek pomocniczych dla nauczycieli.

I. Książki szkolne dla klas I i II szkół powszechnych o każdej liczbie nauczycieli, klas III, IV i V szkół powszechnych o 3 i więcej nauczycielach oraz klas VI i VII szkół powszechnych o 5 i więcej nauczycielach.

Religia rzymsko-katolicka.

Klasy I i II.

Nauka bez podręcznika.

Klasa III.

Ks. Dr. Z. Baranowski i Ks. Dr. J. K. Noryśkiewicz. Życie religijne. Podręcznik dla uczniów szkół powszechnych. Klasa III. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 1.00[1]).

Ks. dr. Adam Hausner, ks. dr. Franciszek Konieczny i ks. Franciszek Wójcik. Nauka religii rzymsko-katolickiej dla III klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 1.00.

Klasa IV.

Ks. Z. Bielawski. Nauka religii rzymsko-katolickiej dla niższych oddziałów szkół powszechnych. Wydanie 5. „Biblioteka Religijna". Lwów. 1931.

Ks. J. Boczar. Katechizm dla III i IV klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1931.

Ks. T. Bromboszcz. Katechizm katolicki dla wiernych i szkół. Nakład wydawcy. Katowice. 1924.

---

[1]) Podane w spisie ceny podręczników są obliczone wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Ks. W. Budzki. Nauka religii katolickiej dla III i IV klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1927.

Historia święta dla katolickich szkół powszechnych. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1932.

Ks. E. Krauze. Krótki katechizm wiary i obyczajów Kościoła rzymsko-katolickiego. Wydanie III. Wydawnictwo Księgarni Szkolnej. Włocławek.

Ks. biskup E. Likowski. Krótki katechizm rzymsko-katolicki. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1931.

Ks. J. Makłowicz. Nauka wiary i obyczajów dla niższych oddziałów szkół powszechnych. Nakład autora. Kołomyja. 1923.

Ks. St. Okoniewski, ks. L. Rankowski, ks. W. Mayer, ks. Ark. Lisiecki. Nauka religii rzymsko-katolickiej dla pierwszych czterech oddziałów szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1931.

Nowy katechizm dla dziatwy archidiecezyj gnieźnieńskiej i poznańskiej. Wydawnictwo Księgarni Spólki Pedagogicznej. Poznań. 1929.

Nowy katechizm dla archidiecezyj gnieźniejskiej i poznańskiej. Wydawnictwo Księgarni Spółki Pedagogicznej. Poznań. 1929.

Ks. W. Wolcz. Mała historia Starego i Nowego Przymierza. Dla szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakladu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1930.

Klasy IV, V.

Ks. T. Kowalewski. Obszerniejsza Historia Święta Starego Testamentu. Wydanie 18. Nakład B-ci Detrychów. Płock. 1927.

Pismo Święte. Wypisy, wydane z polecenia i z przedmową J. Em. ks. Kardynała Dalbora, Prymasa Polski. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1925.

Klasy V, VI.

Ks. Z. Bielawski. Dzieje biblijne Starego i Nowego Przymierza dla niższych klas szkół średnich i dla wyższych oddziałów szkół powszechnych. „Biblioteka Religijna". Lwów. 1931.

Ks. W. Kalinowski. Katechizm rzymsko-katolicki (większy) dla szkół średnich i wyższych oddziałów szkół powszechnych. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1930.

Ks. T. Kowalewski. Nauka wiary i moralności katolickiej. Wydanie 10. Nakład Braci Detrychów. Płock. 1930.

Ks. T. Kowalewski. Katechizm rzymsko- katolicki dla dzieci przystępujących do Spowiedzi i Komunii św. Kurs wyższy. Wydanie 13. Nakład autora. Płock.

Ks. T. Kowalewski. Obszerniejsza Historia Święta albo Biblijna Nowego Testamentu. Wyd. 21. Nakład B-ci Detrychów. Płoc. 1930.

Nowa Historia Biblijna Diecezjalna. Skład główny w Księgarni Spółki Pedagogicznej. Poznań. 1931.

J. Szuster. Dzieje biblijne Starego i Nowego Przymierza. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1931.

Większy katechizm rzymsko-katolicki Archidiecezji Lwowskiej obrz. łac. Wydanie 4. „Biblioteka Religijna". Lwów. 1930.

Klasa VI.

Ks. Naskręcki. Liturgika. Kronika Rodzinna. Warszawa. 1930.

Klasa VII.

Ks. R. Archutowski. Krótki zasys historii Kościoła katolickiego. Podręcznik szkolny. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1931.

Ks. J. Boczar. Dzieje Kościoła katolickiego. Wydanie 13. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1931.

Ks. W. Gadowski. Krótka historia Kościoła katolickiego. Nakład J. Pisza. Tar nów. 1925.

Religia ewangelicko-augsburska.

Klasa I.

Nauka bez podręcznika.

Klasy II, III.

Mały katechizm dr. M. Lutra. Objaśnił ks. Al. Schoeneich. Wydanie 4. Nakład Z. Manitiusa. Łódź. 1920.

L. Wangemann. Historie biblijne. Wydanie 4. Nakład W. Mietkego. Warszawa. 1913.

Klasa IV.

Historie biblijne. Warszawa. 1886.

Mały katechizm dr. M. Lutra. Objaśnił ks. Al. Schoeneich. Wydanie 4. Nakład Z. Manitiusa. Łódź. 1920.

Klasy V, VI, VII.

Historie biblijne dla młodzieży. Warszawa. 1886.

P. Hulka-Laskowski. Historia biblijna Starego i Nowego Testamentu. Nakład Zboru Ewangelicko - Augsburskiego w Warszawie.

Mały katechizm dr. M. Lutra. Objaśnił ks. Al. Schoeneich. Wydanie 4. Nakład Z. Manitiusa. Łódź. 1920.

Religia ewangelicko-reformowana.

KLASA I.

Nauka bez podręcznika.

Klasy II, III, IV.

Historie biblijne, opowiedziane dla młodzieży. Nakład W. Mietkego. Warszawa.

X. F. Jeleń. Mały katechizm dla dzieci chrześcijańskich wyznania ewangelicko reformowanego. Wyd. 3. Skład główny w Kanc. Kośc. Kalw., Warszawa, Leszno 20. Nakład Zboru Reformowanego.

Klasy V, VI, VII.

Historie biblijne, opowiedziane młodzieży. Warszawa. Nakład W. Mietkego.

X. W. Semadeni, X. Skierski i A. Woyde. Katechizm większy. Nakład Zboru Reformowanego. Warszawa. 1920.

Religia mojżeszowa.

S. M. Dubnow. Krótka historia Żydów. Wydanie VII. Część I. Historia biblijna. Nakład L. Kozaka. Warszawa. 1924.

R. Gutman. Ilustrowane opowiadania biblijne dla dzieci. Część I. Warszawa. 1932.

R. Gutman. Ilustrowane opowiadania biblijne dla dzieci. Część II. Warszawa. 1932.

R. Gutman. Ilustrowane opowiadania biblijne dla klasy trzeciej szkół powszechnych. Warszawa. 1935.

R. Gutman. Ilustrowane opowiadania biblijne dla klasy czwartej szkół powszechnych. Warszawa. 1936.

P. Kantorowicz. Dzieje ludu izraelskiego. Tekst hebrajski z przekładem polskim podług S. Dankowicza, D. Neufelda, dr. Cylkowa i S. Szenhaka. Wydawnictwo Kantorowicza. Warszawa. 1926.

B. König. Pierwsza Księga Biblii. Nakład autora. Lwów. 1927.

H. Kramer. Wyimki z Tory I i II Księgi mojżeszowej. Część I dla kl. VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo H. Kramera. Stanisławów. 1930.

A. Prużański. Dzieje biblijne i legendy. Część I. Od stworzenia świata do śmierci Mojżesza. Wydawnictwo E. Gitlina. Warszawa. 1928.

A. Prużański. Dzieje biblijne i legendy z ilustracjami, dla żydowskiej młodzieży szkolnej. Część II. Od śmierci Mojżesza do panowania pierwszego króla w Izraelu. Wydawnictwo E. Gitlina. Warszawa. 1928.

D. Rosenman. Biblia dla młodzieży szkół średnich i wydziałowych. Zeszyt I i II. Kraków.

L. Schächner. Dzieje Żydów. Część I. (Od powrotu z niewoli babilońskiej do upadku drugiej świątyni). Podręcznik do nauki religii mojżeszowej na klasę (oddział) V szkół powszechnych w Polsce. Nakład Związku Nauczycieli rel. mojżesz. szk. powsz. w Polsce. Lwów. 1926.

N. Schipper. Dzieje Żydów w Polsce. Część I. Wyd. I. Nakład autora. Lwów. 1926.

H. Sondheimer, I. Planer. Nauka religii na podstawie historii. Część I. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów.

H. Sondheimer. Nauka religii na podstawie historii. Część II. Nakład H. Zwechera. Tarnów.

S. Spitzer. Historia biblijna oraz zasady wiary i moralności. Część I, II i III. Nakład autora. Kraków.

S. Spitzer. Zdrój życia. Zasady wiary i moralności na podstawie Pisma Świętego. Część I. Wydanie 3. Nakład autora. Kraków. 1928.

S. Spitzer. Dzieje biblijne. Część I i II. Nakład autora. Kraków.

S. Spitzer. Dzieje biblijne, tj. Pięcioksiąg Mojżesza z nauką wiary i moralności dla młodzieży szkół powszechnych. Część I. Wyd. 5. Nakład autora. Kraków. 1929.

N. Szyper i N. Schipper. Zbiór modlitw dla szkół ludowych i wydziałowych z dodatkiem modlitwy na Nowy Rok. Nakład autorów. Lwów.

N. Szyper. Opowiadania i nauki z dziejów biblijnych dla dziatwy izraelickiej Część I. Nakład N. Schippera. Lwów.

N. Szyper. Opowiadania i nauki z dziejów biblijnych dla młodzieży izraelickiej. Część II. Nakład autora. Lwów.

N. Szyper. Opowiadania i nauki z dziejów biblijnych dla młodzieży izraelickiej. Część III i IV. Nakład N. Schippera. Lwów.

N. Szyper. Dzieje Żydów. Część V. Wydanie I. Nakład autora. Lwów.

N. Szyper. Dzieje Żydów. Część VI. Wydanie I. Nakład autora. Lwów. 1912.

M. Tauber i J. Wajngarten. Mała historia biblijna. Dla drugiego oddziału szkół powszechnych. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Szkoła". Warszawa. 1931.

M. Tauber i J. Wajngarten. Mała historia biblijna. Dla trzeciego oddziału szkół powszechnych. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Szkoła". Warszawa. 1931.

M. Tauber i J. Wajngarten. Mała historia biblijna. Dla czwartego oddziału szkół powszechnych. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Szkoła". Warszawa. 1931.

M. Tauber i J. Wajngarten. Mała historia Żydów. Dla piątej klasy szkół powszechnych. Podręcznik nauki religii mojżeszowej. Wydanie 3. Nakład autorów. Warszawa. 1935.

E. D. Terner. Nauka religii mojżeszowej na podstawie modlitw. Wydanie III. Nakład autora. Lwów. 1925.

H. Zwecher. Zbiór modlitw dla młodzieży szkolnej.. Nakład autora. Tarnów.

H. Zwecher. Nauka religii. Część I. Zeszyt I i II. Nakład autora. Tarnów. 1926.

Język polski.

Klasa I.

Elementarze:

St. Dobraniecki, B. Kubski, M. Katarbiński, E. Zarembina. Elementarz. (Metoda wyrazowa). Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 0.60.

M. Falski. Elementarz. (Metoda wyrazowa). Dla I klasy szkół miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0.60.

B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Elementarz. (Metoda zdaniowa). Wydanie II. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 0.60.

Klasa II.

Czytanki:

Dla szkół wiejskich.

B. Kubski, M. Kotarbiński i E. Zarembina. Czytanka dla II klasy wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1.10.

A. Mikulski i J. Saloni. W Lipkach. Czytanki dla II klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł 1.10.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska. Nasza wieś. Czytanka polska. Dla II klasy szkół powszechnych wiejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.10.

Dla szkół miejskich.

M. Falski. Czytanka dla II klasy szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.10.

B. Kubski, M. Kotarbiński i E. Zarembina. Czytanka dla szkół powszechnych. Część I. Dla drugiej klasy. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 1.10.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska. Nasze miasto. Czytanka polska dla II klasy szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.10.

J. Żłobicka. Czytania. Część I dla II klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 1.10.

Klasa III.

Czytanki:

Dla szkół wiejskich.

B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Czytanka. Dla III klasy wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1.10.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska Wieś i miasto. Czytanka polska dla III klasy szkół powszechnych wiejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.10.

Dla szkół miejskich.

B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Czytanka dla III klasy miejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1.10.

St. Tync, J. Gołąbek i M. Dynowska. Miasto i wieś. Czytanka polska dla III

klasy szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów- Warszawa. 1934. Cena zł. 1.10.

Klasa IV.

Czytanki:

H. Grotowska, M. Gutry, Z. Klingerowa. Czytanka polska. Dla IV klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.50.

B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Czytanka dla IV klasy miejskich i wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1.50.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska. U progu Polski. Czytanka polska dla IV klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.50.

Klasa V.

Czytanki:

J. Balicki i St. Maykowski. Pieśń o ziemi naszej. Podręcznik nauki języka polskiego na V klasę szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł 1.90.

H. Grotowska i Z. Klingerowa. Czytanka polska dla V klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1.90.

St. Tync, J. Gołąbek i Z. Nowakowski. Piękna nasza Polska cała. Czytanka polska dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.90.

Lektura uzupełniająca:

Wł. Anczyc. Przypadki Robinsona Kruzoe. Str. 383. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4.00.

H. Andersen. Baśnie. (Brzydkie kaczątko. Słowik. Żołnierz ołowiany. Królowa śniegu. Dziewczynka z zapałkami). Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.70.

H. Andersen. Baśnie. Wybór. Str. 86. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0.80.

H. Bobińska. Tajemnica Romka. Str. 90. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Cena zł 1.50.

H. Boguszewska. Czerwone węże. Str. 58. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.90.

A. Domańska. Historia żółtej ciżemki. Powieść z czasów panowania Kazimierza Jagiellończyka. Str. 337. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4.00.

H. Górska. O Księciu Gotfrydzie, rycerzu gwiazdy wigilijnej. Str. 172. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów. Cena zł 2.60.

J. Grabowski. Puc, Bursztyn i Goście. Wyd. II. Str. 96. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. Cena zł 2.30.

Al. Janowski. Nasz plac. Str. 136. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 2.00.

R. Kipling. Riki-Tiki-Tavi.

M. Konopnicka. O krasnoludkach i sierotce Marysi. Stron 251. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 5.80.

J. Korczak. Sława. Str. 91. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1.20.

Fr. Molnar. Chłopcy z Placu Broni. Przekład J. Mortkowiczowej. Str. 172. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2.50.

G. Morcinek. Dzieje węgla. Str. 61. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.90.

G. Morcinek. Łysek z pokładu Idy. Str. 37. Biblioteka Szkoły Powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 0.50.

Z. Nowakowski. Puhar Krakowa. Str. 64. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 1.00.

F. A. Ossendowski. Życie i przygody małpki. Str. 228. Wydawnictwo Książnicy Atlas.

Br. Ostrowska. Bohaterski Miś, czyli przygody pluszowego niedźwiadka na wojnie. Str. 143. Biblioteka „Iskier". Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 1.60.

J. Porazińska. Jaś i Kasia. Str. 21. Wydawnictwo Naszej Księkarni. Warszawa. Cena zł 2.50.

J. Porazińska. Wesoła gromada. Str. 160. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 3.00.

W. Sieroszewski. Dary wiatru północnego. Str. 201. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 3.00.

J. Svensson. Czółnem przez morze. Str. 181. Wydawnictwo Księży Jezuitów. Kraków. Cena zł 1.50.

E. Szelburg-Zarembina. Tajemnica Czeremoszu. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.00.

E. Szelburg-Zarembina. Zuch Str. 142. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. Cena zł 3.20.

E. Szelburg-Zarembina. Rzemieślniczek Wędrowniczek. Str. 70. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. Cena zł 2.00.

G r a m a t y k i:

J. Dańcewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 0.45.

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych dla klasy V szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0.55.

Z. Klemensiewicz. Język polski — pogadanki i ćwiczenia gramatyczne. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1933. Cena zł 0.60.

St. Szober. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania — Ćwiczenia — Wykład). Kl. V. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1933. Cena zł 0.60.

Ćwiczenia ortograficzne:

Książki, dostosowane do zasad nowej pisowni, będą ogłoszone w czasie późniejszym.

Klasa VI.

Czytanka:

J. Balicki i St. Maykowski. Okno na świat. Szósty rok nauki języka polskiego w szkołach powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1.90.

H. Grotowska, Z. Klingerowa. Czytanka polska dla VI klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.90.

Lektura uzupełniająca:

E. Amicis. Serce. Przekład Marii Konopnickiej. Str. 402. Wydanie popularne. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4.00.

H. Beecher-Stowe. Chata wuja Toma. Str. 258. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.00.

E. Berthet. Młodzież w pięciu częściach świata. Str. 136. Wydawnictwo M. Arcta. Cena zł 1.20.

H. F. Burnett. Tajemniczy ogród. Str. 295. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.20.

M. Dąbrowska. Marcin Kozera. Str. 85. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1.20.

K. Giżycki. Przez knieje i stepy. Przygody chłopców polskich na Syberii i w Mongolii. Str. 370. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Wilno-Lublin. Cena zł 7.00.

A. Gjems-Selmer. Nad dalekim cichym fiordem. Str. 147. Przekł. J. Mortkowiczowej. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2.00.

W. Gomulicki. Wspomnienia niebieskiego mundurka. Str. 303. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.20.

H. Grotowska. Mechanik Jur. Str. 44. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. Cena zł 0.90.

R. Kipling. Pierwsza księga dżungli. Str. 255. Nakład Wydawnictwa Polskiego. Poznań. Cena zł 6.00.

R. Kipling. Druga księga dżungli. Str. 297. Nakład Wydawnictwa Polskiego. Poznań. Cena zł 6.00.

K. Konarski. Musi być. Str. 157. Obrazki z powstania 1863 roku. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. Cena zł 3.20

K. Konarski. Tajemnica zegara królewskiego. Str. 220. Biblioteka Iskier. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 4.00.

P. Linel. Pierwsze pomysły wielkiego wynalazcy. Str. 45. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 070.

J. Meissner. Żwirko i Wigura. Załoga RWD. Str. 63. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.80.

G. Morcinek. Duńskie serce. Str. 58. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.80.

G. Morcinek. Ludzie są dobrzy. Str. 268. Wydawnictwo Biblioteki Polskiej. Warszawa. Cena zł 3.50.

G. Morcinek. Narodziny serca. Str. 223. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4.00.

K. Muszałówna. Pod olimpijskim sztandarem. Str. 67. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.90.

H. Naglerowa. Ludzie prawdziwi. Str. 64. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 0.90.

F. A. Ossendowski. W krainie niedźwiedzi. Str. 76. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 1.00.

B. Pawłowicz. Franek na szerokim świecie. Str. 159. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. Cena zł 3.20.

A. Pohoska. Syn Kujaw. (Jan Kasprowicz). Str. 71. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 1.00.

W. Przyborowski. Bitwa pod Raszynem. Str. 176. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.50.

K. Rosinkiewicz. Sam. Str. 238. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 3.50.

H. Sienkiewicz. W pustyni i w puszczy. Str. 508. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 4.20.

W. Sieroszewski. Wśród kosmatych ludzi. Str. 109. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 1.20.

F. Sławoj-Składkowski. Gdzie widziałem Komendanta, nim Polskę wywalczył. Str. 53. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.00.

S. O. Thompson. Joch. Dzieje małego niedźwiedzia. Przetł. M. Arct-Golczewska. Str. 30. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 0.50.

H. Zakrzewska. Pojednanie. Opowieść o niedźwiedziu tatrzańskim. Str. 228. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 5.40.

M. J. Zaleska. Młody wygnaniec. Przygody wśród puszcz i stepów amerykańskich. Oprac. według R. Rotha. Str. 391. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5.00.

E. Szelburg-Zarembina. Dom wielki jak świat. Str. 77. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.90.

Z. Żurakowska. Pójdziemy w świat. Str. 90. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1.20

Gramatyki:

J. Dańcewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VI klasy szkoły powszechnej. Lwów. Zakład Narodowy im. Ossolińskich. 1934. Cena zł 0.45.

H. Gaertner. Mowa polska. Poręcznik do ćwiczeń językowych. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0.40.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0.55.

St. Szober. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania — Ćwiczenia — Wykład). Klasa VI. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 0.55.

Ćwiczenia ortograficzne:

Książki, dostosowane do zasad nowej pisowni, będą ogłoszone w czasie późniejszym.

Klasa VII.

Czytanka:

J. Balicki i St. Maykowski. Niesiemy plon. Siodmy rok nauki języka polskiego w szkołach powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1.90.

Lektura uzupełniająca:

Wybór z pism Marszałka Józefa Piłsudskiego.

H. Boguszewska. Dzieci znikąd. Str. 60. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszwa. Cena zł 0.80.

H. Boguszewska. Za zielonym wałem. Str. 137. Biblioteka Młodzieży. Przymierze z Książką. Wydawnictwo B-ci Drapczyńskich. Warszawa. Cena zł 1.50.

M. Dąbrowska. Przyjaźń. Opowiadanie. Str. 80. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Cena zł 1.20.

K. Dickens. Dawid Copperfield. (Wydanie dla młodzieży). Str. 241. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 3.20.

B. Dyakowski. Badacz dalekiej północy. Str. 90. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 2.00.

H. Górska. Chłopcy z ulic miasta. Str. 88. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.00.

H. Górska. Nad czarną wodą. Str. 213. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 3.00.

J. Kaden-Bandrowski. Nad brzegiem wielkiej rzeki. Str. 55. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 1.00.

J. Kaden-Bandrowski. Wyprawa wileńska.

J. Kaden-Bandrowski. Podpułkownik Lis-Kula.

M. Konopnicka. Dym. Str. 15. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.35.

J. Kossowski. Nafta... Nafta... Nafta. Str. 78. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.00.

M. B. Lepecki. Od Sybiru do Belwederu. (Fragment z życia Marszałka Piłsudskiego). Str. 72. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł 1.50.

Wł. Łoziński. Oko proroka czyli Hanusz Bystry i jego przygody. Str. 321. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Cena zł 3.00.

K. Makuszyński. Panna z mokrą głową. Str. 210. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5.00.

K. Makuszyński. Skrzydlaty chłopiec. Str. 233. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5.00.

J. Meissner. Szkoła orląt. Str. 288. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa.

G. Morcinek. W zadymionym słońcu. Str. 58. Polska i świat wspóczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zl 0.90.

E. Orzeszkowa. „A. B. C.". Str. 38. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej — 12. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.60.

J. Osińska. Na Jamboree. Str. 71. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszwa. Cena zł 0.90.

F. A. Ossendowski. Mocni ludzie. Str. 190. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł. 3.20.

F. A. Ossendowski. W dżungli polskiej. Str. 256. Warszawa. Cena zł 3.50.

J. Piłsudski. Ulina mała. Str. 119. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.50.

B. Prus. Antek. Str. 40. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.50.

B. Prus. Na wakacjach. Katarynka. Str. 28. Biblioteczka Uniwersytetów Ludo-

wych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.50.

M. Rodziewiczówna. Dewajtis. Str.336. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6.00.

M. Rodziewiczówna. Lato leśnych ludzi. Str. 260. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6.00.

W. Sieroszewski. Wśród lodów. Str. 74. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 1.20.

W. Sieroszewski. Ptaki przelotne. Str. 52. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 1.20.

F. Sławoj-Składkowski. Meldunki u Komendanta. Str. 71. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł. 1.00.

M. Zaruski. Żaglowym jachtem przez Bałtyk. Str. 38. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 0.60.

St. Żeromski. Echa leśne. Str. 24. Wydawnictwo J.Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0.50.

Gramatyki:

J. Dańcewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 0.45.

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 0.60.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Najważniejsze wiadomości gramatyczne z ćwiczeniami i wybór tekstów gwarowych. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 0.60.

St. Szober. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania — Ćwiczenia — Wykład). Klasa VII. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł 0.60.

Historia.

Klasa V.

Podręczniki:

Wł. Jarosz. Opowiadania z dziejów ojczystych. Dla V klasy szkół powszechnych. Część pierwsza. Do czasów saskich. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł 1.50.

H. Pohoska i M. Wysznacka. Z naszej przeszłości. Podręcznik do nauki historii. Dla V klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i „Naszej Księgarni". Warszawa. 1933. Cena zł 1.50.

J. Schönbrenner. Dzisiaj i dawniej na ziemiach polskich. Historia Polski. Dla

V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1934. Cena zł 1.50.

Klasa VI.

Wł. Jarosz i Ad. Kargol. Opowiadania z dziejów ojczystych. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł. 1.50.

H. Pohoska i M. Wysznacka. Z naszej przeszłości. Podręcznik do nauki historii. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i „Naszej Księgarni" Warszawa. 1934. Cena zł 1.50.

J. Schönbrenner. Dzisiaj i dawniej na ziemiach polskich. Historia Polski. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1934. Cena zł 1.50.

Klasa VII.

St. Gebert. Obywatel polski. Podręcznik historii. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.10.

Wł. Jarosz. Historia. Podręcznik na VII klasę szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1.10.

H. Pohoska i M. Wysznacka. Z naszej teraźniejszości. Podręcznik do nauki historii. Dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i Naszej Księgarni. Warszawa. 1936. Cena zł 1.10.

Geografia i nauka o przyrodzie.

Klasa III.

Książki pomocnicze:

Dla szkół wiejskich.

H. Gnoińska, M. Librachowa. Moja wieś. Przyroda i geografia dla III klasy szkół powszechnych. Zeszyt ucznia. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.10.

J. Wuttkowa, Z. Zalewska, G. Wuttke. Poznaj swoją wieś. Przyroda i geografia dla kl. III szkoly powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł 1.00.

Dla szkół miejskich.

H. Gnoińska — M. Librachowa. Moje miasto. Przyroda i geografia dla III klasy miejskich szkół powszechnych. Zeszyt ucznia. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1936. Cena zł 1.00.

J. Wuttkowa, Z. Zalewska, G. Wuttke. Poznaj swoje miasto. Przyroda i geografia dla kl. III szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł 1.00.

Klasa IV.

P o d r ę c z n i k i:

D. Gayówna, J. Łysakiewiczówna. Przyroda i geografia. Dla IV klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.40.

J. Wernerowa. Poznajmy przyrodę i nasz kraj. Podręcznik dla klasy IV szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. 1935. Cena zł 1.40.

Geografia.

Klasa V.

P o d r ę c z n i k i:

K. Bzowski. Geografia. Dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. 1933. Cena zł 1.60.

T. Radliński i G. Wuttke. Geografia. Kurs klasy V. Warszawa. 1933. Cena zł 1.60.

Klasa VI.

A. Mąlicki, J. Piątkowski, F. Uhorczak. Geografia dla VI klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1.60.

St. Niemcówna i St. Pawłowski. Geografia. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.55.

T. Radliński i G. Wuttke. Geografia. Ziemia i jej mieszkańcy. Kurs klasy VI szkoły powszechnej. Warszawa. Cena zł 1.60.

Klasa VII.

M. Janiszewski, G. Wuttke. Geografia gospodarcza Polski. Dla klasy VII szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska" Warszawa. 1935. Cena zł 1.20.

A. Malicki, J. Piątkowski, W. Zinkiewicz. Jak pracujemy w Polsce. Podręcznik do nauki geografii. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.20.

K s i ą ż k i p o m o c n i c z e i m a p y, u z u p e ł n i a j ą c e p o d r ę c z n i k i.

M. Janiszewski. Fizyczna mapa Polski. Podziałka 1:2 000 000. Nakład „Naszej Księgarni" Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa. 1934. Cena zł 0.90.

E. Romer. Europa. Mapka polityczna. Podziałka 1:5 000 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

E. Romer. Mały atlas geograficzny. Wydanie 12. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.90.

E. Romer i T. Szumański. Polska fizyczna. Podziałka 1:2 500 000. Wydanie z r. 1936. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa.

E. Romer. Polska fizyczna. Podziałka 1:5 000 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

E. Romer i T. Szumański. Polska. Mapa fizyczna. Podziałka 1:1 250 000. Wraz ze słowniczkiem nazw topograficznych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

E. Romer. Ziemia i człowiek w Polsce. Atlas geograficzny dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

Nauka o przyrodzie.

Podręczniki:

Przyroda żywa.

Klasa V.

B. Dyakowski. Przyroda żywa. Dla klasy V szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1.10.

D. Gayówna. Podręcznik do nauki o przyrodzie żywej. Dla klasy V szkoły powszechnej. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1933. Cena zł 1.20.

Klasa VI.

St. Feliksiak, J. Kołodziejczyk, J. Wernerowa. Poznawajmy przyrodę. Podręcznik dla klasy VI szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1.20.

Klasa VII.

K. Mitkiewicz. Nauka o zdrowiu. Podręcznik dla VII kl. szkoły powszechnej. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935. Cena zł 1.20.

J. Radomski, T. Mul, S. Tołpa. Nauka o człowieku łącznie z higieną. Podręcznik do nauki przyrody żywej i higieny dla klasy VII szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1.20.

Przyroda martwa.

Klasa V.

Al. Dmochowski i St. Ziemecki. Nauka o przyrodzie nieożywionej. (Martwej Dla klasy V szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni K. Rutskiego w Wilnie Cena zł 1.00.

W. Żłobicki i K. Adwentowski. Wiadomości z fizyki i chemii dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 1.00.

Klasa VI.

Al. Dmochowski i St. Ziemecki. Przyroda nieożywiona. (Martwa). Dla klasy VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni K. Rutskiego. Wilno. Cena zł 1.00.

Klasa VII.

A. Dmochowski i St. Ziemecki. Przyroda nieożywiona (martwa) dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakładem Księgarni Kazimierza Rutskiego. Wilno. Cena zł 1.10.

M. Sobolewski. Przyroda martwa. Podręcznik dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.10.

Wł. Żłobicki i K. Adwentowski. Przyroda martwa. Dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1.10.

Przyroda żywa i martwa.

Klasa VI.

D. Gayówna, Wł. Żłobicki i K. Adwentowski. Podręcznik do nauki o przyrodzie żywej i martwej. Dla klasy VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego, Lwów i „Naszej Księgarni“, Warszawa. 1934. Cena zł 2.10.

Arytmetyka z geometrią.

Klasa I.

St. Durek i W. Lewicki. Rachunki dla pierwszego oddziału szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 0.70.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa I. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1933. Cena zł 0.70.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki dla I klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1933. Cena zł 0.70.

Klasa II.

St. Durek i W. Lewicki. Rachunki dla II oddziału szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1933. Cena zł 1.00.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa II. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1933. Cena zł 1.00.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki. Dla II klasy szkoły powszechnej. Wydanie drugie zmienione. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0.90.

Klasa III.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa III. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 0.90.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki. Dla III klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0.90.

J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka. Dla III klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 0.90.

Klasa IV.

Z. Chwiałkowski, W. Schayer. Rachunki. Dla IV klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.10.

A. M. Rusiecki i A. Zarzecki. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa IV. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł 1.10.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki. Dla IV klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.10.

J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka i geometria. Dla IV klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1.10.

Klasa V.

S. Banach, W. Sierpiński i W. Stożek. Arytmetyka i geometria. Dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1933. Cena zł 1.60.

B. Bielecki i W. Krasiński. Arytmetyka i geometria. Tom I. Dla V klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 1.60.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa V. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1933. Cena zł 1.60.

J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka i geometria dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1933. Cena zł 1.60.

Klasa VI.

S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. Arytmetyka i geometria. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.40.

Br. Bielecki i Wł. Krasiński. Arytmetyka i geometria. Tom. II. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1.50.

Z. Chwiałkowski. Arytmetyka z geometrią. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1.50.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa VI. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł 1.50.

Klasa VII.

S. Banach, W. Sierpiński i W. Stożek. Arytmetyka i geometria dla VII klasy

szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.50.

Br. Bielecki i Wł. Krasiński. Arytmetyka i geometria. Tom III. Dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1.50.

Z. Chwiałkowski, W. Schayer. Arytmetyka z geometrią dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.50.

Śpiew i muzyka.

Klasa V.

K. Hławiczka i W. Lachman. I zanućmy pieść wesoło. Książka pomocnicza dla V oddziału szkoły powszechnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1935. Cena zł 1.20.

Klasa VI.

K. Hławiczka, F. Rybicki, St. Wysocki. Leć pieśni w dal. Podręcznik nauki śpiewu dla kl. VI szkół powszechnych. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1936. Cena zł. 1.40.

II. Podręczniki dla klas III i IV szkół powszechnych o 1 i o 2 nauczycielach.

W roku szkolnym 1936/37 można używać książek, wymienionych powyżej w dziale I, zgodnie ze wskazaniami dla poszczególnych klas i możliwości organizacyjnych, zawartymi w instrukcji programowej na ten rok.

Język polski.

Klasa III.

B. Kubski i St. Dobraniecki. Na zagonie. Czytanki polskie oraz ćwiczenia słownikowe, ortograficzne i gramatyczne dla III klasy szkoły powszchnej I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1.10.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska. Czytanki polskie dla III klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.10.

St. Wiącek. Czytanki i ćwiczenia. Podręcznik do nauki języka polskiego dla kl. III szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydanie II. Nakładem „Naszej Księgarni". Warszawa. 1936. Cena zł 1.10[1]).

---

[1]) Na podstawie okól. Min. W. R. i O. P. Nr. 84 z dnia 9 września 1936 r. (II Pr. 6197/36).

Klasa IV.

Czytanki wraz z ćwiczeniami:

B. Kubski i St. Maykowski. Światło w chacie. Podręcznik do nauki języka polskiego dla IV klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A — oraz J. Dańcewiczowa. Wiadomości gramatyczne dla IV klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1.40[2]).

St. Tync i J. Gołąbek. Czytanki polskie dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.40.

St. Wiącek. Ćwiczenia opracowali: Stanisław Szober i Teofil Szczerba. Czytanki i ćwiczenia. Podręcznik do nauki języka polskiego dla kl. IV szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1936. Cena zł 1.40.

Lektura uzupełniająca

(Gwiazdką * oznaczono książki trudniejsze, nadające się najbardziej dla trzeciego rocznika).

Książki, związane ściśle z kursem A:

A. Domańska. Historia żółtej ciżemki. Powieść z czasów panowania Kazimierza Jagiellończyka. Str. 337. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4.00.

Fr. Molnar. Chłopcy z Placu Broni. Str. 172. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2.50.

G. Morcinek. Ludzie są dobrzy. * Str. 267. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa.

G. Morcinek. Łysek z pokładu Idy. Str. 37. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 0.50.

A. F. Ossendowski. Życie i przygody małpki. Str. 228. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

J. Porazińska. Wesoła gromada. Str. 160. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 3.00.

W. Przyborowski. Bitwa pod Raszynem. Str. 176. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.50.

H. Sienkiewicz. W pustyni i w puszczy. Str. 508. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zl 3.00.

F. Sławoj-Składkowski. Meldunki u Komendanta. * Str. 71. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.00.

---

[2]) Na podstawie „sprostowania" Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 162.

E. Zarembina. Ogród króla Marcina. Str. 99. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.

A. Żabińska. Jak białowieskie rysice zostały warszawiankami. Str. 56. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. Cena zł 1.00.

Inne książki, z których nauczyciel może wybierać zależnie od toku i zainteresowania uczniów:

W. Anczyc. Przypadki Robinsona Kruzoe. Str. 383. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4.00.

H. Beecher-Stowe. Chata wuja Toma. Str. 258. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.00.

E. Berthet. Młodzież w pięciu częściach świata. Str. 136. Wydawnictwo M. Arcta. Cena zł 1.20.

H. Boguszewska. Czerwone węże. Str. 58. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.90.

M. Dąbrowska. Marcin Kozera. * Str. 85. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1.20.

H. Grotowska. Mechanik Jur. * Str. 44. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. Cena zł 0.90.

H. Januszewska. Zgóry na Mazury! Str. 53. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Bluszcz". Warszawa.

K. Konarski. Musi być. Obrazki z powstania 1863 roku. * Str. 157. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. Cena zł 3.20.

M. Konopnicka. Dym. * Str. 15. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 1. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.35.

M. Konopnicka. O krasnoludkach i o sierotce Marysi. Str. 251. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 5.80.

M. B. Lepecki. Od Sybiru do Belwederu. (Fragment z życia Marszałka Piłsudskiego). * Str. 72. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł 1.50.

K. Makuszyński. Skrzydlaty chłopiec. Str. 233. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5.00.

J. Meissner. Szkoła orląt. * Powieść. Str. 288. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa.

J. Meissner. Żwirko i Wigura. Załoga RWD. * Str. 63. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.80.

L. M. Montgomerry. Ania z zielonego wzgórza. * Str. 293. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 4.00.

E. Orzeszkowa. A.. B... C... * Str. 38. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych

i Młodzieży Szkolnej — 12. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.60.

F. A. Ossendowski. Mocni ludzie. * Str. 190. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

F. A. Ossendowski. W krainie niedźwiedzi. Str. 74. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 1.00.

Br. Ostrowska. Bohaterski Miś, czyli przygody pluszowego niedźwiadka na wojnie. Str. 143. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 1.60.

B. Pawłowicz. Franek na szerokim świecie. Str. 159. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. Cena zł 3.20.

J. Piłsudski. Ulina Mała. * Str. 119. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 1.50.

B. Prus. Antek. * Str. 40. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.50.

H. Sienkiewicz. Pójdźmy za nim! * Str. 47. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 5. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Kraków. Cena zł 0.75.

W. Sieroszewski. Ptaki przelotne. * Str. 52. Wydawnictwo Tow. Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 1.20.

W. Sieroszewski. Wśród lodów. * Str. 74. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 1.20.

F. Sławoj-Składkowski. Gdzie widziałem Komendanta, nim Polskę wywalczył? * Str. 53. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.00.

J. Svensson. Czółnem przez morze. Str. 181. Wydawnictwo Księży Jezuitów. Kraków.

M. I. Zaleska. Wesele Zięby. Str. 51. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. Cena zł 1.50.

E. Szelburg-Zarembina. Tajemnica Czeremoszu. Str. 71. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.00.

Historia.

Klasa IV.

Wł. Martynowiczówna. Historia dla IV klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1.10.

Geografia i nauka o przyrodzie.

Klasa III.

W. Daszewska i J. Szpotańska. Wspólną pracą. Przyroda — geografia. Dla klasy III szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni M. Arcta. Warszawa. 1936. Cena zł 1.00.

D. Gayówna, H. Gnoińska, M. Librachowa i J. Łysakiewiczówna. Przyroda i geografia na klasę III szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 1.00.

Klasa IV.

J. Michałowska i A. Wiszniewska. Wiadomości z przyrody i geografii dla IV klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.10.

A. Dmochowski, St. Ziemecki, M. Szczawińska, J. Wernerowa. Nauka o przyrodzie i o ziemi. Przyroda i geografia dla klasy IV szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni M. Arcta, Warszawa i Księgarni M. Rutskiego, Wilno. 1936. Cena zł 1.10.

Arytmetyka z geometrią.

Klasa III.

Z. Chwiałkowski, J. Bohucki. Rachunki dla trzeciej klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 0.90.

W. Dzierzbicka, Z. Gąsiorowska i T. Trojanowska. Arytmetyka dla klasy III szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 090.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej I stopnia. Klasa III. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1936. Cena zł 0.90.

J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka z geometrią dla klasy III szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 0.90.

Klasa IV.

T. Abramowicz i M. Okołowicz. Arytmetyka i geometria dla IV klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.00.

Z. Chwiałkowski. Arytmetyka z geometrią dla IV klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1936. Cena zł 1.00.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej I stopnia. Klasa IV. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1936. Cena zł 1.00.

J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka z geometrią dla klasy IV szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 1.00.

III. Podręczniki dla klasy VI szkół powszechnych o 3 i 4 nauczycielach.

Religia rzymsko-katolicka.

Podręczniki, wskazane dla klas VI i VII w dziale I — zależnie od biegu nauki.

Język polski.

Czytanka:

J. Zaremba i G. Morcinek. Czytanka VI dla szkół II stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.70.

Gramatyki:

J. Dańcewiczowa. Wiadomości gramatyczne dla VI klasy szkoły powszechnej II stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 0.40.

St. Jodłowski. Gramatyka dla VI klasy szkół powszechnych II stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 0.40.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla VI klasy szkół powszechnych II stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 0.40.

Lektura uzupełniająca:

Nauczyciel wybiera zależnie od biegu nauki i zainteresowań uczniów ze spisów lektury uzupełniającej dla klas VI i VII, zamieszczonych w dziale I.

Historia.

Wł. Jarosz i Ad. Kargol. Historia dla VI klasy szkoły powszechnej II stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.30.

Geografia.

G. Wuttke i T. Radliński. Geografia dla klasy VI szkoły powczechnej II stopnia. Kurs A. Nakład Wydawnictwa Podręczników do Geografii Tadeusza Radlińskiego. Warszawa. 1936. Cena zł 1.40.

Nauka o przyrodzie.

Podręczniki będą ogłoszone w czasie późniejszym.

Arytmetyka z geometrią.

B. Bielecki i W. Krasiński. Arytmetyka z geometrią dla klasy VI szkół powszechnych II stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 1.20.

Z. Chwiałkowski i W. Schayer. Arytmetyka z geometrią dla szóstej klasy szkoły powszechnej II stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.20.

J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka i geometria. Podręcznik dla klasy VI szkoły powszechnej II stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1936. Cena zł 1.20.

IV. Książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe dla uczniów i szkoły.

Są w dalszym ciągu dozwolone do użytku szkolnego w roku szkolnym 1936/37 książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe, ogłoszone w urzędowym spisie książek dozwolonych do użytku w szkołach powszechnych na rok szkolny 1935/36[1])

Ponadto zostały zatwierdzone następujące książki pomocnicze i środki naukowe.

Historja.

Książki pomocnicze:

B. Lepecki. Od Sybiru do Belwederu. (Fragmenty z życia Marszałka Piłsudskiego). Wydawnictwo Biblioteki Polskiej. Warszawa.

W. Makowski. Rzeczpospolita. Co każdy obywatel o państwie wiedzieć powinien. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935.

B. Pawłowski. Samosierra. Biblioteka Szkoły Powszechnej Nr. 83. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów-Warszawa.

H. Pohoska i M. Wysznacka. Śladami ojców. Część I i II. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934.

Geografia.

Mapy:

Mapa Rzeczypospolitej Polskiej. Podziałka 1:1 000 000 Wydawnictwo Książnicy-Atlas Warszawa. 1934.

Plan m. st. Warszawy. Podziałka 1:25 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa.

E. Romer. Polska. Mapa polityczna. Podziałka 1:1 000 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. (Dla klasy IV).

Nauka o przyrodzie żywej.

Książki pomocnicze:

B. Dyakowski. Sąd nad żabami. Opowieści przyrodnicze Nr. 3. Pod redakcją Z. Bohoszewiczówny. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. 1936.

---

[1]) Spis książek szkolnych i środków naukowych dozwolonych do użytku w szkołach powszechnych na rok szkolny 1935/36 oraz spis książek pomocniczych dla nauczycieli.

E. S. Thompson. Czynk-Cap. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.

E. S. Thomson. Kotka śmieciarka. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.

E. S. Thompson. Matka cyranka. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.

E. S. Thompson. Srebrnoplamik. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.

E. S. Thompson. Strzępouch — dzieje pewnego zająca. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.

E. S. Thompson. Wilk z Winnipeg — przyjaciel małego Jima. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.

Nauka o przyrodzie martwej.

Książki pomocnicze:

Helena Grotowska. Mechanik Jur. Opowieści przyrodnicze Nr. 2. Pod redakcją Z. Bohuszewiczówny. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. 1936.

T. Kluz. Historia i znaczenie lotnictwa. Biblioteczka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Praktyczne zastosowanie nauk. Nr. 86. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934.

Jan Las. Ludziom rosną skrzydła (jak leci samolot). Opowiadanie. Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży. Tomik 3. Nakład Wydawnictwa Pallas. Kraków. 1936.

Arytmetyka z geometrią.

Środek naukowy:

M. Kiełczewski. Liczydło obrazowo-liczbowe.

Zajęcia praktyczne.

Książki pomocnicze:

W. Czyżycki. Zajęcia rękodzielnicze z papieru, kartonu, tektury. Wskazówki techniczne z licznymi rysunkami w tekście i tablicami. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934.

Podstawowe wiadomości o nauce modelarstwa lotniczego. Wydawnictwo Zarządu Głównego Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. Warszawa. 1936.

Śpiew i muzyka.

Książki pomocnicze:

K. Hławiczka. Wielkopolska. Pieśni na 1, 2 i 3 głosy wybrał i ułożył... Biblio-

teczka pieśni regionalnych Nr. 9. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.

P. Perkowski. Polska kapela. Wiązanka pieśni legionowych (Potpourri des chansons des legionnaires polonais) na orkiestrę. Wydawnictwo Księgarni Muzycznej F. Grąbczewskiego. Warszawa.

St. I. Rączka. Podhale. Pieśni na 1, 2 i 3 głosy wybrał i ułożył... Biblioteczka pieśni regionalnych Nr. 7. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.

F. Rybicki. Lubelskie. Ze zbiorów Waleriana Batki. Pieśni ludowe na 2 i 3 głosy wybrał i opracował... Biblioteczka pieśni regionalnych Nr. 1. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.

Środek naukowy dla szkół:

Harmonium walizkowe „Mignon" z pedałem Wytwórni fortepianów, pianin i harmonij nożnych M. St. Szkielskiego. Lwów.

IV. Książki pomocnicze dla nauczycieli:

Należy się posługiwać w dalszym ciągu działem IV (str. 73—99) urzędowego spisu na rok szkolny 1935/36.[1]).

Ponadto zostały zatwierdzone następujące książki pomocnicze dla nauczycieli.

Język polski.

J. Biliński. Ćwiczenia słownikowe. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1933.

Historia.

J. Grzymała-Grabowiecki. Tablica synchronistyczna rozwoju Polski współczesnej 1918—1933. Skład główny L. O. P. Warszawa.

Wacław Lipiński. Wielki Marszałek. (1867—1935). Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa.

W. Makowski. Rzeczpospolita. Co każdy obywatel o państwie wiedzieć powinien. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935.

H. Pohoska. Historia w szkole powszechnej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1933.

---

[1]) Spis kiążek szkolnych dozwolonych do użytku w szkołach powszechnych na rok szkolny 1935/36 oraz spis książek pomocniczych dla nauczycieli.

Geografia i nauka o przyrodzie.

H. Gnoińska — M. Librachowa. Moje miasto. Przyroda i geografia dla II klasy szkoły powszechnej. Książka dla nauczyciela. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936.

Nauka o przyrodzie żywej.

E. Gemborek. O prowadzeniu ćwiczeń przyrodniczych w pracowni szkolnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1933.

J. Żabiński. Karaluch. Biblioteka Biologiczna Nr. 11. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1932.

Nauka o przyrodzie martwej.

Aleksander Dmochowski, Stanisław Ziemecki. Przyroda nieożywiona. Wskazówki metodyczne dla nauczyciela. Cz. II obejmująca program kl. VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni Kazimierza Rutskiego. Wilno.

Maria Skłodowska-Curie. O swoim życiu i pracach. I. Autobiografia. II. Życiorys Piotra Curie. Tłum. z angielskiego. Wydawnictwo Towarzystwa Radowego im. Marii Skłodowskiej-Curie. Warszawa. 1935.

Arytmetyka z geometrią.

H. Stattlerówna i K. Wyszomirski. Zadania rachunkowe dla dorosłych na wsi. Część I. Liczby całkowite. Wydawnictwo Instytutu Oświaty Dorosłych. Warszawa. 1934.

Zajęcia praktyczne.

W. Czyżycki. Zajęcia rękodzielnicze z papieru, kartonu, tektury. Wskazówki techniczne z licznymi rysunkami w tekście i tablicami. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934.

S. Gabriel, J. Mazurek. Zajęcia praktyczne dziecka w szkole i w domu. Część I. Warszawa. 1935.

I. Huber. Jak wykonać samemu pomoce naukowe ze szkła i innych materiałów. Część III. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1932.

St. Izdebska. Jak się lepi garnki? Biblioteczka Szkoły Powszechnej Nr. 88. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934.

Obrazy do nauki zajęć praktycznych. Układu Fr. Buczkowskiego i L. Rudawskiego. Podstawy zasadnicze do robót drzewnych. Rysował N. Konwerski. Nakład autorów. Poznań. 1934.

Podstawowe wiadomości o nauce modelarstwa lotniczego. Wydawnictwo Zarządu Głównego Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. Warszawa. 1936.

Śpiew i muzyka.

T. Mayzner. Pieśni inscenizowane na 1 głos z inscenizacją J. Mierzejewskiej. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1935.

T. Mayzner. Śpiewnik Hani na 1 głos z fortepianem do 10 Pieśni inscenizowanych. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. 1935.

St. Wysocki. Kolorowe piosenki. Wydawnictwo Księgarni Gebethnera i Wolffa.

Wydawnictwa pomocnicze.

Encyklopedia wychowania. Wydawnictwo Naszej Księgarni Związku Nauczycielstwa Polskiego w Warszawie.

Mały rocznik statystyczny. Wydanie 5. Wydawnictwo Głównego Urzędu Statystycznego. Warszawa. 1936.

Polski Słownik Biograficzny. Nakładem Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Kraków.

Świat i Życie. Encyklopedia dla młodzieży. Pod redakcją prof. Z. Łempickiego. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

Spis książek szkolnych i nowych środków naukowych, dozwolonych do użytku w szkołach średnich ogólnokształcących na rok szkolny 1936/37.

I. Książki szkolne dla gimnazjum nowego ustroju.

Religia rzymsko-katolicka.

Klasa I.

Podręcznik dostosowany do nowego programu:

Ks. dr. Z. Baranowski i ks. dr. J. Noryśkiewicz. Obrzędy święte. Podręcznik dla uczniów gimnazjum. Klasa I. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1936. Cena zł 1.50.

Książki pomocnicze, uzupełniające podręcznik:

Ks. K. Thullie. Życie chrześcijanina w obrzędach Kościoła. Wydanie II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1928.

Ks. A. Żychliński. Mszał Rzymski. Wydanie II. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1928.

Klasa II.

Ks. Z. Baranowski Służba Boża. Podręcznik na kl. IV gimn. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań.

Ks. M. Dybowski. Życie katolickie. Podręcznik liturgiki. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. 1930.

Ks. Naskręcki. Liturgika. Warszawa.

Ks. G. Szmyd. Liturgika katolicka. Podręcznik szkolny. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1928.

Ks. K. Thullie. Życie chrześcijanina w obrzędach Kościoła. Wydanie I. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów. 1928.

Ks. A. Żychliński. Mszał Rzymski. Wydanie II. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1928.

Klasa III.

Ks. R. Archutowski. Historia Kościoła katolickiego w zarysie. Wyd. VI.

Ks. T. Długosz. Historia Kościoła katolickiego. Część I. Starożytność i średniowiecze. Część II. Czasy nowożytne. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1925.

Ks. W. Gadowski. Zarys historii Kościoła katolickiego. Część I. Wyd. VI. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów. 1927.

Ks. A. Jougan. Historia Kościoła katolickiego. Podręcznik szkolny. Wyd. V. Część I i II. Wydawnictwo Księgarni Naukowej. Lwów. 1925.

Klasa IV,

Ks. R. Archutowski. Historia Kościoła katolickiego w zarysie. Wyd. VI.

Ks. T. Długosz. Historia Kościoła katolickiego. Część I. Starożytność i średniowiecze. Część II. Czasy nowożytne. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1925.

Ks. W. Gadowski. Zarys historii Kościoła katolickiego. Część II. Wyd. VI. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów. 1927.

Ks. J. Jougan. Historia Kościoła katolickiego. Podręcznik szkolny. Wyd. V. Część I. i II. Wydawnictwo Księgarni Naukowej. Lwów. 1925.

Religia mojżeszowa.

S. Spitzer. Zdrój życia. Zasady wiary i moralności na podstawie Pisma Świętego. Część II. Etyka judaizmu. Wyd. III. Nakład autora. Kraków. 1929.

Ł. Szapiro. Etyka judaizmu i podstawy religii mojżeszowej. Podręcznik do nauki religii mojżeszowej dla szkół średnich i powszechnych. Warszawa. 1927.

E. D. Terner. Nauka pięcioksięgu mojżeszowego. Część I. Genesis. (Powstanie). Nakład własny. Lwów. 1929.

Język polski.

Klasa I.

J. Balicki i St. Maykowski. Mówią wieki. Część I. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł 2.80.

F. Bielak i J. Bystroń. Dawniej i dziś. Wypisy dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów- Warszawa. 1934. Cena zł 2.80.

H. Gaertner i St. Łempicki. Między dawnymi a nowymi laty. Czytania dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 2.80.

Lektura:

Grupa A.

Utwory, wiążące się z epoką, wskazaną przez program.

C. Kingsley. Heroje, czyli klechdy greckie o bohaterach. Przełożył W. Berent. Str. 188. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4.80.

H. Malewska. Wiosna grecka. Str. 92. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej. Warszawa. Cena zł 2.80.

L. Orvieto. Opowiadania z dawnych, dawnych czasów. Narodziny Rzymu. Str. 172. Przetł. Helena Grotowska. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 3.65.

J. Parandowski. Dysk Olimpijski. Str. 292. Wyd. II. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5.00.

J. Parandowski. Przygody Odyseusza. Str. 102. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 2.00.

J. Parandowski. Wojna Trojańska. Według Iliady Homera. Str. 78. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 1.70.

B. Prus. Z legend dawnego Egiptu. Cienie. Str. 30. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 69. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.50.

L. Rydel. Ferenike i Pejsidoros. Str. 27. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 1.90.

H. Sienkiewicz. Pójdźmy za nim! Str. 47. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 5. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Kraków. Cena zł 0.75.

H. Sienkiewicz. Quo vadis. Str. 371. Wydanie popularne. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 4.80.

Grupa B.

1. Egzotyka. Przygody.

J. Curwood. Łowcy wilków. Przekład J. Marlicza. Str. 195. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4.00.

A. Fiedler. Zwierzęta z lasu dziewiczego. Str. 230. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 3.50.

R. Kipling. Księga dżungli. Przeł. J. Birkenmajer. Str. 268. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6.00.

R. Kipling. Druga księga dżungli. Przeł. J. Birkenmajer. Str. 332. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6.00.

R. Kipling. Wśród oceanu. Opracowała G. E. Lenartowska.

J. London. Zew krwi. Str. 136. Wydawnictwo „Biblioteki Groszowej". Warszawa. Cena zł 1.95.

W. Sieroszewski. Ze świata. Str. 247. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 3.00.

2. Krajoznawstwo. Przyroda polska.

J. Bandrowski. Na polskiej fali. Str. 240. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 3.00.

A. Dygasiński. Na odlocie. Nowela. Str. 131. Wydawnictwo J. Lisowskiej. Warszawa. Cena zł 1.50.

G. Morcinek. W zadymionym słońcu. Str. 58. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Nr. 4. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł. 0.90.

M. Rodziewiczówna. Lato leśnych ludzi. Str. 250. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6.00.

M. Zaruski. Na bezdrożach tatrzańskich. Str. 272. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 4.30.

3. Lotnictwo. Żegluga. Sport.

J. Meissner. Żwirko i Wigura. Załoga RWD. Str. 63. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.80.

K. Muszałówna. Pod olimpijskim sztandarem. Str. 67. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.90.

B. Orliński. Moje wrażenia z lotu do Tokio. Str. 140. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena 2.50.

M. Zaruski. Na skrzydłach jachtów. Str. 157. Biblioteka Geograficzno-podróżnicza. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 2.90.

4. Walki o niepodległość. Obrazy wojenne.

Wl. St. Reymont. Ave Patria, morituri te salutant. Str. 50. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena 0.60.

Gen. Sławoj-Składkowski. Gdzie widziałem Komendanta, nim Polskę wywalczył Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zl 1.00.

5. Zagadnienia społeczne. Życie młodzieży.

E. Szelburg-Zarembina. Dom wielki, jak świat. Str. 77. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.90.

M. Dąbrowska. Przyjaźń. Str. 80. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1.20.

J. Korczak. Bankructwo małego Dżeka. Str. 221. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 3.60.

L. M. Montgomerry. Ania z zielonego wzgórza. Str. 293. Przeł. R. Bernsteinowa. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 4.00.

G. Morcinek. Narodziny serca. Str. 223. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4.00.

Z. Żurakowska. Skarby. Str. 179. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 3.00.

Z. Żurakowska. Pożegnanie domu. Str. 186. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 3.00.

Gramatyki:

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1933. Cena zł 0.70.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1933. Cena zł 0.70.

St. Szober. Nauka o języku dla klasy I gimnazjalnej. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. 1935. Cena zł 0.70.

Klasa II.

Wypisy:

J. Balicki i St. Maykowski. Mówią wieki. Część II. Drugi rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 2.80.

Lektura:

Grupa A.

Utwory, wiążące się z epoką, wskazaną przez program.

J. Deotyma. Panienka z okienka. Str. 256. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 3.80.

Teodor Jeske-Choiński. Tiara i Korona. Wydanie skrócone. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 4.20.

R. Kipling. Puk z Pukowej Górki. Str. 356. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6.00.

Z. Kossak-Szczucka. Beatum scelus. Str. 105. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. Cena zł 2.00.

Z. Kossak-Szczucka. Beatum scelus. Str. 195. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 2.00.

J. I. Kraszewski. Stara baśń. Str. 431. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 3.60.

J. I. Kraszewski. Zygmuntowskie czasy. Str. 346. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 3.60.

W. Łoziński. Oko proroka czyli Hanusz Bystry i jego przygody. Str. 321. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 3.00.

A. Mickiewicz. Grażyna. Str. 64. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 167. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa.. Cena zł 0.70.

Pieśni gęślarskie serbskie. Przekład Bohdana Zaleskiego. Str. 36. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 114. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.60.

W. Scott. Talizman. W opracowaniu T. Tatarkiewiczowej. Str. 171. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 2.20.

H. Sienkiewicz[1]). Krzyżacy. 4 tomy. Str. 284+224+286+296. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł. 6.40.

H. Sienkiewicz. Ogniem i Mieczem. 4 tomy. Stron 288+307+331+247. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 6.40.

H. Sienkiewicz. Potop. 6 tomów. Str. 357+241+430+315+259+274. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 9.60.

H. Sienkiewicz. Pan Wołodyjowski. 3 tomy. Str. 243+214+320. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 4.80.

J. Słowacki. Jan Bielecki. Str. 59. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.50.

U. Waldo Cutler. O królu Arturze i rycerzach okrągłego stołu. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych.

Grupa B.

1. Egzotyka. Podróże naukowe.

J. Curwood. Włóczęgi północy. Przekł. J. Marlicza. Str. 251. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4.00.

---

[1]) Obowiązuje w tej klasie lektura przynajmniej jednej z wymienionych w spisie powieści Sienkiewicza.

T. Dębicki. Z dziennika marynarza. Str. 91. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 2.40.

A. B. Dobrowolski. Amundsen. Na tle Hansena i wikingów polarnych. Str. 54. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 1.50.

A. B. Dobrowolski. Męczennicy polarni. Str. 32. Wydawnictwo miesięcznika „Wiedza i Życie". Warszawa. Cena zł 1.50.

E. Libański. Walka o szczyt świata. Str. 100. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów-Warszawa. Cena zł 0.50.

J. London. Syn słońca. Przekł. J. B. Rychlińskiego. Str. 263. Nakład Wydawnictwa Współczesnego. Warszawa. Cena zł 2.90.

S. M. Saliński. Pod banderą syreny. Str. 72. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.90.

2. Walki o niepodległość.

W. Lipiński. Szlakiem pierwszej brygady. Dziennik żołnierski. Str. 333. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej. Warszawa. Cena zł 9.50.

W. Sieroszewski. Józef Piłsudski. Str. 51. Biblioteka Młodzieży Powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 0.50.

3. Życie młodzieży.

H. Górska. Nad czarną wodą. Str. 214. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 3.00.

Z. Kossak-Szczucka. Szukajcie przyjaciół. Str. 180. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 2.50.

B. Prus. Anielka. Str. 237. Biblioteka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 2.00.

M. Twain. Przygody Hucka. Str. 128+144+160. Wydawnictwo J. Przeworskiego. Cena zł. 3.00.

4. Obrazy z życia. Zagadnienia społeczne.

K. Dickens. David Copperfield. Tłum. K. Beylin. Warszawa. Wydawnictwo J. Mortkowicza. 1935. Str. 492+471. Cena zł 6.00, opr. 11.00.

T. Jeż. Narzeczona Harambaszy. Str. 238. Powieść z dziejów słowiańszczyzny południowej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 2.40.

B. Prus. Kamizelka. Str. 47. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 35. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.50.

B. Prus. Antek. Str. 40. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.50.

A. Szymański. Szkice (zwłaszcza: Srul z Lubartowa).

Gramatyki:

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla II klasy gimnazjanej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0.60.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0.60.

St. Szober. Nauka o języku. Dla klasy II gimnazjalnej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 0.60.

Klasa III.

Wypisy:

J. Balicki i St. Maykowski. Mówią wieki. Część III. Trzeci rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 2.80.

Fr. Bielak i J. St. Bystroń. Życie polskie. Wypisy polskie dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 2.80.

Lektura:

Grupa A.

Utwory, wiążące się z epoką, wskazaną przez program.

P. Choynowski. Wigilia wojewody. O pięciu panach Sulerzyckich. Nowele. Str. 208. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 77. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 0.80.

P. Choynowski. Kuźnia. Powieść historyczna z lat 1861—1863. Str. 303. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 5.00

J. Conrad-Korzeniowski. Książę Roman. Opowieść. Str. 40. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 0.60.

K. Dickens. Powieść o dwu miastach. Str. 354. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.00.

W. Gąsiorowski. Huragan. Str. 876. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 9.00.

M. Konopnicka. Wojciech Zapała. Str. 20. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 70. Wyd. V. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.45.

Ad. Mickiewicz. Dziady. Część II.

E. Orzeszkowa. Gloria victis. Str. 44. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 40. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.70.

ienkiewicz. Legiony. Str. 221. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolin ch. Lwów. Cena zł 5.00.

vacki. Balladyna.

J. acki. Ojciec zadżumionych. Str. 45. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i zieży Szkolnej 130. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4.

A. Strug. Mogiłka. Str. 66. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0.90.

St. Żeromski. O żołnierzu tułaczu. Str. 83. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1.00.

St. Żeromski. Wszystko i nic. Str. 52. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1.00.

Grupa B.

1. Walki o niepodległość. Obrazy wojenne.

J. Kaden-Bandrowski. Piłsudczycy. Str. 214. Wydawnictwo „Polski Zjednoczonej". Cena zł 5.00.

J. Piłsudski. Pisma wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył K. Kosiński. Str. 346. Wydawnictwo Towarzystwa Kultury i Oświaty. Warszawa.

J. Piłsudski. Moje pierwsze boje. Str. 182 + 3 mapy. Wyd. III. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Cena zł 3.60.

Wł. St. Reymont. Pęknięty dzwon. (Dawny tytuł: Za frontem). Str. 268. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 7.00.

J. Conrad-Korzeniowski. Gaspar Ruiz. Przekład W. Horzycy. Str 80. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 1.20.

J. Conrad-Korzeniowski. Pojedynek. Przekład W. Horzycy. Str. 112. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 1.70.

2. Ezotyka.

R. Kipling. Kim. Str. 476. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 7.00.

J. London. Wyga.

J. London. Przygoda. Str. 253. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 2.50.

J. Ostrowski. Kobuz. Powieść. Str. 243. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.50.

W. Sieroszewski. Zamorski Diabeł. Powieść dla młodzieży. Str. 254. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł. 3.00.

3. Podróże. Wyprawy naukowe. Sport. Lotnictwo.

Cz. Centkiewicz. Wyspa mgieł i wichrów.. Str. 314. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł. 4.00.

B. Chwaściński i J. Wojsznis. Wśród gór Marokka. (Polska wyprawa w Atlas). Str. 160. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. Cena zł 1.90.

M. B. Lepecki. Sybir bez przekleństw. Str. 222. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 3.00.

W. Ostrowski. Na szczytach Kordylierów. (Polska wyprawa w Andy). Str. 159. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. Cena zł 1.90.

4. Życie młodzieży.

M. Dąbrowska. Uśmiech dzieciństwa. Str. 138. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2.00.

H. Górska. Druga brama. Str. 246. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 4.00.

J. Kaden-Bandrowski. W cieniu zapomnianej olszyny. Str. 240. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 2.60.

Z. Żurakowska. Roman i dziewiętnastu. Str. 131. Nakład J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2.50.

5. Obrazy z życia. Zagadnienia społeczne.

F. Goetel. Ludzkość. Str. 43. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 80. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.70.

B. Prus. Powracająca fala. Str. 113. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 229. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.50.

M. Rodziewiczówna. Dewajtis. Str. 336. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6.00.

Sewer (J. Maciejewskil). Matka. Str. 143. Wydawnictwo Księgarni Popularnej. Warszawa. Cena zł 3.00.

St. Żeromski. Doktór Piotr. Str. 45. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0.80.

St. Żeromski. Siłaczka. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.60.

St. Żeromski. Siłaczka. Str. 31. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0.60.

G r a m a t y k i:

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 0.70.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 0.70.

St. Szober. Nauka o języku dla klasy III gimnazjalnej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł 0.70.

Klasa IV.

W y p i s y:

J. Balicki i S. Maykowski. Mówią wieki. Cz. IV. Czwarty rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie. Cena zł 2.80.

Fr. Bielak i J. St. Bystroń. Życie polskie. Wypisy polskie dla klasy IV gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 2.80.

St. Kostka Peliński. Wczoraj i dziś. Wypisy polskie na IV klasę gimnazjalną Wydawnictwo Biblioteki Polskiej. Warszawa. 1936. Cena zł 2.80.

L e k t u r a:

Grupa A.

Utwory, wiążące się z epoką, wskazaną przez program.

P. Choynowski. Pokusa. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej — 233. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.35.

M. Dąbrowska. Szkiełko. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0.60.

P. Gojawiczyńska. Górnoślązaczka. Po tamtej stronie. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 1.00.

M. Konopnicka. W winiarskim forcie. Str. 17. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 71. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.35.

J. Kosowski. Policjant Giacomo Bicarami. Kapitan Tomek. Szczepan Roskocha. Wydanie szkolne. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.30.

W. Lipiński. Wielki Marszałek (1867—1935). Str. 225. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1935. Cena zł 4.00.

G. Morcinek. Noc listopadowa. Wydanie szkolne.

E. Orzeszkowa. Nad Niemnem. Str. 198+288. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5.50.

E. Orzeszkowa. Meir Ezofowicz. Str. 309. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.60.

J. Piłsudski. Pisma wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył Kazimierz Kosiński. Wydanie II.

J. Piłsudski. Moje pierwsze boje.

Wł. Reymont. Z ziemi chełmskiej. Str. 108. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 180. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.40.

H. Sienkiewicz. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 54. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.40.

A. Strug. Odznaka za wierną służbę. Wydanie szkolne. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2.80.

J. Weyssenhoff. Pod piorunami. Str. 26. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 97. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 0.50.

St. Wyspiański. Wesele (z objaśnieniami dr. Leona Płoszewskiego). Str. 252. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł 3.00.

St. Żeromski. Syzyfowe prace. Str. 302. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 3.50.

St. Żeromski. Ludzie bezdomni. Str. 463. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 5.50.

St. Żeromski. Wisła. Str. 47. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0.80.

St. Adamczewski. Stefan Żeromski. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 2.30.

K. Wojciechowski. Henryk Sienkiewicz. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 2.00.

K. Wojciechowski. Bolesław Prus. Wydawnictwo K. Gubrynowicza. Lwów. Cena zł 1.60.

Grupa B.

1. Egzotyka.

J. Conrad Korzeniowski. Tajfun. Str. 136. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 2.50.

F. Goetel. Kar — Chat. Str. 196. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4.00.

W. Sieroszewski. Risztau. Nakład Instytutu Wydawniczego, Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł 1.50.

2. Podróże. Sport. Lotnictwo.

A. Bohomolec. Wyprawa jachtu „Dal". Wydanie szkolne. Str. 280. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. Cena zł 4.00.

Z. Burzyński. Pomiędzy chmurami. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 2.50.

St. Karpiński. Polskie skrzydła. Str. 262. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 3.80.

St. Skarżyński. Na R. W. D. 5 przez Atlantyk. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów.

A. De Saint Exupéry. Nocny lot. Str. 164. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa Warszawa. Cena zł 3.00.

3. Obrazy z życia. Zagadnienia społeczne, polityczne, moralne i kulturalne.

M. Dąbrowska. Triumf Dionizego. Najdalsza droga. Wydanie szkolne.. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1.10.

K. Dickens. Klub Pickwicka. Wydawnictwo I. Przeworskiego. Warszawa. Cena zł 3.00.

J. Gardecki. Było nas trzech. Str. 259. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3.80.

G. Morcinek. Wiara.

Bolesław Prus. Sen. Nawrócony. Str. 68. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 139. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1.00.

H. Sienkiewicz. Hania. Str. 176. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 79. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 2.00.

B. Suchodolski. Kochaj życie — bądź dzielny. Wydanie II. Str. 77. Wydawnictwo „Księgarni Polskiej" Towarzystwa Polskiej Macierzy Szkolnej. Warszawa 1930. Cena zł 2.00.

W. Szekspir. Juliusz Cezar. Str. 91. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.90.

K. Tetmajer. Ksiądz Piotr. Str. 28. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 39. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0.50.

St. Witkiewicz. Na przełęczy. Str. 281. Wielka Biblioteka Nr. 107. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. Cena zł 2.60.

St. Żeromski. Uciekła mi przepióreczka. Str. 133. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1.50.

Gramatyki:

Z. Klemensiewicz. Język polski. Wybór wiadomości o znaczeniu i użyciu form językowych oraz o gwarach ludowych. Dla IV kl. gimn. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 0.80.

St. Szober. Nauka o języku. Dla klasy IV gimnazjalnej. Wydawnictwo Księgarni M. Arcta. Warszawa. Cena zł 0.80.

Język łaciński.

Klasa I.

M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów 1935. Cena zł 1.50.

J. Kowalski i M. Golias. Puer Romanus. Czytanki łacińskie dla klasy I-szej gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1.60.

T. Sinko. Disce puer latine. Podręcznik łaciny dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.50.

St. Skimina. Elementa latina. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwow. 1935. Cena zł 1.50.

Klasa II.

M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów 1935. Cena zł 1.50.

J. Kowalski i M. Golias. Juvenis Romanus. Czytanki łacińskie dla klasy II gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1.60.

T. Sinko. Tirocinium Publii. Podręcznik łaciny dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.50.

St. Skimina. Elementa latina. II. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossoliskich. Lwów. 1936. Cena zł 1.50.

Klasa III.

M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Warszawa. 1936. Cena zł 1.50.

M. Golias, J. Kowalski, J. Smereka. Viri illustres. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla III klasy gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.60.

T. Sinko. Vir bonus. Podręcznik łaciny dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.50.

St. Skimina. Elementa latina. III. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1.50.

Klasa IV.

M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł. 1.60.

M. Golias, J. Smereka. Res publica Romana. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla IV klasy gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. Cena zł 1.60.

T. Sinko. Roma aeterna. Podręcznik łaciny dla IV kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.60.

G r a m a t y k i:

M. Auerbach i K. Dąbrowski. Gramatyka łacińska. Podręcznik dla wszystkich klas gimnazjalnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cen zł 1.40.

T. Sinko. Mała gramatyka łacińska. Podręcznik dla wszystkich klas gimnazjalnych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.40.

Języki obce nowożytne.

Język angielski.

Klasa I.

P o d r ę c z n i k i:

T. Grzebieniowski. A first english book. Podręcznik języka angielskiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.60.

Kl. Jastroch. The first year of english. Podręcznik języka angielskiego na I klasę gimnazjalną. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1935 Cena zł 1.60.

Klasa II.

P o d r ę c z n i k:

T. Grzebieniowski. A second english book. Podręcznik języka angielskiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.60.

Klasa III.

P o d r ę c z n i k:

Kl. Jastroch i T. Grzebieniowski. Great and Greater Britain (Scenes and Stories). Podręcznik języka angielskiego dla klasy III gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1935. Cena zł 1.80.

L e k t u r a u z u p e ł n i a j ą c a:

O. Wilde. The happy prince. Biblioteczka Angielska. Z. 3. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934.

O. Wilde. The nightingale and the rose. Biblioteczka Angielska. Z. 4. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934.

Klasa IV.

Ponieważ w klasie tej obowiązuje w r. szk. 1936/37 przy nauce języków obcych dawny program klasy VI, należy posługiwać się podręcznikami, dostosowanymi do tego programu.

Język francuski.

Klasa I.

Podręczniki:

O. Cieślińska i H. Nieniewska. Parlons français. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1.60.

S. Czerny et F. Jungman. Les aventures de Polo. Premier livre de français. Pour la première classe des écoles secondaires. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.60.

B. Kielski. Leçons de français. Podręcznik do nauki języka francuskiego w I klasie gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1.60.

Klasa II.

Podręczniki:

O. Cieślińska i H. Nieniewska. Le Français travaille. Podręcznik do nauki języka francuskiego dla II klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.60.

S. Czerny et F. Jungman. Bon souire et en avant. Deuxiéme livre de français pour la deuxiéme classe des écoles secondaires. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.60.

B. Kielski. Leçonc de français. (Mon ami Roger). Podręcznik do nauki języka francuskiego w II klasie gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1.60.

Lektura uzupełniająca (dobrowolna).

J. Jacquin i A. Fabre. Sur l'écran du cinéma. Lektura Francuska. Z. 1. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1935.

Yv. Ostroga. Petites filles de la vielle France. Lektura Francuska. Z. 2. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935.

Klasa III.

Podręczniki:

O. Cieślińska, K. Nieniewska. Aux quatre coins de la France. Podręcznik do nauki języka francuskiego dla III klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1936. Cena zł 1.80.

S. Czerny i F. Jungman. Hier et aujourd'hui. Troisième livre de français pour la troisième classe des écoles secondaires. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.80.

B. Kielski i L. Pionnier. Casimir en France. Podręcznik do nauki języka francuskiego w III klasie gimnazjów. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskego. Lwów. 1936. Cena zł 1.80.

Klasa IV.

Ponieważ w klasie tej obowiązuje w r. szk. 1936/37 przy nauce języków obcych dawny program klasy VI, należy posługiwać się podręcznikami, dostosowanymi do tego programu.

Lektura uzupełniająca dla klas III i IV.

P. Cazin. Décadi ou la pieuse enfance. Bibilioteczka Francuska. Z. 5. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935.

A. Daudet. La chèvre de M. Seguin. Le sous-préfet aux champs. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 1. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934.

A. France. Pages choisies. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 3. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934.

G. Maupassant. Contes choisis. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 6. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935.

Ch. Vildrac. Découvertes. Biblioteczka francuska. Z. 4. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934.

Język niemiecki.

Klasa I.

W. Dewitzowa, R. Kern, G. Żółtkowska. Wir lernen deutsch. I. II. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1.60.

Z. Łempicki i G. Elgert. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.60.

J. Piprek. Unser erstes deutsches Buch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla I klasy gimnazjalnej szkół męskich. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1.60.

Klasa II.

W. Dewitzowa, R. Kern, G. Żółtkowska. Wir sprechen deutsch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.60.

Z. Łempicki i G. Elgert. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszwa. 1935. Cena zł 1.60.

J. Piprek. Unser zweites deutsches Buch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1.60.

Lektura uzupełniająca (dobrowolna).

L. Hansen. Chauffeur Weber und sein Freund. Opracowała J. Nowińska. Lektura Niemiecka 2. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1935.

Klasa III.

Podręczniki:

W. Dewitzowa, G. Żółtkowska. Zum schaffenden Menschen in deutschen Landen. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1936. Cena zł 1.80.

Z. Łempicki i G. Elgert. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.80.

J. Piprek. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Warszawa. 1936. Cena zł 1.80.

Lektura uzupełniająca:

L. Hansen. Chauffeur Weber und sein Freund. Opracowała J. Nowińska. Lektura Niemiecka 2. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1935.

L. Tetzner. Der Fuszball. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 44. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935.

Klasa IV.

Ponieważ w klasie tej obowiązuje w r. szk. 1936/37 przy nauce języków obcych dawny program klasy V, należy posługiwać się podręcznikami, dostosowanymi do tego programu.

Lektura uzupełniająca dla klas III i IV.:

W. Durian. Kai aus der Kiste. Eine ganz unglaubliche Geschichte. Opracował H. Friedländer. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934.

E. Kästner. Emil und die Detektive. Opracowała i objaśnieniami zaopatrzyła M. Heroldowa. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 45. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935.

Lektura uzupełniająca dla klasy IV.:

F. Salten. Bambi. Eine Lebensgeschichte aus dem Walde. Opracowała i objaśnieniami zaopatrzyła Dr. M. Unger. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 48. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936.

A. Schitzler. Der blinde Geronimo und sein Bruder. Opracowała S. Mazurkówna. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 49. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935.

Historia.

Klasa I.

J. Dąbrowski. Historia. Tom. I dla I klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 2.60.

G. Gebertowa. Z dziejów starożytnych i wczesnego średniowiecza. Opowiadania i źródła. Podręcznik do nauki historii dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 2.60.

W. Moszczeńska i H. Mrozowska. Podręcznik do nauki historii na I klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł 2.60.

M. H. Serejski. Historia powszechna na klasę 1 gimnazjum. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1933. Cena zł 2.60.

Klasa II.

T. Bornholtz. Historia. Dla klasy II gimnazjów. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1934. Cena zł 2.60.

J. Dąbrowski. Historia. Dla II klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 2.60.

W. Moszczeńska i H. Mrozowska. Podręcznik do nauki historii. Na II klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 2.60.

Klasa III.

T. Bornholtz. Historia dla klasy III gimnazjów. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1935. Cena zł 2.60.

Dr. J. Dąbrowski. Historia. Tom trzeci. Dla III klasy gimnazjów. Nakład K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 2.60.

W. Moszczeńska, H. Mrozowska. Podręcznik do nauki historii. Na III klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 2.60.

Klasa IV.

Podręczniki będą ogłoszone w czasie późniejszym.

Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik:

E. Romer. Atlas geograficzny i historyczny dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936.

Geografia.

Klasa I.

Podręczniki:

A. Chałubińska i M. Janiszewski. Geografia Polski. Podręcznik do nauki geografii dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakladu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 2.10.

St. Karczewski. Geografia Polski. Dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 2.10.

St. Pawłowski. Geografia Polski. Dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 2.10.

Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik:

E. Romer. Polska. Atlas geograficzny dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 2.30.

Klasa II.

Podręczniki:

A. Chałubińska i M. Janiszewski. Geografia Europy. Podręcznik do nauki geografii dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 2.10.

M. Siwak. Geografia. Dla II klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 2.10.

Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik:

E. Romer. Europa. Atlas geograficzny dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. Cena zł 2.30.

Klasa III.

Podręczniki:

K. Bzowski. Geografia. Podręcznik na III klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Osolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 2.10.

St. Pawłowski. Kraje i morza pozaeuropejskie. Podręcznik geografii dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 2.10.

Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik.

E. Romer. Kraje i morza pozaeuropejskie. Atlas geograficzny dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 4.40.

Klasa IV.

Podręczniki:

A. Kudławiec. Geografia gospodarcza Polski. Podręcznik dla IV klasy gimnazjum. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1936. Cena zł 1.70.

St. Pawłowski. Geografia. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. 1936. Cena zł 1.70.

Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik:

E. Romer. Atlas geograficzny i historyczny dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. 1936.

Biologia.

Klasa I.

A. Dziurzyński. O życiu i budowie zwierząt. Podręcznik zoologii na I klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1.80.

E. Gemborek. Zoologia. Podręcznik dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935. Cena zł 1.80.

H. i T. Jaczewscy. Podręcznik zoologii na I klasę gimnazjalną. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1.80.

Klasa II.

J. i T. Kołodziejczykowie. Botanika. Podręcznik dla klasy II gimnazjum. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł 1.80.

T. Mul i J. Radomski. Botanika. Podręcznik do nauki biologii dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1.80.

W. Szafer i B. Dyakowski. Botanika dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1.80.

Klasa IV.

J. Radomski i Dr. S. Tołpa. Nauka o człowieku. Podręcznik biologii dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów 1936. Cena zł 1.80.

Fizyka.

Klasa III.

St. Bąkowski i Fr. Lorenz. Fizyka. Podręcznik na III klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1.50.

B. Gawecki. Zdobywaj przyrodę. Podręcznik fizyki. Dla kl. III gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935. Cena zł 1.50.

St. Malec i W. Werner. Fizyka. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa 1935. Cena zł 1.50.

Klasa IV.

St. Bąkowski i Fr. Lorenz. Fizyka. Podręcznik na IV klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Warszawa. 1936. Cena zł 2.50

B. Gawecki. Zdobywaj przyrodę. Część II. Podręcznik fizyki dla kl. IV gimnazjalnej. Wydawnictwo „Biblioteki Polskiej". Warszawa. 1936. Cena zł 2.80.

St. Malec i W. Werner. Fizyka dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 2.50.

Chemia.

Klasa III.

Br. Duchowicz. Wiadomości z chemii. Dla III klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1.30.

Z. Szeller. Chemia. Dla III klasy gimnazjów. Rozdział o obronie przeciwgazowej opr. St. Rybicka. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1.30.

E. Turkiewicz. Świat chemii. Podręcznik chemii. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935. Cena zł 1.30.

Matematyka.

Klasa I.

S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. Arytmetyka. Dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1933. Cena zł 2.10.

Z. Chwiałkowski. Arytmetyka. Dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1933. Cena zł 2.10.

Wł. Wojtowicz. Podręcznik matematyki dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego. „Biblioteka Polska". Warszawa. 1933. Cena zł 2.10.

Klasa II.

P o d r ę c z n i k i:

S. Banach i W. Stożek. Algebra. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.10.

B. Iwaszkiewicz. Geometria. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1.20.

A. Łomnicki. Geometria. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.20.

J. Mihułowicz. Algebra. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.10.

St. Straszewicz i St. Kulczycki. Geometria. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1.10.

Wł. Wojtowicz. Algebra. Podręcznik dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1934. Cena zł 1.10.

J. Zydler. Geometria. Podręcznik na klasę II gimnazjalną. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1.00.

K s i ą ż k a p o m o c n i c z a, u z u p e ł n i a j ą c a p o d r ę c z n i k:

Ks. Fr. Sieczka. Ćwiczenia matematyczne do rozwiązywania ustnego. Dla II klasy gimnazjalnej. Algebra. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0.70.

Klasa III.

P o d r ę c z n i k i:

S. Banach. Algebra dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.10.

Z. Chwiałkowski, W. Schayer, A. Tarski. Geometria dla III klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.20.

B. Iwaszkiewicz. Geometria. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1.20.

A. Łomnicki. Geometria. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.20.

J. Mihułowicz. Algebra. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.10.

W. Nikliborc i W. Stożek. Algebra. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.10.

S. Straszewicz i S. Kulczycki. Geometria. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1.20.

Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik:

Ks. Fr. Sieczka. Ćwiczenia matematyczne. Dla III klasy gimnazjalnej. Algebra. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 0.80.

Klasa IV.

S. Banach. Algebra Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Księżnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.10.

B. Iwaszkiewicz. Geometria dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1.20.

A. Łomnicki. Geometria. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.20.

J. Mihułowicz. Algebra. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.10.

W. Nikliborc i W. Stożek. Algebra. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.10.

S. Straszewicz i K. Kulczycki. Geometria. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1.20.

Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik:

Ks. Fr. Sieczka. Ćwiczenia matematyczne. Dla IV klasy gimnazjalnej. Algebra. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 0.70.

Encyklopedia:

Świat i Życie. Encyklopedia dla młodzieży. Pod redakcją prof. Z. Łempickiego. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

II. Książki szkolne dla klas objętych dawnym programem (VII, VIII).

Są dozwolone w dalszym ciągu książki, wskazane dla tych klas w dziale II spisu na rok szkolny 1935/36[1]).

Ponadto zostały zatwierdzone jeszcze książki następujące.

Język grecki.

Gramatyka:

M. Auerbach i M. Golias. Gramatyka grecka dla szkół średnich ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł 1.40.

Język angielski.

Lektura uzupełniająca dla klasy VIII.

G. B. Shaw. The dark Lady of the Sonnets. Biblioteczka Angielska. Z. 5. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936.

---

[1]) Spis książek szkolnych i środków naukowych dozwolonych do użytku w szkołach średnich ogólno-kształcących na rok szkolny 1935/36.

Język niemiecki.

Lektura uzupełniająca:

F. Salten. Bambi. Eine Lebensgeschichte aus dem Walde. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 48. Opracowała i objaśnieniami zaopatrzyła M. Unger. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936.

A. Schnitzler. Der blinde Geronimo und sein Bruder. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 49. Opracowała S. Mazurkowna. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935.

Nauka o Polsce współczesnej.

Podręcznik:

St. Pawłowski, St. Bystroń i A. Peretiatkowicz. Polska współczesna. Wydanie V. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936.

Matematyka.

Podręczniki:

A. Łomnicki. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe. Dla użytku szkół średnich. Wydanie II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1932.

Wł. Wojtowicz. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe. Wyd. XII. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1935.

Uwaga.

Przy stosowaniu przejściowym dawnego programu klasy VI w obrębie całej nauki, a także przy nauczaniu języków obcych nowożytnych w klasie IV według nowego ustroju jest dozwolone użycie książek, wskazanych dla klasy VI w dziale II spisu na rok szkolny 1935/36.

III. Książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe dla uczniów i szkoły.

Są dozwolone w dalszym ciągu na rok szkolny 1936/37 książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe dla uczniów i szkoły, ogłoszone w dziale III spisu na rok szkolny 1935/36[1]).

Ponadto zostały zatwierdzone książki i środki naukowe następujące:

Język polski.

Książki pomocnicze:

A. Drogoszewski. Eliza Orzeszkowa. 1841—1910. Wydawnictwo Towarzystwa im. Elizy Orzeszkowej. Warszawa. 1933.

---

[1]) Spis książek szkolnych i środków naukowych dozwolonych do użytku w szkołach średnich ogólnokształcących na rok szkolny 1935/36.

St. Pigoń. „Pan Tadeusz". Wzrost, wielkość i sława. Studium literackie. Wydawnictwo Instytutu Literackiego. Skład główny w kasie im. Mianowskiego. Warszawa. 1934. (Dla klas VII i VIII).

Filologia klasyczna.

Książki pomocnicze:

T. M. Lewicki. Rocznica urodzin w domu magnata rzymskiego. Nakład Filomaty. Lwów. 1935.

Platon. Menon. Przełożył, wstępem, objaśnieniami i ilustracjami zaopatrzył W. Witwicki. Biblioteka Filozoficzna Klasyków. Skład główny w „Naszej Księgarni" Warszawa. 1935.

Język francuski.

Środek naukowy:

S. Jungman i Fr. Czerny. Tablice fonetyczne do nauki języka francuskiego. Wydawnictwo KsiążnicyAtlas. Lwów-Warszawa. 1934.

Historia.

Książka pomocnicza:

M. B. Lepecki. W blaskach wojny. Wydanie II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

Mapy:

J. Grzymała-Grabowiecki. Tablica synchronistyczna rozwoju Polski współczesnej 1918—1933. Skład główny L. O. P. P. Warszawa.

Cz. Nanke. Europa w czasie wojen napoleońskich. Podziałka 1:3 000 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

Cz. Nanke. Europa w drugiej połowie wieku XVI. (Okres walki z reformacją i szczytowej potęgi tureckiej). Podziałka 1:3 000 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

J. Natanson-Leski. Polska w dobie rozbiorów i w wieku XIX. Podziałka 1:1 000 000. Wydawnictwo firmy: Dostawa Szkolna „Pestalozzi". Warszawa. 1933.

Wł. Semkowicz. Rzeczpospolita Polska w dobie królów obieralnych. Podziałka 1:3 000 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

Obrazy:

St. Batowski. Zadwórze — Polskie Termopile. St. Janowski. „Ułani, ułani, chłopcy malowani". (Beliniacy na Wołyniu). J. Kossak. Wesele jedzie. J. Matejko. Jan III Sobieski. J. Matejko. Stefan Batory. Wydawnictwo Salonu Malarzy Polskich.

Geografia.

Mapy:

Mapa Rzeczypospolitej Polskiej. Podziałka 1:1 000 000. Wydawnictwo Wojskowego Instytutu Geograficznego. Warszawa. 1934.

Plan m. St. Warszawy. Podziałka 1:25 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.

E. Romer. Polska fizyczna. Podziałka 1:5 000 000. Wydawnictwo Książnicy Atlas. Lwów-Warszawa.

E. Romer i T. Szumański. Polska fizyczna. Podziałka 1:2 500 000. Wydanie z r. 1936. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa.

J. Witkowski. Ruchoma mapka nieba północnego. Wydawnictwo Poznańskiego Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Astronomii. Poznań.

Biologia.

Książki pomocnicze:

W. Adolph. Pająk — tkacz, inżynier i myśliwiec. Biblioteczka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Przyroda. Nr. 82. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów-Warszawa. 1934.

A. B. Dobrowolski. Życie w krainach lodu. Biblioteczka Przyrodnicza. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1932.

J. Domaniewski. Wędrówki ptaków. Biblioteka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Przyroda. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934.

J. Kremky. Hodowla motyli. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935.

Fizyka.

Książki pomocnicze:

A. Dorabialska. Maria Skłodowska-Curie i Piotr Curie. Biblioteczka Przyrodnicza. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1935.

W. Hirth. Wyższa szkoła szybownictwa. Przełożyli z niemieckiego T. Wasiliew i A. Ścibor-Rylski. Biblioteczka Sportowa. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej. Warszawa. 1935.

M. Sadzewiczowa. Chłodnictwo i jego zastosowanie. Lektura z Fizyki. Z. 1. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1936.

Maria Skłodowska-Curie. O swoim życiu i pracach. I. Autobiografia. II. Życiorys Piotra Curie. Tłum. z angielskiego. Wydawnictwo Towarzystwa Instytutu Radowego im. Marii Skłodowskiej-Curie. Warszawa. 1935.

Środek naukowy:

A. Piekara. „Multiplikator napięcia". Przyrząd.

Propedeutyka filozofii.

Książki pomocnicze:

Platon. Menon. Przełożył, wstępem, objaśnieniami i ilustracjami zaopatrzył W. Witwicki. Biblioteka Filozoficzna Klasyków. Skład główny w „Naszej Księgarni". Warszawa. 1935.

K. Twardowski. O tak zwanych prawdach względnych. Biblioteczka Filozoficzna. 3. Wydawnictwo Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Lwów. 1934.

W. Witwicki. Analiza psychologiczna ambicji. Biblioteczka Filozoficzna 4. Wydawnictwo Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Lwów. 1934.

Zajęcia praktyczne.

Książki pomocnicze:

W. Czyżycki. Zajęcia rękodzielnicze z papieru, kartonu, tektury. Wskazówki techniczne z licznymi rysunkami w tekście i tablicami. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934.

Podstawowe wiadomości o nauce modelarstwa lotniczego. Wydawnictwo Zarządu Głównego Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. Warszawa. 1936.

Śpiew i muzyka.

Książki pomocnicze:

K. Hławiczka. Wielkopolska. Pieśni na 1, 2 i 3 głosy wybrał i ułożył... Biblioteczka Pieśni Regionalnych Nr. 9. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Drukarni i Księgarni Katolickiej. Katowice.

P. Perkowski. Wiązanka pieśni legionowych. (Potpourri des chansons des legionaires polonais) na orkiestrę. Polska Kapela Nr. 1. Wydawnictwo Księgarni Muzycznej F. Grąbczewskiego. Warszawa.

St. I. Rączka. Podhale. Pieśni na 1, 2 i 3 głosy wybrał i ułożył... Biblioteczka Pieśni Regionalnych Nr. 7. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.

F. Rybcki. Lubelskie. Pieśni ludowe na 2 i 3 głosy wybrał i opracował... Biblioteczka Pieśni Regionalnych Nr. 5. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.

Środek naukowy:

Harmonium walizkowe z pedałem „Mignon" Wytwórni fortepianów, pianin i harmonij nożnych M. St. Szkielskiego. Lwów.

Środek naukowy ogólny:

Epidiaskop „Hel" Wytwórni „Sprzęt Szkolny". Warszawa.

Książki dla bibljotek.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 15 (IV)

Szalay Groele Waleria. Dziewica Rycerz. Kraków 1935. Nakładem Księgarni „Nauka i Sztuka“ w Krakowie — dla młodzieży od lat 11 do 15.

Pisownia polska.

Wobec istnienia różnych wydań Pisowni Polskiej, opartej na uchwałach Komitetu Ortograficznego Polskiej Akademii Umiejętności, Kuratorium O. S. Lw. na skutek pisma Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie z dnia 9 września 1936 r. L. 987/36, w oparciu o rozporządzenie Pana Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 czerwca 1936 r. (Nr. II. Pr. 3806/36) i okólnik (Nr. 77) z dnia 17 lipca 1936 r. (Nr. BP. 14339/36) w sprawie wprowadzenia w urzędach i szkołach nowej ortografii, zwraca uwagę na konieczność nabywania jedynie autorytatywnego wydania Pisowni Polskiej w nakładzie Polskiej Akademii Umiejętności.

Jest to wydanie najtańsze, gdyż cena 1 egzemplarza wynosi 75 groszy. Przy zakupie 100 egzemplarzy lub więcej cena 1 egzemplarza wyniesie 70 groszy.

Nadesłane.

Tomkiewicz Ludmiła. Pląsy. W „Słowie wstępnym“ podnosi autorka znaczenie ruchu tanecznego w każdej jego formie w życiu dziatwy i wyraża przekonanie, że pląsy jako pierwotna forma tańców, muszą stanowić przygotowanie do tańców ludowych.

Młodzież na morzu i rzekach. Warszawa 1936 r. Wydawnictwo Ligi Morskiej i Kolonialnej.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 5 sierpnia 1936 r. Nr. I W. F. 2205/36 na prośbę Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonialnej przesłało to wydawnictwo do wykorzystania.

Zygmunt Gryń. Jak przygotować się do egzaminu praktycznego na nauczyciela publicznych szkół powszechnych (Przewodnik metodyczno-bibliograficzny). Biblioteka Pedagogiczno-Dydaktyczna Nauczycielskiego Poradnika Samokształceniowo-Bibliograficznego. Rok I Nr. 1. Katowice. Nakładem miesięcznika „Nauczycielski Poradnik“, Katowice. 1936.

Wydawnictwa Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie.

H. Gnoińska - M. Librachowa. Moje Miasto. Przyroda i geografia dla III klasy miejskich szkół powszechnych. Książka dla nauczyciela.

Major-Pilot Stanisław Skarżyński. Na RWD 5 przez Atlantyk. Wydanie drugie.

Gustaw Andrzej Mokrzycki, Profesor Politechniki Warszawskiej. Skrzydlata Ludzkość. Tom I.

A. Ptaszycka. W dziedzinie Sztucznego Chłodu.

Olgierd Żukowski, Kpt. Mar. Statek Morski i Rzeczny.

Zygmunt Chwiałkowski - Wacław Schayer. Arytmetyka z Geometrią dla VI klasy szkoły powszechnej 2. stopnia, Kurs A.

Zygmunt Chwiałkowski - Wacław Chayer. Arytmetyka z Geometrią dla czwartej klasy szkoły powszechnej pierwszego stopnia. Kurs A.

Zygmunt Chwiałkowski - Jan Buhucki. Rachunki dla trzeciej klasy szkoły powszechnej pierwszego stopnia. Kurs A.

D. Gayówna - H. Gnoińska - M. Librachowa - J. Łysiakiewiczówna. Przyroda i Geografia dla klasy trzeciej szkoły powszechnej pierwszego stopnia. Kurs A.

H. Gnoińska - M. Librachowa. Moje Miasto. Przyroda i geografia dla III klasy miejskich szkół powszechnych. Zeszyt ucznia.

Übungen zur Deutschen Rechtschreibung und Sprachpflege. IV Schuljahr.

Mein Lesebuch für die III Klasse der Volksschulen.

Mein Lesebuch für die IV Klasse der Volksschulen.

Wydawnictwa Książnicy-Atlasu. Lwów-Warszawa.

Stanisław Tync i Józef Gołąbek. Czytanki Polskie dla IV klasy szkół powszechnych, Kurs A. Cena zł 1·40.

Kazimierz Nitsch. Pisownia Polska. Przepisy - Słownik według uchwał Komitetu Ortograficznego Polskiej Akademii Umiejętności z r. 1936.

Stanisław Tync, Józef Gołąbek i Julia Duszyńska Czytanki Polskie dla trzeciej klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Cena zł 1·10.

Stanisław Jodłowski. Gramatyka Polska dla VI klasy szkół powszechnych II stopnia. Kurs A. Cena zł 0·40.

Zenon Klemensiewicz. Język Polski. Ćwiczenia i pogadank gramatyczne dla VI klasy szkoły powszechnej. Kurs A. Cena zł 0·40.

B. Krygowski. „Lwą na trzęsawiska poleskie". (Lektura Geograficzna Z. 1.). Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Str. 40. Zł 0·70.

Książeczka ta wprowadza czytelnika w mało nam znany świat bagien poleskich i składa się z trzech zasadniczych części stanowiących każda odrębną całość. Pierwsza część „W królestwie łosia" jest opisem puszczy olszowej w Polsce, druga „W bród przez bagno Hałe" i trzecia „Wołami przez błoto" zawierają opis przemarszu przez najgroźniejsze i największe bagno poleskie — Bagno Hałe.

Dr. M. Czekańska. Wykresy i diagramy w nauczaniu geografii. Bibl. Geogr. Dydakt. Zeszyt 12. Książnica - Atlas. Lwów - Warszawa. Str. 45. Zł. 1.

Autorka, nauczycielka geografii, podaje swe spostrzeżenia na temat znaczenia ilustracyj graficznych w nauczaniu geografii, przedstawia technikę ich wykonywania, uwzględniając zarówno rolę nauczyciela w pracy ćwiczeniowej, jak i młodzieży. Książeczka przeznaczona jest dla nauczyciela-geografa, jak również dla seminarzystów i studentów, zajmujących się zagadnieniami dydaktycznymi.

T. Z. Sychowska. Nadmorskie pędziwiatry w porcie gdyńskim. (Lektura Geograficzna. Z. 2). Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Str. 40. Zł. 0·70.

Na tle pełnych humoru, pomysłowości i pogody przeżyć dwu młodych przyjaciół-harcerzy, spędzających wakacje w Gdyni, kreśli autorka plastyczną budowę południowego mola gdyńskiego, wprowadzając w ten sposób czytelnika w świat pojęć, związanych z morzem i życiem portowem.

Świat i Życie. Zeszyt wrześniowy wydawnictwa encyklopedycznego „Świat i Życie" (Książnica-Atlas, red. Prof. Dr. Z. Łempicki) zawiera szereg artykułów, omawiających zarówno zagadnienia czysto naukowe, jak i kwestie, związane z życiem potocznym, które interesują szeroki ogół czytelników. Taką sprawę obchodzącą żywo nie tylko młodzież naszą, lecz i większość inteligencji, przedstawia artykuł „Szkolnictwo" M. Dzierzbickiej, który daje przejrzysty obraz całego

ustroju szkolnego od przedszkoli poprzez szkoły powszechne, średnie i zawodowe aż po szkoły akademickie. Załączone tabelki pozwalają Czytelnikowi szybko zorientować się w tej tak nowej dla ogółu Czytelników kwestii.

Poza tym zeszyt wrześniowy „Świata i Życia“ zawiera następujące artykuły: „Szczepienia“ prof. dr. I. Hirszfelda, „Szekspir“ prof. dr. A. Tretiaka, „Średniowiecze“ prof. dr. Z. Łempickiego, „Światło spolaryzowane“ prof. dr. St. Ziemeckiego, „Tatarzy“ prof. dr. T. Kowalskiego, „Taternictwo“ dr. Z. Klemensiewicza, „Teatr“ dr. Z. Nowakowskiego, „Technika“ dr. inż. B. Biegeleisena, „Teoria poznania“ prof. dr. R. Ingardena, „Teoria względności“ dr. L. Infelda, „Tkanki“ dr. R. Słonimskiego.

Liczne ilustracje zdobią to wydawnictwo.

„Przyroda i Technika“, czasopismo poświęcone popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych. Rok XV, zeszyt 7 my. Pod redakcją dr. Anny Koczwarowej. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Prenumerata roczna *zł* 10.

Treść tego zeszytu stanowi 7 dłuższych artykułów: dr. E. Stenza — o polskiej wyprawie syberyjskiej na obserwację tegorocznego, czerwcowego zaśmienia słońca, inż. L. Kędzierskiego — o fototelegraficznej stacji zainstalowanej niedawno na głównej poczcie w Warszawie i o stanie telewizji w Polsce, dr. Kaweckiego — o biologicznym zwalczaniu szkodników, R. Błachowskiego — o górach-głowach cukru i górach-papuzich dziobach, W. Włostowskiej — o pektynach, J. Kameckiego — o korozji metali.

Poza tym jest 8 działów notatek o różnorodności tematów.

Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie.

J. Radomski i Dr. S. Tołpa. Nauka o człowieku. Podręcznik biologii dla IV klasy gimnazjalnej. Cena *zł* 1·80.

Bolesław Iwaszkiewicz. Geometria dla IV klasy gimnazjalnej. Cena *zł* 1·20.

Adam Dziurzyński. O życiu i budowie zwierząt. Podręcznik zoologii na I klasę gimnazjalną. Cena *zł* 1·80.

Aniela Chałubińska i Michał Janiszewski. Geografia Polski. Podręcznik do nauki geografii dla I klasy gimnazjalnej. Cena *zł* 2·10.

Stanisław Skimina. Elementa Latina. II Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla II klasy gimnazjalnej. Cena zł 1·20.

Stanisław Skimina. Elementa Latina. III Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla III klasy gimnazjalnej. Cena zł 1·50.

M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce Latine. Podręcznik do nauki języka łaciny dla IV klasy gimnazjalnej. Cena zł 1·60.

M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce Latine. IV Objaśnienia Słowniczki.

M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce Latine. III Preparacje Słowniczki.

M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce Latine. Podręcznik do nauki łaciny dla III klasy gimnazjalnej. Cena zł 1·50.

St. Bąkowski i Fr. Lorenz. Fizyka. Podręcznik na IV klasę gimnazjalną. Cena zł 2·50.

Juljusz Balicki i Stanisław Maykowski. Mówią wieki. Czwarty rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Cena 2·80.

St. Jodłowski i W. Taszycki. Zasady pisowni polskiej i interpunkcji ze słownikiem ortograficznym według uchwał Komitetu Ortograficznego Polskiej Akademii Umiejętności z 21 kwietnia 1936 r. zatwierdzonych przez Ministerstwo W. R. i O. P. dnia 24 czerwca 1936 r. Drugie wydanie rozszerzone. Cena 80 groszy.

Ks. Dr. Adam Hausner i ks. Franciszek Wójcik. Katechizm dla I klasy szkół powszechnych wraz z rozkładem materiału nauczania w klasie I szej i II giej szkół powszechnych. Podręcznik dla uczącego. Cena 70 groszy.

Władysława Martynowiczówna. Obrazy z Przeszłości i Teraźniejszości. Podręcznik do nauki historii dla IV klasy szkół powszechnych 1 stopnia. Kurs A. Cena zł 1·10.

Jadwiga Dancewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla klasy VI szkół powszechnych 2 stopnia. Kurs A. Cena 40 groszy.

Stanisław Dobraniecki i Benedykt Kubski. Na Zagonie. Czytanki Polskie dla III klasy szkół powszechnych 1 stopnia. Kurs A. Cena zł. 1·10.

Włodzimierz Jarosz i Adolf Kargol. Polska. Dawne dzieje i dzisiejsze urządzenia. Podręcznik do nauki historii na IV klasę szkół powszechnych 2 stopnie. Kurs A. Cena zł 1·20.

M. Michałowska i A. Wiszniewska. Wiadomości z przyrody i geografii dla IV klasy szkół powszechnych 1 stopnia. Kurs A. Cena zł 1·10.

Ks. Dr. Adam Hausner, Ks. Dr. Franciszek Konieczny, Ks. Franciszek Wójcik. Nauka religii rzymskokatolickiej dla III klasy szkół powszechnych. Cena zł 1.

Tomasz Abramowicz i Mieczysław Okołowicz. Arytmetyka z geometrią dla IV klasy szkół powszechnych 1 stopnia. Kurs A.

Benedykt Kubski i Stanisław Maykowski. Światło w chacie. Podręcznik do nauki języka polskiego dla IV klasy szkół powszechnych 1 słopnia. Kurs A.

Marjan Sobolewski. Przyroda martwa. Podręcznik dla VII klasy gimnazjalnej. Cena zł. 1·10.

Jan Piprek. Uunser Drittes Deutscher Buch. Deutsche Lande, Deutsches Leben. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Cena 1·80.

Konstanty Bzowski. Geografia. Podręcznik na III klasę gimnazjalną. Cena zł 2·20.

Wydawnictwa M. Arcta w Warszawie.

W. Daszewska, I. Szpotańska. Wspólną Pracą. Przyroda. Geografia dla klasy trzeciej szkół powszechnych. Kurs A.

Stanisław Szober. Nauka o języku dla klasy czwartej gimnazjalnej.

A. Dmochowski, St. Ziemecki, M. Szczawińska, J. Wernerowa. Nauka o przyrodzie i o ziemi dla klasy IV szkoły powszechnej pierwszego stopnia. Kurs A. Cena 1·10 zł.

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być uregulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedyńczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090. — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracja Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

„Drukarnia Polska“ Lwów, Krasickich 18 a, tel 229-19.

	Cena zł.
4. F. Gerstäcker: „Der Schiffszimmermann"	0.90
5. W. Hauff: Das kalte Herz	0.85
6. R. Frank-G. Lichey: Der Schädel des Negerhäuptlings Makua	1.02

Lektura francuska.

1. J. Jacquin & A. Fabre: „Sur l'ecrain du cinema"	0 85
2. Yvonne Ostroga: „Petites Filles de la vieille France"	0·75
3. P. Besbre: „Le naufrage mystérieux"	1·—

oraz podręczniki szkolne dla szkół powszechnych i średnich.

Nakładem Państw. Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie

ukazały się następujące podręczniki, przeznaczone dla szkół z niemieckim językiem nauczania:

Meine Fibel für die I te Abteilung der Volksschulen	·170
Mein Lesebuch für die II Klasse der Volksschulen	1·80
Rechenbuch I für die I Abteilung der Volksschulen	0·80
Rechenbuch II für die II Abteilung für der Volksschulen	1·40
H. Kowalski i M. Golas — Puer Romanus. Lateinische Lesestücke für die I-ste Klasse der Allgemeinbildenden Gnmnasium	2·—
Lateinische Grammatik, Teil I. Die wichtigsten Erscheinungen der lateinischen Laut- und Formenlehre nach **S. Samolewicz** und **L. Jus**	3·75
O. Cieślińska und **H. Niewiewska** — Parlons francais Leitfaden zum Unterricht der französische Sprache für die I Gymnasialklasse	2·40
Heimatkunde. Ein Arbeitsbuch für den Anfangsunterricht in der Erdkunde für Schulen mit deutscher Untersichtssprache in Polen nach **E. Romer** und **M. Polaczkówna**	2·50
St. Pawłowski — Europa. Ejn Lehrbuch der Erdkunde für die höheren Klassen der Mittelschulen	3·90
St. Pawłowski — Die aussereuropäischen Länder und Meere. Ein Lehrbuch der Erdkunde für die höheren Klassen der Mittelschulen	3·90
Geschichtsbuch für Schulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen nach **W. Jarosz**	2·50
Geschichte des Mittelalters für die höheren Klassen der Mittelschulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen nach **Cz. Nanke**	4·00

druki dla szkół i urzędów.

Wzór	Cena 1 arkusza Zł
Nr. 7/14 — Księga inwentarza — okładka	0.10
Nr. 7/14 — Księga inwentarza — wkładka	0.10
Nr. 8/15 — Biblj. księga inwentarza — okładka	0.23
Nr. 8/15 — Biblj. księga inwentarza — wkładka	0.10
Nr. 9/16 — Księga materjałowa — okładka	0.04
Nr. 9/16 — Księga materjałowa — wkładka	0.04
Dziennik podawczy (okładka)	0.04
Dziennik podawczy (wkładka)	0.04
Książka doręczeń (okładka)	0.02
Książka doręczeń (wkładka)	0.02
Książka pocztowa nadawcza (okładka)	0.02
Książka pocztowa nadawcza (wkładka)	0.02
Sprawozdanie z organizacji publ. szkoły powsz. wraz z rozkładem lekcyj	0.20
Katalog dyrektorski dla gimnazjum	1.—